

סֵפֶר זוהר יום הַפְּפוּרִים חלק א

הכולל בתוכו כל מאמרי הזוהר
ליום הכיפורים

ובוודאי הלומד מאמרים אלו בשבת שבתון,
מכפיל ומשליש זכויותיו עשרת מונים, ושעה
לימוד הזוהר הקדוש ביום הקדוש, יחשב
למאות מיליוני שנות תורה כמבואר בספר
ערכה של שעה וכוח הזוהר חלקים א-ד.
ויתקיים בנו הבטחת משה רעיא מהימנא בדא
יפקון מגלותא ברחמי אמן.

יצא לאור עשרת ימי תשובה תשע"ג

על ידי "מפעל הזוהר העולמי"

נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש - 0548436784

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי
בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,
ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א
וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים
ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

מכתבי הסכמה מגדולי ישראל, כבר באו בדפוס בשאר
הספרים שהוצאנו לאור וזכרון אחד עולה לכאן ולכאן

"מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פק: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

עימוד ועיצוב ספרים מקצועי

'מקראי אור'

052-7615936

yoel32@neto.net.il

הקדמה

ל'תפרסם ה'זוהר ו'למדו ה'כל את תורת הזוהר על ידי עיון בספר קדוש זה שאנחנו מוציאים עתה לאור, בעזרת ה' ובסיעתא דשמיא הצלחנו לגמור את ספר הקדוש זוהר ליום הכיפורים, כדי לזכות את ישראל ביום הקדוש הזה, ללמוד ולסיים מאמרי הזוהר השייכים ליום הכיפורים, רבות הזכרנו בספרים הקודמים על הזכות של לימוד הזוהר בשבת קודש, ראה בהרחבה בקונטרסים "ערכה של שעה, ו"כוח הזוהר" חלקים א-ד, וודאי שיום הכיפורים שנקרא שבת שבתון, הזכויות מכפילות את עצמם בפרט שהלימוד יוצא מפה קדוש מתוך צום ובכי ותפילה וצעקה, וודאי שיתקבל הלימוד לרצון לפני ה', להיחתם לאלתר לחיים טובים ולשלום, וכדאי רבי שמעון לסמוך עליו, ולקרב ק"ץ הגאולה כמו שהבטיח משה רבינו מהימנא בספרא דא יפקון מגלותא ברחמי אמן כן יהי רצון.

תורתו מגן לנו

דגל הזוהר
054-7112492

אנחנו מוגן לומד זוהר!

שע"י מועצת גדולי ישראל
למען תורת הרשב"י

תפילה קצרה לאומרה קדם הלימוד

לְשֵׁם יְחִוּד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתֵיהּ וְכוּ'. עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנִעְלָם
בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל לְאַקְמָא שְׂכִינְתָא מִעַפְרָא, וְלַעֲלוֹי שְׂכִינַת עֲוֹנֵנוּ
אִם הַבְּנִים שְׂמַחָה, עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנִעְלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל.

הַרְיֵנִי מְקַשֵּׁר עֲצָמֵי בְּלִימוּד הַקְּדוּשׁ הַזֶּה בְּנִשְׁמַת כָּל הַתְּנָאִים וְהַצְדִּיקִים
הַכְּתוּבִים בְּזוּהַר הַקְּדוּשׁ וּבְרֵאשֵׁם הַתְּנָא הָאֱלוֹקֵי רַבִּי שְׂמַעוֹן בַּר
יֹחָאי וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּנֵי. וְעַל יְדֵי זֶה תַּחֲקִיִּים תְּפִילַת דְּוֹד הַמֶּלֶךְ ע"ה
(תהילים סא ד-ה) כִּי הִיִּית מַחְסֵה לִי מִגְדֵּל עִז מִפְּנֵי אוֹיֵב. אֲגִנְרָה בְּאֶהְלֵךְ
עוֹלָמִים אֲחִסֵּה בְּסִתֵּר כְּנִפְיָךְ סֵלְתָה. וְאַזְכֶּה שְׁבַלִימוּדֵינוּ זֶה יִהְיוּ
שְׂפִתוֹתֵיהֶם דּוֹבְכוֹת בְּקִבְרָה, לְמַעַן שְׂמוֹ בְּאֶהְבֶּה לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ
וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹן בּוֹרְאֵנוּ. וּבְהַדְרִין סִפְרָא סִפְרָא הַזוּהַר, יִפְקוּן יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא
בְּרַחֲמֵי, יִרְאֶה אֵל עֲבָדֶיךָ פְּעֵלְךָ וְהַדְרֵךְ עַל בְּנֵיהֶם. וְיִהִי נֶעֱם אֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ
עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָה עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָהוּ, וְיִהִי נֶעֱם אֲדָנִי
אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָה עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָהוּ. (תהילים צ')

ט"ז י"ז), (סוד ה')

תפילה קודם לימוד קבלה מהאר"י זלה"ה

רְבוּן הָעוֹלָמִים וְאֲדָנִי הָאֲדוֹנִים. אָב הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת. מוֹדִים אֲנַחְנוּ
לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּקִידָה וּבְהַשְׁתַּחֲוִיָּה,
שְׂקַרְבַּתְנוּ לְתוֹרַתְךָ וְלַעֲבוּדָתְךָ עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ, וְנִתַּתְּ לָנוּ חֶלֶק בְּסוּדוֹת
תּוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה. מַה אָנוּ, מַה חַיֵּינוּ, אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּנוּ חֶסֶד גָּדוֹל כְּזֶה.
עַל כֵּן אֲנַחְנוּ מִפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ שְׂתַמַּחַל וְתַסְלַח לְכָל חַפְזֵינוּ
וְעוֹנוֹתֵינוּ. וְאֵל יִהְיוּ עוֹנוֹתֵינוּ מִכְדִּילִים בֵּינֵינוּ לְבִינְךָ. וּבְכֵן יִהִי רְצוֹן
מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂתַכּוּנֵן אֶת לְבַבְנוּ לִירְאָתְךָ
וְאֶהְבְּתְךָ, וְתִקְשִׁיב אָזְנְךָ לְדַבְרֵינוּ אֱלֹהֵי, וְתַפְתַּח לְבַבְנוּ הָעֶרֶל בְּסוּדוֹת
תּוֹרַתְךָ. וְיִהְיֶה לְמוּדֵנוּ זֶה נַחַת רוּחַ לְפָנֵי כַּסָּא כְּבוֹדְךָ פְּרִיחַ נִיחוּת.

וְתִצְלַח עֲלֵינוּ אֹר מְקוֹר נְשֻׁמְתֵנוּ בְּכָל בְּחִינֹתֵינוּ. וְשִׁיתְנוּצְצוּ נִיצוּצוֹת
 עֲבָרֶיךָ הַקְדוּשִׁים אֲשֶׁר עַל יָדָם גָּלִיתְ דְּבָרֶיךָ אֱלֹהִים בְּעוֹלָם. וְזִכּוֹתֶם וְזִכּוֹת
 אֲבוֹתֶם וְזִכּוֹת תּוֹרַתְם וְתַמִּימוֹתֶם וְקִדְשֵׁיכֶם יַעֲמִד לָנוּ לְכָל נַפְשׁ בְּדַבְרֵיכֶם
 אֱלֹהִים. וּבְזִכּוֹתֶם תֵּאִיר עֵינֵינוּ בְּמָה שְׁאֲנוּ לּוֹמְדִים. כַּמֵּאֲמַר גַּעִים זְמִירוֹת
 יִשְׂרָאֵל, גַּל עֵינַי וְאֲבִיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרַתְךָ. יְהִי לְרִצּוֹן אֲמְרֵי פִי וְהַגִּיזוֹן
 לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי. כִּי יְהוָה יִתֵּן חֲכָמָה, מִפִּי דַעַת וְתִבְוֵנָה:

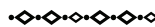
רְבוֹן עֲלְמִין, דַּאֲנַת הוּא מְגַלִּי עֲמִיקְתָּא וּמִסְתְּרָתָא וְגַלִּי רְזִיא. יְהֵא רַעְוָא
 מִן קְדָמְךָ לְאַסְבְּרָא מְלִין בְּפּוֹמְנָא, לְקִימָא בְּנָא מְקָרָא שְׁכַתּוּב,
 וְאַנְכִי אֶהְיֶה עִם פִּיךָ וְהוֹרִיתִיךָ אֲשֶׁר תְּדַבֵּר. וְלֹא נִיעוֹל בְּכִסּוּפָא קְדָמְךָ.
 וְנִזְכִּי לְמִשְׁמַע רְזִין עֲלָאִין דְּאוֹרִיתָא מִפּוֹמָא דְרִישָׁא דְמַתִּיבְתָא עֲלָאָה.
 אָמֵן וְכֵן יְהִי רְצוֹן, אָמֵן, סְלָה:

וְנִתְהַר יֵצֵא מֵעֵדֵן לְהִשְׁקוֹת אֶת-הַגֶּן, וּמִשָּׁם יִפְרֵד וְהָיָה לְאַרְבַּעָה רְאשִׁים:
 וְהַמְשֻׁכָּלִים יִזְהָרוּ כּוֹהֵר הַרְקִיעַ, וּמִצְדִּיקֵי הַרְבִּים כְּכּוֹכְבִים לְעוֹלָם
 וָעֶד: גַּל-עֵינַי וְאֲבִיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרַתְךָ:

תפלה לרפואות וישועות

חֲרִינֵי מְקַבֵּל עָלַי מִצּוֹת עֲשֵׂה שָׁל וְאַהֲבַת לְרַעְךָ כְּמוֹךָ, וְהַרְיֵנִי אוֹהֵב כָּל
 אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּנַפְשִׁי וּמְאֹדִי, וְהַרְיֵנִי מְזַמֵּן אֶת פִּי לְלַמּוֹד בְּסִפְר
 הַזֶּהר הַקְדוּשׁ לְזִכּוֹת ... פב"פ (וְכֹאן יִפְרֵט בְּקִשְׁתּוֹ) [לְרַפּוּאָת...] [יְשׁוּעַת ...]
 [לְבָנִים ...] הַשֵּׁם יִשְׁלַח דְּבָרוֹ יַחְזַקְהוּ [וְיִרְפָּאֵהוּ בְּרַפּוּאֵת הַנְּפֶשׁ וּרְפּוּאֵת
 הַגּוּף בְּרַמ"ח אֲבָרָיו וְשֵׁם"ה גִּידָיו בְּתוֹךְ שְׁאָר חוּלֵי יִשְׂרָאֵל וְיִאֲרִיךְ יָמָיו
 וְשָׁנֹתָיו בְּנְעִימִים] [וְיִוְשִׁיעָהוּ בְּדַבַּר יְשׁוּעָה וּרְחֻמִּים ...] אָמֵן סְלָה.

תפילה לאחר קריאת הזוהר

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹקֵי וְאֱלֹקֵי אֲבֹתַי שְׁיִתְקַיֵּם בְּנוֹ עֲתָה מְקָרָא שְׁכַתּוּב
 "וְאֲשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ וּבְצֵל יָדֵי בְּסִיתִיךָ לְנַטַע שְׁמַיִם וְלִיסַד אֲרִיץ",

להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופופריא עלאה ולארמון שעל מכוננו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקים פנו מהרה מקרא שפתוב "והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים". וזכות הרשב"ה הקדוש ובנו רבי אלעזר, וייתם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו ברצונו וכרצון יראיו. ובזכות היותנו עסוקים בחכמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוינו במהרה בימינו. ויקוים פנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויזרח עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח

התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מודה אני לפניה השם אלוקי ואלקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה זיהרה עילאה, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולירענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובה לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי בפיך לא ימוש מפיך ומפי זרעך ומפי זרע אשר אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים פנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי בפיך ובצל ידי כפיתך לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. וברכת משה רבינו מהימנא תתגלה במהרה דידן, ה' בךד ינחנו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלהיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סוד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיך בגלל אבות שעשו רצונך. בנה ביתך כבתחלה וכונן מקדשך על מכוננו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לגויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאהבה את שמך הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (ס"ת).

תּוֹכֵן הָעֵנִינִים

- א. כאילו התענה תשיעי ועשירי..... א
- ב. ביום הזה יכפר עליכם..... א
- ג. בריאת האדם..... ב
- ד. כח התשובה..... ב
- ה. ממעמקים קראתיך ה'..... ג
- ו. טהרת האדם מהחטא..... ג
- ז. תשעה לחדש..... ד
- ח. שמאלו תחת לראשי..... ד
- ט. דין העולם בראש השנה..... ה
- י. הארת פנים ביום הכפורים..... ה
- יא. התעוררות כנגד הקטרוג..... ו
- יב. ערבוב המקטרג..... ז
- יג. התהפכות הקטגור לסניגור ביום הכפורים..... ז
- יד. דין ברחמים..... ח
- טו. חשיבות המעשה..... ח
- טז. הארה של מעלה ביום הכפורים..... ח
- יז. הגרלות..... ט
- יח. המלכה מבקשת על בניה..... ט
- יט. חרות ושמחה..... י
- כ. יום כפור – יום של נקיון..... יא
- כא. לבושי כפרה..... יב
- כב. בעשור לחדש השביעי..... יג
- כג. אחד המרבה ואחד הממעיט..... יד
- כד. גודל אהבת ה' לישראל..... טו
- כה. אך – למעט..... טז
- כו. יכפר עליכם..... טז
- כז. מצות התענית ביוה"כ..... יז
- כח. ביום הזה..... יז
- כט. מי שלא סולח לחבירו..... יח
- ל. מקרא קודש יהיה לכם..... כ
- לא. כל נדרי..... כא
- לב. מיתת בני אהרן..... כב
- לג. צער על אבדן הצדיקים..... כב

כג	לד. וירא כי אין איש
כה	לה. גדולת היום
כה	לו. מצוות היום
כו	לז. שעיר לה'
כח	לח. סוד קרבן השעיר
ל	לט. שני הגורלות
ל	מ. שני שעירי עזים לחטאת
לא	מא. ונשא השעיר עליו את כל עונתם
לג	מב. איש עתי
לג	מג. בלעם - רע העין
לד	מד. ושלח ביד איש עתי
לד	מה. טוב עין הוא יברך
לה	מו. קטגור נעשה סניגור
לו	מז. שליחת השעיר לעזאזל
לו	מח. הכל צריך, טוב ורע
לז	מט. הקב"ה חס על ישראל
לח	נ. ביום הזה מזומן המלשין
לט	נא. להעסיק את המקטרג
מב	נב. כחו של שעיר
מב	נג. העוונות חוזרים על ראשי עמו
מג	נד. ושעיר עזים אחד
מד	נה. נושא עוון
מד	נו. כמו למטה כן למעלה
מה	נז. לפני ה' תטהרו
מה	נח. כניסת הכהן גדול לקדש הקדשים
מו	נט. הקטרת הקטורת
מו	ס. עת רצון ושמחה
מז	סא. ההזאות על הכפרת
מח	סב. במה יודעים אם נתקבלה התפלה
מט	סג. אם שגורה תפילתו בפיו

עיר וקדיש מן שמיא נחית

טו לא תשכח מפיו זרעו

ספר
הזוהר הקדוש
עם לשון הקודש
לש"ס דף היומי

ממכתות
ברכות, שבת

לדאיד את הש"ס באור הזוהר

בדא יפקון מן גלוצא ברחמי

ספר
הזוהר
הקדוש
*
עם
לשון
הקודש
*
ביאורים
לש"ס דף היומי
מכתות
שבת

זוהר יום הכפורים

כאיילו התענה תשיעי ועשירי

תענו את נפשתיכם, נפשתיכם הוא אמר, פי ישראל נמצאים צדיקים לפני המלך הקדוש, ויהיה הרצון שלהם אל הקדוש ברוך הוא ולהדבק בו כדי שיתכפר להם חטאם. ולכן, מי שאוכל ושותה בתשיעי ומענג את נפשו במאכל ובמשתה, נמצא בעשירי ענוי נפש בשני חלקים, ונמצא כאלו התענה תשיעי ועשירי. את נפשתיכם - להכליל את הכל, גוף ונפש, ולהכניע ביום הזה, כדי לכפר על חטאם.

תענו את נפשתיכם (ויקרא ט"ו), נפשתיכם קאמר, בגין ד'ישראל משתכחין קמי מלכא קדישא זכאין, ויהא רעותא דלהון לגבי קדשא בריך הוא, ולא תדבקא ביה, בגין דיתכפר להו חוביהו. ועל דא, מאן דאכל ושתי בתשיעאה, ומענגא נפשיה במיכלא ומשתייא, אשתכח בעשיראה ענויא דנפשא בתרין חולקין, ואשתכח כאלו אתעני תשיעאה ועשיראה. את נפשתיכם: לאכללא פלא, גופא ונפשא, ולא תכנגא בהאי יומא, לאתכפרא על חוביהון.

חלק ג
דף ס"ח
ע"ב

ביום הזה יכפר עליכם

למדנו, כי ביום הזה יכפר עליכם. ביום הזה?! היום הזה היא צריך להיות! אלא ביום הזה דוקא,

תאנא כי ביום הזה יכפר עליכם. ביום הזה. היום הזה מיבעי ליה. אלא ביום הזה דייקא, דביה

אתגלי עתיקא קדישא, לכפרא על חוביהון דכלא.
 שבו מתגלה העתיק הקדוש לכפר על חטאי כלם.

בריאת האדם

רבי יהודה פתח, (תהלים קל) שיר המעלות ממעמקים קראתיך ה'. שנינו, בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את העולם, רצה לברא אדם. נמלך בתורה. אמרה לפניו: תרצה לברא האדם הזה?! עתיד הוא לחטא לפניך ועתיד הוא להרגיז לפניך. אם תעשה לו כמעשיו, הרי העולם לא יוכל לעמד לפניך, כל שכן אותו האיש. אמר לה: וכי לחנם נקראתי (שמות לד) אל רחום וחנון ארך אפים?

רבי יהודה פתח, (תהלים קל) שיר המעלות ממעמקים קראתיך יהוה אלהינו ^{אברהם} ^{התורה והיה}. תנינו, בשעתא דברא קדשא בריך הוא עלמא, בעא למברי בר נש, אמליך באורייתא, אמרה קמיה, תבעי למברי האי בר נש, זמין הוא למחטי קמך, זמין הוא לארגזא קמך. אי תעביד ליה בעובדוי, הא עלמא לא יכיל למיקם קמך, כל שבן ההוא בר נש. אמר ליה, וכי למננא אתקרינא, (שמות לד) אל רחום וחנון ארך אפים.

חלק ג
דף ס"ט
ע"ב

כח התשובה

וטרים שברא הקדוש ברוך הוא את העולם, ברא תשובה. אמר לה לתשובה: אני רוצה לברא אדם בעולם, על מנת שפשטו לך מחטאיהם, שתהיי עתידה לעזב את חטאיהם ולכפר עליהם. ובכל שעה ושעה התשובה זמינה לאנשים, וכשאנשים שבים מחטאיהם, התשובה הזו שבה לקדוש ברוך הוא, והוא מכפר על הכל, והדינים

ועד לא ברא קדשא בריך הוא עלמא, ברא תשובה, אמר לה לתשובה, אנא בעינא למברי בר נש בעלמא, על מנת דכד יתובון לך מחוביהון, דתהוי זמינא למשבק חוביהון, ולכפרא עלייהו. ובכל שעתא ושעתא תשובה זמינא לגבי בני נשא, וכד בני נשא תייבין מחוביהו, האי תשובה תבת לגבי קדשא בריך הוא, וכפר על כלא,

וְדִינֵינוּ אֶתְכַפְּיִין, וּמִתְכַּסְּמֵן כְּלָהוּ, וּבֵר נִכְנָעִים, וְכֻלָּם מִתְבַּשְׂמִים, וְאָדָם נֵשׂ אֶתְדְּכִי מִחוּבִיָּה. נִטְהַר מִחֻטָּאוֹ.

ממעמקים קראתיך ה'

אִימְתִי אֶתְדְּכִי בֵר נֵשׂ מִחוּבִיָּה
בְּשַׁעֲתָא דְעָאֵל בְּהֵאִי
 תְּשׁוּבָה בְּדָקָא חֲזִי. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, דְּתָב קָמִי מְלָפָא עֲלָאָה, וְצִלִי (דף ע' ע"א) צְלוּתָא מַעֲוִמְקָא דְלָפָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב מִמַּעַמְקִים קָרָאתִיךָ
יְהוֹנָתָן אֲדִינוּרֵי הַתְּהוֹמָה וְיִתְהוֹמָה.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, מִמַּעַמְקִים קָרָאתִיךָ
יְהוֹנָתָן אֲדִינוּרֵי הַתְּהוֹמָה וְיִתְהוֹמָה, אֶתֶר גְּנִזִי הוּא לְעִילָא, וְהוּא עֲמִיקָא דְבִירָא, וּמֵהֵאִי נִפְקִין נַחְלִין וּמְבוּעִין לְכָל עֵיבָר, וְהוּא עֲמִיקָא דְעֲמִיקְתָּא אֲקָרִי תְּשׁוּבָה. וּמֵאֵן דְּבַעִי לְאַתְבָּא וּלְאַתְדַּבְּרָאָה מִחוּבִיָּה, בְּהֵאִי עֲוִמְקָא אֲצִטְרִיךְ לְמַקְרִי לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, הָדָא הוּא דְכְתִיב מִמַּעַמְקִים קָרָאתִיךָ
יְהוֹנָתָן אֲדִינוּרֵי הַתְּהוֹמָה וְיִתְהוֹמָה.

מחרת האדם מהחטא

תְּאֵנָא, בְּשַׁעֲתָא דְהוּה בֵר נֵשׂ חָב
קָמִי מְאָרִיָּה, וְקָרִיב קְרַבְנִיָּה
 עַל מַדְבַּחָא, וְכֵהָנָא מְכַפֵּר עָלֶיהָ, וּבַעִי בְּעוּתִיָּה עָלֶיהָ, מִתְעַרְוִין רַחֲמִי, וְדִינֵינוּ מִתְכַּסְּמֵן, וְתְּשׁוּבָה אָרִיק
לְמַדְנוּ, בְּשַׁעֲתָא שְׁהִיָּה אָדָם חוּטָא
 לְפָנֵי רְבוּזוֹ וּמַקְרִיב קְרַבְנֵנוּ
 עַל הַמִּזְבֵּחַ, וְהִכְהֵן מְכַפֵּר עָלָיו
 וּמְבַקֵּשׁ בְּקִשְׁתּוֹ עָלָיו, מִתְעוֹרְרִים
 רַחֲמִים, וְהַדִּינִים מִתְבַּשְׂמִים,

בְּרִכָּאן, בְּמַבּוּעֵין דְּנִגְדִין וְנִפְקִין, וְהַתְּשׁוּבָה מְרִיקָה בְּרִכּוֹת בְּמַעֲיָנוֹת
 וּמִתְבָּרְכִין בְּלֵהוּ בּוֹצִינִין כַּחֲדָא, וּבַר
 מִתְבָּרְכִים כְּאַחַד, וְהָאֵדָם נִטְהַר
 מִחֲטָאוֹ.

תשעה לחדש

לְמַדְנוּ, מִכֹּל חֲטָאֵתִיכֶם לִפְנֵי ה' .
 כִּיּוֹן שְׁכַתּוּב מִכֹּל
 חֲטָאֵתִיכֶם, לָמָּה לִפְנֵי ה' ? אֵלָא אָמַר
 רַבִּי יִצְחָק, לִפְנֵי ה' מְמַשׁ .

תְּאַנָּא, מִכֹּל חֲטָאֵתִיכֶם לִפְנֵי
 יְהוָה ^{אֲדוֹנָהּ} ^{הַתְּהִיב וְהִתְהַלַּח}, כִּיּוֹן
 דְּכִתִּיב מִכֹּל חֲטָאֵתִיכֶם, אָמַי לִפְנֵי
 יְהוָה ^{אֲדוֹנָהּ} ^{הַתְּהִיב וְהִתְהַלַּח}. אֵלָא אָמַר רַבִּי יִצְחָק,
 לִפְנֵי יְהוָה ^{אֲדוֹנָהּ} ^{הַתְּהִיב וְהִתְהַלַּח} מְמַשׁ .

חלק ג
 דף ס"ז
 ע"א

שְׁשָׁנִינוּ, מֵרֵאשׁ חֲדָשׁ הַסְּפָרִים
 פְּתוּחִים וְהַדְּיָנִים דְּנִינִים .
 בְּכֹל יוֹם בְּתֵי הַדִּין נִמְסָרִים
 לְהַפְתָּח לְדִין, עַד אוֹתוֹ יוֹם שְׁנַקְרָא
 תְּשַׁעָּה לַחֲדָשׁ . בְּאוֹתוֹ יוֹם כָּל הַדְּיָנִים
 עוֹלִים לְבַעַל הַדִּין וּמִתְקַנְיִם כְּסָא
 עֲלִיוֹן שֶׁל רַחֲמִים לְמַלְךְ הַקְּדוֹשׁ .
 בְּאוֹתוֹ יוֹם צְרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה
 לְשַׁמַּח בְּשִׂמְחָה לִפְנֵי אֲדוֹנָם שְׁעֵתִיד
 לְיוֹם אַחַר לְשַׁבַּת עֲלֵיהֶם בְּכֶסֶף
 הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַחֲמִים, בְּכֶסֶף שֶׁל
 וּתְרַנוֹת .

דְּתַנְיָא, מְרִישָׁא דִּירְחָא סְפָרִין
 פְּתִיחוֹן, וְדִינֵי דִינֵין . בְּכֹל
 יוֹמָא וְיוֹמָא בְּתֵי דִינֵין אֲתַמְסְרֶן,
 לְאַתְפַּתְחָא בְּדִינָא, עַד הֵהוּא יוֹמָא
 דְּאַקְרִי תְּשַׁעָּה לִירְחָא . בְּהֵהוּא יוֹמָא,
 סְלִקִין דִּינֵין כְּלֵהוּ לְמֵאֲרֵי דְדִינָא,
 וּמִתְקַנְי כּוּרְסֵיָא עֲלָא דְרַחֲמֵי,
 לְמַלְכָּא קְדִישָׁא . בְּהֵהוּא יוֹמָא בְּעָאן
 יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, לְמַחְדֵי בְּחֲדוּתָא
 לְקַדְמוֹת מְאִרְיָהוֹן, דְּזַמִּין לְיוֹמָא
 אַחְרָא, לְמִיתַב עֲלֵיהוּ בְּכוּרְסֵיָא
 קְדִישָׁא דְרַחֲמֵי, בְּכוּרְסֵיָא
 דְּוּוֹתְרָנוֹתָא .

שמאלו תחת לראשי

אַחַר כֹּף בָּאָה הַמְּלָכָה, וּמִתְבַּקְּשִׁים
 בְּנֵי הַהִיכָל בְּתַשְׁעֵי לַחֲדָשׁ
 לַעֲשׂוֹת חֲדוּהָ וְלִטְבֹּל בְּנֶהַר, לְטַהַר

לְבַתָּר אֲתִיַּאת מְטְרוֹנִיתָא, וּבַעֲיִין
 בְּנֵי הַיְכָלָא בְּתַשְׁעָה לִירְחָא,
 לְמַעַבְד חֲדוּתָא, וְלִמְטַבֵּל בְּנֶהַר,

חלק ג
 דף ר"ד
 ע"ב

עצמם בזווג המלכה ביום האחר, הוא זוג שְׁלָה לְשִׁים שְׁמַאל תַּחַת רֵאשָׁה (ראש המלך), כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר שְׁמַאלוֹ תַּחַת לְרֵאשִׁי.

וְאִזּוּ יִשְׂרָאֵל בְּתַעֲנִית עַל חֲטָאֵיהֶם, וּמִכְפָּרַת לָהֶם. שְׁהַרִי הָאֵם הַעֲלִיזָה מְאִירָה פְּנֵיהָ לַמַּלְכָּה בְּזוּגָהּ, וּמִתְכַּפְּרִים כָּל בְּנֵי הַיִּכְלָא, כִּיּוֹן שֶׁהַשְּׁמַאל מְקַבֵּל אוֹתָהּ בְּיוֹם הַזֶּה, שְׂרָאשׁ הַמַּלְכָּה עַל הַשְּׁמַאל.

לְדַכָּאָה גְּרַמְיֵיהּ בְּזוּגָא דְּמַטְרוֹנִיתָא, בְּיוֹמָא אַחְרָא, הוּא זְווגָא דִּילָהּ לְשׁוּוָאָה שְׁמַאלָא תַּחַת רֵישָׁהּ, (נ"א רֵישָׁא דְּמַלְכָּא) כְּמָה דְּאֵת אָמַר שְׁמַאלוֹ תַּחַת לְרֵאשִׁי.

וּבְדִין יִשְׂרָאֵל בְּתַעֲנִיתָא עַל חוֹבֵייהּ, וּמִכְפָּרָא לָהּ. דְּהָא אִימָא עֲלָאָה אַנְהִירַת אַנְפָּהָא לְמַטְרוֹנִיתָא בְּזוּגָהּ, וּמִתְכַּפְּרִין כָּל בְּנֵי הַיִּכְלָא. כִּיּוֹן דְּשְׁמַאלָא מְקַבֵּלָהּ לָהּ בְּהַאי יוֹמָא, דְּרֵישָׁא דְּמַטְרוֹנִיתָא שְׂרִיִּיא עַל שְׁמַאלָא.

דִּין הָעוֹלָם בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה

עוֹד אָמַר לָהֶם, בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הַתְּעוֹרְרוֹת רֵאשׁוֹנָה הִיא בְּעוֹלָם. מַה זֶה הַתְּעוֹרְרוֹת רֵאשׁוֹנָה? זֶה בֵּית דִּין הַתַּחַתוֹן [נ"א זֶה רֵאשׁ הַשָּׁנָה מִמֶּשׁ] שֶׁמִּתְעוֹרֵר לְדוֹן אֶת הָעוֹלָם. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹשֵׁב עַל הָעוֹלָם בְּדִין וְדוֹן אֶת הָעוֹלָם.

תַּוּ אָמַר לוֹן בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה אַתְּעוֹרַתָּא קְדָמָאָה אִיהּ בְּעֲלָמָא. מְאִי אַתְּעוֹרַתָּא קְדָמָאָה. דָּא בִּי דִּינָא דְּלַתְתָּא (נ"א דָּא רֵאשׁ הַשָּׁנָה מִמֶּשׁ) דְּאַתְּעַר לְמִידוֹן עֲלָמָא. וְקְדָשָׁא בְּרִידָא הוּא יְתִיב עַל עֲלָמָא בְּדִינָא וְדָאִין עֲלָמָא.

חלק א
דף ס"ד
ע"א

הַאֲרַת פְּנִים בְּיוֹם הַכְּפוּרִים

וְשׁוֹלֵט בֵּית הַדִּין [שְׁלִמְטָה] הַזֶּה לְדוֹן אֶת הָעוֹלָם, עַד יוֹם הַכְּפוּרִים שְׁמַאֲרִים פְּנֵיהָ, וְלֹא נִמְצָא נַחֵשׁ מְלַשִּׁין בְּעוֹלָם, שֶׁהוּא מִתְעַסֵּק בְּמָה שְׁמִבְיָאִים לוֹ אוֹתוֹ הַשְּׁעִיר, שֶׁהוּא מִצַּד רוּחַ הַטְּמָאָה כְּרָאוּי לוֹ.

וְשְׁלֵטָא הַאי בִּי דִּינָא לְמִידוֹן עֲלָמָא, עַד יוֹמָא דְּכַפּוּרֵי דְּנַהֲרִין אַנְפָּהָא, וְלֹא אִשְׁתַּכַּח חוּיָא דְּלַטוּרָא בְּעֲלָמָא. דְּאִיהּ אַתְּעַסֵּק בְּמָה דְּאַתִּין לִיהּ הֵהוּא שְׁעִיר דְּאִיהּ מִסְטְרָא דְּרוּחַ מְסַאָבָא כְּדָקָא חוּיָא לִיהּ. וּבְגִין

ומשום שמתעסק באתו שער, לא קרב למקדש.

ושער זה כמו אותו שער של ראש חדש שמתעסק בו ומאירות פניה של ראש השנה [כף בראש השנה] [מאירים] [פני המקדש]. ועל זה כל ישראל מוצאים רחמים לפני הקדוש ברוך הוא, וחטאיהם מתבטלים.

התעוררות כנגד הקטרוג

בא ראה, כמו זה בראש השנה ויום הכפורים, שנמצא הדין בעולם, הוא עומד לקטרוג, וישראל צריכים להתעורר בשופר ולעורר קול שפלול בא"ש ומי"ם רוח ונעשים אחד, ולהשמיע אותו קול מתוך השופר.

ואותו קול עולה עד מקום שיושב כסא הדין ומכה בו ועולה. פיון שמגיע הקול הזה מלמטה, הקול של יעקב נתקן למעלה, והקדוש ברוך הוא מעורר רחמים. שהרי כמו שישראל מעוררים למטה קול אחד כלול בא"ש ורו"ח מי"ם שיוצאים כאחד מתוך השופר, כך גם מתעורר למעלה שופר. ואותו קול שפלול בא"ש ומי"ם רוח נתקן, ויוצא זה מלמטה וזה מלמעלה,

דאתעסק בה הוא שער לא קריב למקדש.

ושער דא כהוא שער דראש חדש דאתעסק ביה ואנהירו אנפיה דראש השנה (ג"א כד בראש השנה) (ג"א אנהירו) (אנפיו דמקדשא). ועל דא ישראל כלהו משכחין רחמי קמי קדשא בריך הוא ואתעבר חובייהו.

תא חזוי, כגוונא דא ביום ראש השנה ויום הכפורים דדינא אשתבח בעלמא, איהו קאים לקטרוג וישראל בעיין לאתערא בשופר, ולא תערא קול דכליל באש"א ומי"א ורוח"א ואתעבידו חד, ולא שמעא ההוא קול מגו שופר. ו**ההוא** קול סלקא עד אתר דכרסאי דדינא יתבא וכמש ביה וסלקא. ביון דמטא האי קול מתתא, קול דיעקב אתתקן לעילא, וקדשא בריך הוא (דף קיד ע"ב) אתער רחמי, דהא כגוונא דישראל מתערי לתתא קול חד כליל באש"א ורוח"א ומי"א דנפקו כחדא מגו שופר, הכי נמי אתער לעילא שופר. ו**ההוא** קול דכליל באש"א ומי"א ורוח"א אתתקן, ונפק דא מתתא ודא מעילא,

חלק א
דף קי"ד
ע"א

ואתתקן עלמא ורחמי אשתכחו. ונתקן העולם ונמצאים הרחמים.

ערבוב המקרא

<p>וזהו מקמרא אערבב דחשיב לשלטאה בדינא ולקמרא בעלמא, ורחמי דמתערי רחמי, כדן אערבב ואתשש חיליה ולא יכיל למעבר מידי, וקודשא בריך הוא דאין עלמא ברחמי, דאי תימא דינא אתעביד, לאו הכי, אלא אתחברו רחמי בדינא, ועלמא אתדן ברחמי.</p>	<p>ואתו מקטרג מתערבב, שחושב לשלט בדין ולקטרג בעולם, ורואה שמתעוררים רחמים. אז מתערבב ותש כחו ולא יכול לעשות דבר, והקדוש ברוך הוא דן את העולם ברחמים. שאם תאמר שנעשה דין - לא כן! אלא מתחברים רחמים עם דין, והעולם נדון ברחמים.</p>
---	--

<p>בא ראה, כתוב (תהלים פא) תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו, שהלבנה מתכסה, שהרי אז שולט הנחש הרע ויכול להזיק לעולם. וכשמתעוררים רחמים, עולה הלבנה ומעברת משם, והוא מתערבב ולא יכול לשלט, ועובר שלא יתקרב לשם, ולכן בראש השנה צריך לערבב אותו כמי שמתעורר משנתו ולא יודע כלום.</p>	<p>תא חזו, כתיב, (תהלים פא) תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו דאתכסאי סיהרא. דהא כדן שלטא האי חיווי בישא ויכיל לנוקא עלמא, וכד מתערי רחמי, סלקא סיהרא ואתעברת מתמן, ואיהו אתערבב ולא יכיל לשלטאה, ואתעבר דלא יתקרב תמן, ועל דא ביום ראש השנה בעי לערבבא ליה כמאן דאתער משנתיה ולא ידע כלום.</p>
--	---

התהפכות הקמגור לסניגור ביום הכפורים

<p>ביום הכפורים צריך לנוח ולעשות לו נחת רוח בשעיר שמקריבים לו, ואז מתהפך לסניגור על ישראל, אבל ביום של ראש</p>	<p>ביום הכפורים בעי לנייחא ולמעבר ליה נייחא דרוחא בשעיר דקרבין ליה, וכדן אתהפך סניגוריא עליהו דישראל, אבל ביומא דראש</p>
--	--

השנה אתערבב דלא ידע ולא יכיל למעבד כלום. חמי אתערותא דרחמי סלקין מתתא, ורחמי מלעילא וסיהרא סלקא בינייהו. כדין אתערבב ולא ידע כלום ולא יכיל לשלמאה.

השנה מתערבב, שלא ידע ולא יכול לעשות כלום. רואה התעוררות של הרחמים עולים מלמטה ורחמים מלמעלה והלבנה עולה ביניהם, אז הוא מתערבב ולא ידע כלום ולא יכול לשלט.

דין ברחמים

וקודשא בריך הוא דן להו לישראל ברחמי, וחיים עליהו ואשתכח להו זמנא כל אגון עשרה יומין דבין ראש השנה ליום הכפורים לקבלא כל אגון דתייבין קמיה ולכפרא לון מחוביהו וסליק לון ליומא דכפורי.

והקדוש ברוך הוא דן את ישראל ברחמים וחס עליהם ומוצא להם זמן כל אותם עשרה ימים שבין ראש השנה ליום הכפורים לקבל את כל אותם השבים לפניו ולכפר להם מחטאיהם ומעלה אותם ליום הכפורים.

חשיבות המעשה

ועל דא בכולא קדשא בריך הוא פקיד לון לישראל למעבד עובדא בגין דלא ישלום עליהו מאן דלא אצטריך, ולא ישלום עליהו דינא, ויהון בלהון זכאין בארעא (דף קטו ע"א) כרחימו דאבא על בנין, וכולא בעובדא ובמלין תליא, והא אוקימנא מלין.

ועל זה בכל מצוה הקדוש ברוך הוא את ישראל לעשות מעשה, כדי שלא ישלט עליהם מי שלא צריך ולא ישלט עליהם הדין ויהיו כלם צדיקים בארץ פאהבת האב על הבנים [בני אדם], והכל תלוי במעשה ובדבורים, והרי בארנו הדברים.

הארה של מעלה ביום הכפורים

אימתי קיימא בנהירו דלעילא, הוי אומר ביומא דכפורי.

מתי עומדת בהארה של למעלה? היה אומר ביום הכפורים.

חלק ב
דף קפ"ד
ע"ב

וביזמא דכפורי אתנהיר ההוא אבן
 טבא, בנהירו דלעילא, מגו נהירו
 דעלמא דאתי, (ואתערבב ההוא דלטורא)
 וכדין מתקנין ישראל לתתא חד
 שעיר, ומשדרין להאי מדברא
 תקיפא, דאיהו שלטא עליה.

וביזמא דכפורי אתנהיר ההוא אבן
 טבא, בנהירו דלעילא, מגו נהירו
 דעלמא דאתי, (ואתערבב ההוא דלטורא)
 וכדין מתקנין ישראל לתתא חד
 שעיר, ומשדרין להאי מדברא
 תקיפא, דאיהו שלטא עליה.

הגרות

פתוב (ויקרא טז) ונתן אהרן על שני
 השעירים גרלות גורל אחד
 לה' וגורל אחד לעזאזל. זוהי
 השמחה ההיא של המקטרג ההוא,
 כדי שהקדוש ברוך הוא יפיל עמו
 גורל, ומזמין אותו, ולא יודע שאש
 דולק שם על ראשו ועל העם שלו,
 כמו ששנאמר (משלי כה) כי גחלים אתה
 חתה על ראשו.

פתוב (ויקרא טז) ונתן אהרן על שני
 השעירים גרלות גורל אחד
 ליהוה וגורל אחד לעזאזל.
 דא איהו ההוא חדוה דההוא
 דלטורא, בגין דקודשא בריך הוא
 יטיל עמיה גורל, ומזין ליה, ולא ידע
 דגור דליק אטיל על רישיה, ועל עמא
 דליה, כמה דאת אמר (משלי כה) כי
 גחלים אתה חתה על ראשו.

חלק ב
 דף
 קפ"ה
 ע"ב

המלכה מבקשת על בניה

וסימניה, אסתר (ה) אף לא הביאה
 אסתר המלכה עם
 המלך אל המשתה אשר עשתה כי
 אם אותי. וכתוב, ויצא המן ביום
 ההוא שמח וטוב לב. בחלק ההוא שנוטל,
 והולך לו. ובסוף, כאשר בא המלך
 העליון לבית המלכה, המלכה
 מבקשת עליה ועל בניה ועל עמה מן
 המלך.

וסימניה, אסתר (ה) אף לא הביאה
 אסתר המלכה עם
 המלך אל המשתה אשר עשתה כי
 אם אותי. וכתוב, ויצא המן ביום
 ההוא שמח וטוב לב. בההוא חולקא
 דנטיל, ואזיל ליה. ולכתר כד אתי
 מלכא עלאה, לבי מטרוניתא,
 מטרוניתא תבעת עלאה, ועל בנהא,
 ועל עמא מן מלכא.

וְאֶפְלוּ בְזִמְנֵי שִׁישְׂרָאֵל בְּגִלוּת
 וּמִתְפַּלְלִים תְּפִלוֹת בְּכָל
 יוֹם, הִיא עוֹלָה בְּיוֹם זֶה לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ
 הַעֲלִיזוֹן וּמִבְקֶשֶׁת עַל בְּנֵיהֶ, וְאִז
 נִגְזְרוֹת כָּל אוֹתָן נִקְמוֹת שְׁעֵתִיד
 הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹת עִם אָדוֹם,
 וְנִגְזַר אֵיךְ עֵתִיד הַמֶּקְטָרֵג הַזֶּה לַעֲבֹר
 מִן הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה כה) בַּלַּע
 הַמּוֹת לְנֶצַח.

וְסִימְנָהּ - בְּזִמְנֵי הַגְּלוּת (אסתר ז) כִּי
 נִמְכְּרָנוּ אֲנִי וְגו'. כִּי אֵין
 הַצָּר שׁוֹה בְּנֹק הַמֶּלֶךְ. מַה זֶה בְּנֹק
 הַמֶּלֶךְ? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יהושע ז) וְהִכְרִיתוּ
 אֶת שְׁמֵנוּ מִן הָאָרֶץ וּמַה תַּעֲשֶׂה
 לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל. שֶׁהֲרִי הַשֵּׁם הַעֲלִיזוֹן
 לֹא מִתְקַיֵּם בְּקִיּוּמֵנו, וְזֶהוּ בְּנֹק הַמֶּלֶךְ.

וְאֶפְלוּ בְּזִמְנֵי דִישְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא,
 וְצִלוּ צְלוֹתֵין בְּכָל יוֹמָא,
 אִיהִי סְלִקַת בְּיוֹמָא דָּא, לְקַמֵּי מַלְכָּא
 עֲלָאָה, וְתַבְעַת עַל בְּנֵהָא. וְכַדִּין
 אֲתַגְזְרוּ, כָּל אֵינוֹן נִיקְמוּן, דְּזִמְנֵין
 קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לַמְעַבְדַּ עִם אָדוֹם,
 וְאֲתַגְזַר הֵיךְ זִמְנֵין דְּלִטּוֹרָא דָּא
 לַאֲתַעֲבְרָא מַעְלָמָא, כְּמָה דָּאֲתַ אָמַר
 (ישעיה כה) בַּלַּע הַמּוֹת לְנֶצַח.

וְסִימְנָהּ, בְּזִמְנֵי דְּגְלוּתָא (אסתר ז) כִּי
 נִמְכְּרָנוּ אֲנִי וְגו'. כִּי אֵין
 הַצָּר שׁוֹה בְּנֹק הַמֶּלֶךְ. מָאִי בְּנֹק
 הַמֶּלֶךְ. כְּמָה דָּאֲתַ אָמַר, (יהושע ז)
 וְהִכְרִיתוּ אֶת שְׁמֵנוּ מִן הָאָרֶץ וּמַה
 תַּעֲשֶׂה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל. דְּהָא שְׁמָא
 עֲלָאָה, לֹא אֲתַקִּיִּים בְּקִיּוּמֵיהֶ, וְדָא
 אִיהוּ בְּנֹק הַמֶּלֶךְ.

חרות ושמחה

וְאִז, וְהָמֵן נִבְעַת מִלְּפָנֵי הַמֶּלֶךְ
 וְהַמְלִכָּה. אִז אֹר הַפְּנִים וְכָל
 שְׂמִחָה נִמְצְאָתָא, וְיִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים
 לְחֵרוֹת בְּיוֹם הַהוּא. וְאִז, מֵהַיּוֹם הַהוּא
 וְהִלְאָה, חֵרוֹת וְשְׂמִחָה בְּגִלוּי לְשִׁלֹּט
 עֲלֵיהֶם, וְאִז צְרִיף לְשִׁמּוֹחַ עִמָּהֶם.
 מִכָּאֵן וְהִלְאָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּתְנָנוּ לוֹ חֶלֶק
 לְהִתְרַחֵק מֵהֶם, כִּף גַּם נוֹתְנִים לְשֹׂאֵר
 הָעַמִּים לְהִתְרַחֵק מֵהֶם לְמִטָּה.

וְכַדִּין וְהָמֵן נִבְעַת מִלְּפָנֵי הַמֶּלֶךְ
 וְהַמְלִכָּה כַּדִּין, נְהִירוּ דְּאֲנִפִּין,
 וְכָל חִירוּ אֲשַׁתְּכַח, וְיִשְׂרָאֵל נִפְקִי
 לְחִירוּ, בְּהַהוּא יוֹמָא. כַּדִּין מֵהַהוּא
 יוֹמָא וְלְהִלְאָה, חִירוּ וְחִדּוּה
 בְּאֲתַגְלִיָּא, לְשִׁלְטָאָה עֲלֵיהֶוּ, כַּדִּין
 בְּעֵי לְמַחְדֵי עִמָּהוֹן, מִכָּאֵן וְלְהִלְאָה,
 כְּמָה דְּיִהְבּוּ לִיהֶ חוּלְקָא לַאֲתַפְרָשָׁא
 מִנְהוֹן, דְּכִי נְמִי יִהְבּוּ לְשֹׂאֵר עִמִּין,
 לַאֲתַפְרָשָׁא מִנְהוֹן לְתַתָּא.

חלק ב
דף
קפ"ה
ע"ב

יום כפור - יום של נקיון

כפור, מדוע נקרא כפור? אלא מפני שמונקה כל טמאה ומעביר אותה מלפניו ביום ההוא. ועל זה יום כפור יום של נקיון, וכך קוראים לו, שכתוב (ויקרא טז) כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם. כי היום הזה צריך לו לכתוב! מה זה כי ביום הזה? אלא משום שמוטהר מקדש למעלה ומתנקה (ומאיר), כתוב כי ביום הזה יכפר עליכם. יכפר וינקה בתחלה ביום הזה, כפי שיטהר, ולבסוף עליכם.

עוד, יכפר ביום הזה, וינקה לו בתחלה. וכל זה עליכם, בסבתכם צריך לנקות אותה, ולטהר אותה תחלה. יכפר - מי יכפר? אלא זהו עולם העליון שמואיר ומנקה לכלם. ועל זה כל צדדים רעים, שנקראים מצולות ים, עוברים, וכמו שאותן מצולות ים תלויות, כך גם תלויות שערות (שלו, שהוא צד) שלו, שהוא צד שלהם, ושער של הצד שהוא לא חלק.

כמו זה כתוב, (סו) וכפר על הקדש מטמאת בני ישראל ומפשעיהם לכל חטאתם. וכל

כפור, אמאי אקרי כפור, אלא בגין דנקי כל מסאבו, ואעבר ליה מקמיה, ביהוה יומא. ועל דא, יום כפור: יומא דנקיוותא, והכי קרינא ליה. כתיב (ויקרא טז) כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם, כי היום הזה מובעי ליה, מאי כי ביום הזה. אלא בגין דאתדכי מקדשא לעילא, ואתנקי (נ"א ואתנהיר), כתיב כי ביום הזה יכפר עליכם, יכפר וינקי בקדמיתא ביום הזה, בגין דיתדכי, ולבתר עליכם.

תו, יכפר ביום הזה, וינקי ליה בקדמיתא, וכל דא עליכם, בגיבון אצטריך לנקאה ליה, ולדכאה ליה בקדמיתא. יכפר, מאן יכפר. אלא דא הוא עלמא עלאה, דנהיר ונקי לכלא. ועל דא בלהו סטרין בישין, דאקרון מצולות ים, אתעברו. וכמה דאינון מצולות ים תליין, הכי נמי תלייא שערא (ס"א דליה, דהוא סטרא וכו') דליה כל ההוא סטרא דלהו, ושערא דהווא סטרא לא שעיע.

בגוונא דא כתיב, (ויקרא טז) וכפר על הקדש מטמאת בני ישראל ומפשעיהם לכל חטאתם. וכל

חטאתם מפני ליה, אלא להנאה להון, מפאן ולהלאה לכל חטאתם דלא יביל מקטרנא לשלמאה עלייהו (ועל דא) ביומא דכפור, דאיהו קנוחא דכל חובין, ונקיו דלהון. בעאן ישראל לנקאה גרמייהו, ולמהד יחפי רגליו, כמלאכי עלאין. חמש ענווין, בגין לאסתייעא בחמש סמרין עלאין, דיומא דכפורי אפיק לון, ואינון תרעין דיליה.

חטאתם מפני ליה, אלא להנאה להון, מפאן ולהלאה לכל חטאתם דלא יביל מקטרנא לשלמאה עלייהו (ועל דא) ביומא דכפור, דאיהו קנוחא דכל חובין, ונקיו דלהון. בעאן ישראל לנקאה גרמייהו, ולמהד יחפי רגליו, כמלאכי עלאין. חמש ענווין, בגין לאסתייעא בחמש סמרין עלאין, דיומא דכפורי אפיק לון, ואינון תרעין דיליה.

לבושי כפרה

והיא יום הכפורים, וכשמתקשטת לפניו בלבושים יפים, שהם לבושי כפרה, היא נקראת הציץ שלו, המצנפת שלו, האבנט שלו. היא כלולה מארבעה בגדי לבן מצד הימין, ומארבעה בגדי זהב מצד השמאל. באותו זמן שמתקשטת בלבושים הללו של כפרה, נאמר בה ותלבש אסתר מלכות, ובהם נכנסת לפני ולפנים. זהו שכתוב ותעמד בחצר בית המלך הפנימית, ובהם נשאה חן בעיניו, וסוד הדבר - וראיתה לזכר ברית עולם, ומיד אדני שמעה אדני סלחה אדני הקשיבה ועשה אל תאחר.

ואיהי יום הכפורים, וכד אתקשטת קדמיה בלבושין שפירין דאינון לבושי כפרה, אתקריאת ציץ דיליה, מצנפת דיליה, אבנט דיליה, איהי כלילא מארבע בגדי לבן מסטרא דימינא, ומארבע בגדי זהב מסטרא דשמאלא, בהווא זמנא דאתקשטת באליון לבושין דכפרה אתמר בה (אסתר ה א) ותלבש אסתר מלכות, ובהון עאלת לפני ולפנים, הדא הוא דכתיב (שם) ותעמוד בחצר בית המלך הפנימית, ובהון נשאה חן בעיניו, ורוא דמלה וראיתה לזכור ברית עולם (בראשית ט טז), ומיד אדני שמעה אדני סלחה אדני הקשיבה ועשה אל תאחר (דניאל ט יט).

תיקוני זוהר דף ב"ז ע"ב

בעשור לחדש השביעי

פְּתוּב (במדבר כט) וּבַעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה, וְכַתוּב (ויקרא כג)
אֶךְ בַּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ. בַּעֲשׂוֹר - בַּעֲשִׂירֵי
צָרִיף לוֹ לֹמַר! מַה זֶה בַּעֲשׂוֹר? אֵלֶּא
מִשּׁוּם שֶׁעֲתָה בְּיוֹם זֶה, כָּל מַדְרָגוֹת
עֲלִיּוֹנוֹת בָּאוֹת אֵלָיו עַל אֵלָיו לְשֵׁרוֹת
עַל הַלְבָנָה וּלְהָאִיר אוֹתָהּ, וְכָלֵן בְּסוּד
שֶׁל עֶשֶׂר, עַד שֶׁעוֹלָה לְמֵאָה. וְכֹאשֶׁר
עוֹמְדֵת בְּסוּד שֶׁל מֵאָה, אַז הַכֹּל
אֶחָד, וְנִקְרָא יוֹם הַכְּפוּרִים. וְעַל זֶה
בַּעֲשׂוֹר, כִּמוֹ שֶׁאַתָּה אוֹמֵר זְכוֹר,
שְׂמוֹר, שֶׁכֹּלֶם בָּאִים כְּדֵי לַעֲשׂוֹר
וּלְהָאִיר בְּסוּד שֶׁל עֶשֶׂר.

הַחֲזִיר הַזֶּקֶן הַזֶּה רָאשׁוֹ כְּנֶגֶד רַבִּי
שְׁמַעוֹן, וְאָמַר לוֹ, (רַבִּי שְׁמַעוֹן)
הֲרִי יַדְעָתִי שֶׁשְּׂאֵלָה תִקְשֶׁה בְּכֹאֵן,
בַּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי. אָמַר לוֹ רַבִּי
שְׁמַעוֹן, וַדָּאִי, (זֶה בַּעֲשִׂירֵי נִכּוֹן הוּא וְכֵן הוּא,
אֲבָל בַּעֲשׂוֹר מִדּוּעַ נִכּוֹן) בַּעֲשׂוֹר נִכּוֹן הוּא. אִם
כֵּן הוּא, מִדּוּעַ עוֹלָה לְמֵאָה? וְהֲרִי
מִהַפְּסוּק לֹא נִרְאָה, אֵלֶּא שֶׁעוֹלָה
לְשִׁבְעִים, מִמִּשְׁמַע שְׁכַתוּב בַּעֲשׂוֹר
לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי. וְכֹאשֶׁר מַעֲשָׂרִים
לְשִׁבְעִי עֶשֶׂר פְּעָמִים, הֲרִי וַדָּאִי
עוֹלָה לְשִׁבְעִים. אָמַר לוֹ, עַל זֶה
הַחֲזִירִי רֹאשִׁי כְּלַפֵּיָהּ, שֶׁהֲרִי יַדְעָתִי
שֶׁחֲכַם אֶתָּה.

פְּתוּב (במדבר כט) וּבַעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה, וְכַתוּב (ויקרא כג)
אֶךְ בַּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ. בַּעֲשׂוֹר,
בַּעֲשִׂירֵי מִיבְעֵי לֵיהּ, מֵאִי בַּעֲשׂוֹר.
אֵלֶּא, בְּגִין דְּהִשְׁתָּא בְּיוֹמָא דָּא, כָּל
דְּרַגְיָן עֲלֵאִין, אֲתִיָּין אֵלֵין עַל אֵלֵין,
לְמַשְׂרֵי עַל סִיְהָרָא, וּלְאַנְהָרָא לָהּ.
וְכִלְהוּ בְרוּזָא דְעֶשֶׂר, עַד דְּסִלְקָא
לְמֵאָה. וְכַד קְיָיִמָא בְרוּזָא דְמֵאָה, כְּדִין
כֹּלָא חַד, וְאַקְרִי יוֹם הַכְּפוּרִים. וְעַל
דָּא בַּעֲשׂוֹר, כְּמָה דְאַתָּה אוֹמֵר זְכוֹר,
שְׂמוֹר, דְּכִלְהוּ אֲתִיָּין בְּגִין לַעֲשׂוֹרָא
וּלְאַנְהָרָא בְרוּזָא דְעֶשֶׂר.

אֶהְדָּר הַאי סְבָא רִישִׁיָּה לְקַבְלִיָּה
דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר לֵיהּ, (רַבִּי
שְׁמַעוֹן) הָא יַדְעֵנָא דְשְׂאֵלְתָא תַבְּעִי
בְּהַאי, בַּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי. אָמַר
לֵיהּ רַבִּי שְׁמַעוֹן וַדָּאִי, (ס"א דָּא בַּעֲשִׂירֵי
יָאוֹת הוּא, וְהִכִּי הוּא, אֲבָל בַּעֲשׂוֹר אֲמַאי וְכוּ')
בַּעֲשׂוֹר יָאוֹת הוּא. אִי הִכִּי הוּא,
אֲמַאי סְלִיק לְמֵאָה, וְהָא מִקְרָא לֹא
אֲתַחֲזִי, אֵלֶּא דְסִלִּיק לְשִׁבְעִין, מִשְׁמַע
דְּכַתְּיב בַּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, וְכַד
מַעֲשָׂרֵי לְשִׁבְעֵאָה עֶשֶׂר וּמִנּוּן, הָא
וַדָּאִי סְלִיק לְשִׁבְעִין. אָמַר לֵיהּ, עַל דָּא
אֶהְדָּרְנָא רִישָׁא לְגַבְדָּא, דְּהָא יַדְעֵנָא
דְּחַכְיָמָא אֲנִתָּה.

בא וראה, שני סודות פאן. אַחַד, שְׁהָרִי הַלְבָּנָה נִקְרָאת חֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, וּמִפְּנֵי כֵן נִקְרָא חֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי עֶשְׂוֹר, מִפְּנֵי שֶׁשְּׁמֹאֲרִים לָהּ עֶשְׂוֹר פְּעָמִים - הָרִי מֵאָה. וְעוֹד, דְּבַר זֶה שְׁאֲמַרְתָּ, וְדָאִי לְשִׁבְעִים עוֹלָה בְּיוֹם זֶה (ובמדרגה של שבעים היא, ובמדרגה של מאה היא, לדרגה של מאה להשלים ולהאיר). ובדרגה זו של שבעים, שְׁהָרִי בְּיוֹם זֶה נוֹטֵל לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל לְדוֹן, וְכֻלָּם עוֹמְדִים בְּנִשְׁמָה יוֹתֵר מֵהַגּוֹף, שְׁהָרִי בְּיוֹם זֶה עֲנוּי שֶׁל הַנֶּפֶשׁ הוּא, וְלֹא שֶׁל הַגּוֹף, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְעֲנִיתֶם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם. כִּי כָל הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר לֹא תִעָנֶה. יוֹם זֶה לּוֹקַח לְכָל הַנֶּפְשׁוֹת וְנִמְצְאוֹת בְּרִשׁוֹתוֹ. וְאִם לֹא עוֹמְדֵת בְּסוֹד (ברשות) שֶׁל שִׁבְעִים, אֵין לָהּ רִשׁוֹת בְּנִפְשׁוֹת (לעמוד שם), שְׁעֲמִידַת הַנֶּפְשׁוֹת בְּסוֹד שֶׁל שִׁבְעִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים ז) יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְגו'.

תא חזו, תרין רזין הקא, חד דהא סיהרא חדש השביעי אקרי, ובגין כך אקרי חדש השביעי עשור, בגין דקא מנהרין לה עשר זמנין, הא מאה. ותו, האי מלה דקאמרת, ודאי לשבעין סליקא בהאי יומא, (ובדרגה דשבעין איהו, ובדרגה דמאה איהו. לדרגה דמאה לאשלמא ולאנהרא). ובהאי דרגא דשבעין, דהא ביומא דא נטיל לכל עמא דישראל למידן, וכלהו קיימין בנשמתא יתיר מגופא, דהא ביומא דא ענויא דנפשא איהו, ולא מגופא, כמה דאת אמר ועניתם את נפשותיכם כי כל הנפש אשר לא תעונה. והאי יומא נטיל לכל נפשאן והווי ברשותיה, ואי לא קיימא ברזא (נ"א ברשותא) דשבעין, לית ליה רשו בנפשאן, (ס"א לקיימא תמן) דקיימא דנפשאן ברזא (דף קפ"ו ע"א) דשבעין, כמה דאת אמר (תהלים ז) ימי שנותינו בהם שבעים שנה וגו'.

אחד המרבה ואחד הממעיט

ואם תאמר, נפשות הילדים שלא השלימו לשבעים שנה לא שולטת בהם - ודאי ששולטת בהם, אבל לא בשלמות, כמי שזכה לימים הרבה למצוות התורה, ועם כל זה,

ואי תימא נפשאן דרבויי דלא אשלימו לשבעין שנין לא שלטא בהו. ודאי שלטא בהו, אבל לא בשלימו, כמאן דזכי יומין סגיאין לפקודי אורייתא, ועם כל דא בכלהו

בְּכֹל שִׁבְעִים שָׁנָה הִיא הוֹלֶכֶת. וְעַל
 זֶה לְמַדְנִי, אֶחָד הַפְּרָבָה וְאֶחָד
 הַמְּמַעִיט. מַה זֶה אֶחָד? בְּיַחְדָּו שֶׁל
 שִׁבְעִים שָׁנָה, מִי שֶׁפְּרָבָה וּמִי
 שֶׁמְּמַעִיט.

שִׁבְעִין שָׁנִין אֲזָלָא. וְעַל דָּא תַּנִּינָן אֶחָד
 הַפְּרָבָה וְאֶחָד הַמְּמַעִיט. מָאן אֶחָד.
 בְּיַחְדָּא דְשִׁבְעִין שָׁנִין, מָאן דְאַסְגִּי,
 וּמָאן דְאַמְעִיט.

גוּדֵל אַהֲבַת ה' לְיִשְׂרָאֵל

וְתַנְיָא, וְכַפָּא חוֹלְקִיהוֹן דְיִשְׂרָאֵל
 יְתִיר מִכָּל עַמּוּן עוֹבְדֵי
 עֲבוּדָה זָרָה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי
 לְדַכָּאָה לְהוֹ, וּלְרַחֲמָא עֲלֵיהוּ,
 דְאִינּוּן חוֹלְקִיה וְעַדְבִּיה, הֲדָא הוּא
 דְכְּתִיב (דְּבָרִים ל"ב) כִּי חָלַק יְהוָה
 עַמּוֹ וְגו', וְכְּתִיב (דְּבָרִים ל"ב) יִרְפִּיבֵהוּ עַל
 בְּמַתִּי אֶרֶץ. עַל בְּמַתִּי אֶרֶץ דִּיִּקְא.
 דְּהָא אִינּוּן אֲתַאֲחֲדָן לְעִילָא לְעִילָא.
 וְעַל דָּא קְרָשָׁא בְּרִיךְ הוּא רְחִימוּתָא
 דִּילֵיה אֲתַדְּבַק בְּהוֹ, הֲדָא הוּא
 דְכְּתִיב, (מְלָאכִי א) אֶהְבַּתִּי אֶתְכֶם אָמַר
 יְהוָה (דְּבָרִים ז') וְכְּתִיב (דְּבָרִים ז') כִּי
 מֵאַהֲבַת יְהוָה אֲהַבְתֶּם אֶתְכֶם וְגו',
 וּמִגּוֹ רְחִימוּתָא יִתִּירָא דְרַחֲמִים לְהוֹ,
 יִתֵּב לֹזֵן יוֹמָא חַד בְּשַׁתָּא לְדַכָּאָה
 לְהוֹ, וּלְזַבְּאָה לְהוֹ מִכָּל חוֹבֵיהוֹן,
 דְכְּתִיב, (וִיקָרָא טו) כִּי בְיוֹם הַזֶּה וְגו'. בְּגִין
 דִּיהוֹן זַכָּאִין בְּעֲלָמָא דִּין, וּבְעֲלָמָא
 דְאַתִּי, וְלֹא יִשְׁתַּפַּח בְּהוֹ חוֹבָא. וְעַל דָּא
 בְּיוֹמָא דָּא, מִתְּעַטְרִין יִשְׂרָאֵל, וְשִׁלְטִין
 עַל כָּלָהוּ גְרַדִּינִין, וְעַל כָּלָהוּ טְהִירִין.

חלק ג
 דף ס"ב
 ע"ב

וְשִׁנְיָנוּ, אֲשֶׁרִי חֶלְקֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל
 יוֹתֵר מִכָּל הָעַמִּים עוֹבְדֵי
 עֲבוּדָה זָרָה, שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 רוֹצֵה לְטַהַר אוֹתָם וּלְרַחֵם עֲלֵיהֶם,
 שֶׁהֵם חֶלְקוֹ וְגוֹרְלוֹ. זֶהוּ שִׁפְתוֹב (דְּבָרִים
 ל"ב) כִּי חָלַק ה' עַמּוֹ וְגו'. וְכְּתוּב (ש"ס)
 יִרְפִּיבֵהוּ עַל בְּמַתִּי אֶרֶץ. עַל בְּמַתִּי
 אֶרֶץ דְּוִקָא, שֶׁהָרִי הֵם אַחוּזִים לְמַעְלָה
 לְמַעְלָה, וְעַל כֵּן אַהֲבַתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא נִדְבַקְתָּ בָהֶם. זֶהוּ שִׁפְתוֹב
 (מְלָאכִי א) אֶהְבַּתִּי אֶתְכֶם אָמַר ה',
 וְכְּתוּב (דְּבָרִים ז') כִּי מֵאַהֲבַת ה' אֶתְכֶם
 וְגו'. וּמִתּוֹךְ הָאֶהֱבָה הִיִּתְרָה שְׂאוֹהֵב
 אוֹתָם, נִתֵּן לָהֶם יוֹם אֶחָד בְּשָׁנָה
 לְטַהַר אוֹתָם וּלְזַכּוֹת אוֹתָם מִכָּל
 חֲטָאֵיהֶם, שִׁפְתוֹב כִּי בְיוֹם הַזֶּה וְגו',
 כְּדֵי שִׁיְהִיו צְדִיקִים בְּעוֹלָם הַזֶּה
 וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא יִמְצָא בָהֶם חֲטָא.
 וְעַל כֵּן בְּיוֹם הַזֶּה מִתְּעַטְרִים יִשְׂרָאֵל
 וְשׁוֹלְטִים עַל כָּל חוֹקְרֵי הַדִּין וְעַל כָּל
 הַרוֹחוֹת.

חלק ג
דף ס"ט
ע"ב

אך - למעט

תאנא, כתיב אך בעשור לחדש
השביעי הזה יום הכפורים
הוא וגו' וענינתם את נפשתיכם.
וכתיב והיתה לכם לחקת עולם
בחדש השביעי וגו'. מה שכתוב אך,
מה הוא רוצה כאן? אמר לו, זה בא
למעט, שפיון שאמר וענינתם את
נפשתיכם בתשעה לחדש, אמר (אחר
כך) אך בעשור, והיה צריך להיות אך
עשור! שבעשור הדבר תלוי.

אמר לו, אם כך, (שמות יב) אך ביום
הראשון תשביתו שאר
מבתיכם, ושנינו אך - חלק, חציו
אסור באכילת חמץ וחציו מותר. אך
כאן אך בעשור לחדש, אמר שחציו
אסור במלאכה (באכילה), וחציו
מותר. אמר ליה אוף הכא בוענינתם
את נפשתיכם תליא, דהא ענוי לא
אשתכח אלא מפלגות יומא
ולהלאה, ושפיר הוא אך חלק
בוענינתם את נפשתיכם.

הוא וגו' וענינתם את נפשתיכם.
וכתיב והיתה לכם לחקת עולם
בחדש השביעי וגו'. אך דכתיב, מאי
קא בעי הכא. אמר ליה, למעוטא קא
אתיא. דכיון דאמר וענינתם את
נפשתיכם בתשעה לחדש, אמר
(לכתר) אך בעשור. אך עשור מיבעי
ליה, דבעשור תליא מלתא.

אמר ליה אי הכי, (שמות יב) אך ביום
הראשון תשביתו שאר
מבתיכם, ותנינן אך חלק, חציו אסור
באכילת חמץ, וחציו מותר. אוף הכא
אך בעשור לחדש, אימא דחציו
אסור במלאכה (נ"א באכילה), וחציו
מותר. אמר ליה אוף הכא בוענינתם
את נפשתיכם תליא, דהא ענוי לא
אשתכח אלא מפלגות יומא
ולהלאה, ושפיר הוא אך חלק
בוענינתם את נפשתיכם.

יכפר עליכם

אמר רבי אלעזר, כתוב כי ביום הזה
יכפר עליכם וגו'. אכפר עליכם
היה צריך להיות! אלא יכפר עליכם
- להכליל את היובל ששופע מענינתם

אמר רבי אלעזר, כתיב, (ויקרא מז) כי
ביום הזה יכפר עליכם וגו'.
אכפר עליכם מיבעי ליה. אלא יכפר
עליכם, לאכללא יובלא, דנגיד מבויעי

חלק ג
דף ס"ט
ע"ב

להשקות ביום הזה לכל עבר לרוות את הכל ולהשקות את הכל. וזה עליכם, פלומר עבורכם, לטהרם ביום הזה, שכתוב לפני ה' תטהרו, ולא ישלט עליכם הדין.

רבי יהודה אמר, אשריהם ישראל שהקדוש ברוך הוא התרצה בהם ורצה לטהר אותם שלא ימצא בהם חטא, כדי שיהיו בני היכלו וידורו בהיכלו. ולעתיד לבא כתוב, (יחזקאל לו) וזרקתי עליכם מים טהורים וגו'.

מצות התענות ביום כ

מצוה זו, להתענות ביום הכפורים, להכניע את הגוף ואת הנפש בסוד של חמשה ענויים של חמש דרגות של יום הכפורים. שהרי המקטרג בא להזכיר את חטאיכם, כמו שנתבאר, וכלם בתשובה שלמה לפני אביהם. הכל כמו שנאמר בכמה מקומות. (ע"כ רעיא מהימנא).

לאשקא בהאי יומא לכל עיבר, לארואה כלא, ולאשקאה כלא. ודא עליכם, פלומר, בגניבון לדבא לכון בהאי יומא, דבתיב לפני יהוה אלהינו תטהרו. ולא ישלומ עליכו דינא.

רבי יהודה, אמר וכאין אינן ישראל, דקודשא בריך הוא אתרעי בהו, וכעי לדבא להו, דלא ישתבח בהו חובה, בגין דיהון בני היכליה, וידורון בהיכליה. ולומנא דאתי כתיב, (יחזקאל לו) וזרקתי עליכם מים טהורים וגו'.

חלק ג
דף ק"ב
ע"א

פקודא דא, לאתענאה ביומא דכפורי, לאכנעא גופא ונפשא, ברזא דחמשה ענויין, דחמשה דרגין דיומא דכפורי. דהא מקטרגא קא אתי לאדכרא חוביהון, כמה דאתמר. וכלהו בתיובתא שלימתא קמי אבוהון. כלא, כמה דאתמר בכמה דוכתי. (ע"כ רעיא מהימנא).

ביום הזה

רבי אלעזר שאל את רבי שמעון אביו. אמר לו, לפה במקום

רבי אלעזר שאל לרבי שמעון אביו, אמר ליה, האי יומא אמאי הוא

חלק ג
דף ק"ב
ע"ב

הַזֶּה הַיּוֹם הַזֶּה תִּלְוִי וְלֹא בַדְרָגָה אַחֲרַת, שְׂרֹאֵי הוּא לְהִיּוֹת בַּדְרָגָה שְׂשֵׁם שׁוֹרָה הַמְּלֶךְ יוֹתֵר מִהַכֵּל? אָמַר לוֹ רַבִּי שְׂמַעוֹן, אֲלַעְזָר בְּנֵי, כִּף הוּא וְדָאֵי, וְיִפְהָ שְׂאֵלָתָּ.

בְּהַאי אֲתֵר תְּלִי, וְלֹא בַדְרָגָא אַחֲרָא, דִּיאֹת הוּא לְמַהוּ בַדְרָגָא דְּמַלְכָּא שְׂאֵרֵי, יִתִּיר מַכְּלָא. אָמַר לִיה רַבִּי שְׂמַעוֹן, אֲלַעְזָר בְּרִי, הַכִּי הוּא וְדָאֵי, וְיִאֹת שְׂאֵלָתָּ.

מִי שֶׁלֹּא סוֹרֵחַ לַחֲבִירוֹ

וְעַל זֶה בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים עוֹבְרֵת בְּכֹל הַשְּׁבָעִים, וְנִשְׁלַמְת דְּרָגָה זֹו בְּכֹלֵם, וְכָל הַנְּשָׁמוֹת עוֹלוֹת לְפָנָיו, וְדָן אֵת כָּלֵן בְּדִין, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְרַחֵם עַל יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם זֶה. מִי שֶׁלֹּא הָעֵבִיר טַנּוּף מְרוּחוֹ לְכַפֵּר עָלָיו, (בְּיוֹם זֶה) כֹּאֲשֶׁר עוֹלָה תְּפִלָּתוֹ בְּיוֹם זֶה, טוֹבֵעַ בְּמִקּוֹם הַהוּא שְׂנֵקְרָא רַפְּשׁ וְטִיט, וְהוּא מְצוֹלוֹת יָם, וְלֹא עוֹלָה לְהִיּוֹת עֶטְרָה בְּרֹאשׁ הַמְּלֶךְ.

וְעַל דָּא, בְּיוֹמָא דְּכַפּוּרֵי אַעֲבַר בְּכִלְהוֹ שְׁבַעִין, וְאִשְׁתְּלִים הַאי דְּרָגָא בְּכִלְהוֹ, וְכָל גִּשְׂמַתִּין סְלִקִין קַמִּיה, וְדָאִין לְהוֹן בְּדִינָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא חַיִּים עָלֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל בְּיוֹמָא דָּא, מָאן דְּלֹא אַעֲבַר טִינָא מְרוּחִיה לְכַפְּרָא עָלֵיה, (בְּיוֹמָא דָּא) כַּד סְלִיק צְלוֹתֵיה בְּהַאי יוֹמָא, טַבֵּעַ בְּהַהוּא אֲתֵר דְּאִקְרִי רַפְּשׁ וְטִיט, וְאִיהוּ מְצוֹלוֹת יָם וְלֹא סְלִיק לְאִתְעַטְרָא בְּרִישָׁא דְּמַלְכָּא.

חלק ב
דף קפ"ו
ע"א

בֵּא רָאָה, הַמְּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ הַשָּׂאִיר אֵת הַיְכָלוֹ וּבֵיתוֹ בְּיַד הַגְּבִינָה, וְהַשָּׂאִיר אֵת בְּנָיו עִמָּה כְּדִי לְהַנְהִיגֵם וּלְהַלְקוֹתֵם וּלְשָׂרוֹת בְּתוֹכֵם. שְׂאֵם זֹזִכִּים, הַגְּבִינָה נִכְנָסֶת בְּשִׂמְחָה וּבְכַבּוּד אֵל הַמְּלֶךְ. וְאֵם לֹא זֹזִכִּים, הִיא וְהֵם חוֹזְרִים לְגָלוּת. וְהָרִי בְּאַרְנוֹ, כְּמוֹ שְׂפַתּוֹב (מְשַׁלֵּי ט) מְשַׁדְּד אָב יְבָרִיחַ אִם. וְכַתּוּב (ישעיה ג) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם.

תָּא חֲזוּ, מַלְכָּא קְדִישָׁא, שְׂבִיק הַיְכָלִיה וּבֵיתִיה בִּידָא דְּמַטְרוֹנִיתָא, וְשָׁבַק לְבָנָיו עִמָּה, בְּגִין לְדַבְּרָא לֹזֵן, וְלֹא לְקָאָה לֹזֵן, וְלִמְשָׂרֵי בְּגוּוֹיָהוּ. דָּאֵי זְכָאן מַטְרוֹנִיתָא עֲאֵלֶת בְּחַדְוֹתָא בִּיקְרָא לְגַבֵּי מַלְכָּא. וְאִי לֹא זְכָאן, הִיא וְאִינוּן, אִתְהַדְּרוּ בְּגָלוּתָא. וְהָא אוּקְיָמָנָא, כְּמָה דְּכַתְּיב, (מְשַׁלֵּי ט) מְשַׁדְּד אָב יְבָרִיחַ אִם. וְכַתְּיב, (ישעיה ג) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם.

חלק ג
דף ק"ב
ע"ב

ועל פן יש יום אחד בשנה להשגיח בהם ולעין בהם. וכשמזדמן היום הזה, האם העליונה, שכל החרות בידיה, מזדמנת פנגדו להסתפל בישראל. וישראל מזדרזים ביום הזה בכמה עבודות, בכמה תפלות, בכמה ענויים, כלם בזכות. ואז מזדמנת להם חרות, מהמקום שכל החרות בידיה של הגבירה. בני המלך בניה, שנפקדו בידיה, כלם זכאים, כלם בלי חטאים, בלי עוונות. אז מזדדגת (וכאשר מזדמן היום הזה וישראל הזדמנו ביום הזה בכמה עבודות, בכמה תפלות, בכמה ענויים - הכל בזכות. אז האם העליונה שכל החרות בידיה מזדמנת פנגדו להסתפל בישראל, ורואה את בני המלך בניה (בנה) שנפקדו בידיה של הגבירה, כלם זכאים בלי חטאים, בלי חובות, ואז מזדמנת להם חרות ממקום שכל החרות בידיה של הגבירה, ואז הגבירה העליונה) למלך באור, בשמחה, בשלמות, ברצון. שהרי גדלה בנים למלך העליון פראוי.

וכשבים הזה אינם נמצאים פראוי - אוי להם! אוי לשלוחיהם! אוי שהרי הגבירה התרחקה מן המלך, והאם העליונה מסתלקת, ולא יוצאת ממנו חרות

ועל דא אית יומא חד בשתא, לאשגחא בהו, ולעינא בהו. וכד אודמן האי יומא, אימא עלאה דכל חירו בידהא, אודמן לקבליה, לאסתכלא בהו בישראל. וישראל אודרוו בהאי יומא, בכמה פולחנין, בכמה צלותין, בכמה ענויין, בלהו בזכותא. כדין אודמן להו חירו, מאתר דכל חירו בידהא דמטרוניתא. בני מלכא בנהא, דאתפקדן בידהא, בלהו זכאין, בלהו בלא חטאין, בלא חובין, כדין אודרווגת (ס"א) וכד אודמן האי יומא וישראל אודמנו בהאי יומא בכמה פולחנין בכמה צלותין בכמה ענויין בלהו בזכותא כדין אימא עלאה דכל חירו בידהא אודמנת לקבלא לאסתכלא בהו בישראל וחמאת בני מלכא בנהא (נ"א ברהא) דאתפקדן בידהא דמטרוניתא בלהו זכאין בלא חטאין בלא חובין כדין אודמנת להו חירו מאתר דכל חירו בידהא דמטרוניתא כדין מטרוניתא עלאה) לגבי מלכא, בנהירו, בחדוה, בשלימו, ברעותא. דהא רביאת בנין למלכא עלאה כדקא יאות.

וכד האי יומא לא אשתכחו כדקא יאות, ווי לזן, ווי לשלוחיהון, ווי דהא מטרוניתא אתרחקת מן מלכא, ואימא עלאה אסתלקת, ולא נפיק מנה חירו לעלמין. זכאין אינון

לְעוֹלָמִים. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל
 שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַד אוֹתָם אֶת
 דְּרָכָיו כְּדִי לְהַנְצִל מִן הַדִּין, וְיִמְצְאוּ
 צְדִיקִים לְפָנָיו. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (ויקרא טז)
 כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטַהַר
 אֶתְכֶם. וְכָתוּב (יחזקאל לז) וְזָרְקָתִי
 עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וְטַהַרְתֶּם מִכָּל
 טְמֵאוֹתֵיכֶם וְגו'.

מקרא קודש יהיה לכם

וּבַעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי (במדבר כט) -
 שֶׁהוּא תִשְׁרִי. מִקְרָא קֹדֶשׁ
 יִהְיֶה לָכֶם - זֶה יוֹם הַכְּפוּרִים, שֶׁהוּא
 עֲשִׂירִי, י', כָּלֹל מֵעֲשָׂרַת יָמֵי תְּשׁוּבָה.
 וְתִקְנֶנוּ בּו חֲמֵשׁ תְּפִלוֹת, לְחַבֵּר אוֹתוֹ
 עִם ה'. (מֵהוּ מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם? זֶה יוֹם
 הַכְּפוּרִים שֶׁהוּא עֲשִׂירִי, י', כָּלֹל מֵעֲשָׂרַת יָמֵי תְּשׁוּבָה.
 וְתִקְנֶנוּ בּו חֲמֵשׁ תְּפִלוֹת, לְחַבֵּר עִם ה') מֵהוּ מִקְרָא
 קֹדֶשׁ? לְהַבְדִּילוּ מִשְׁאֵר יָמִים שְׁיִשׁ
 בָּהֶם עֲבוּדָה שֶׁל חַל. וּמִשׁוּם זֶה, כָּל
 מְלֹאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ.

שְׂיָמִים שְׂיִשׁ בָּהֶם מְלֹאכָה שֶׁל חַל,
 הֵם מִצַּד שֶׁל עֵץ הַדַּעַת
 טוֹב וְרַע. שֶׁהַתְּהַפֵּךְ מִמְטָה לְנַחֵשׁ,
 וּמִנַּחֵשׁ לְמְטָה, לְכֹל אֶחָד כְּפִי
 מֵעֲשׂוֹי. וְזֶה מְטָרוֹן מְטָה, נַחֵשׁ,
 סְמָאֵל. אָבֵל בַּיּוֹם זֶה, שֶׁהוּא יוֹם
 הַכְּפוּרִים שֶׁנִּקְרָא קֹדֶשׁ, שׁוֹלֵט עַל
 הַחַיִּים, שֶׁלֹּא מִשְׁתַּתַּף עִמּוֹ שְׁטָן

יִשְׂרָאֵל, דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹלִיף
 לֹון אוֹרְחוֹי, בְּגִין לְאַשְׁתַּזְבָּא מִן דִּינָא,
 וְיִשְׁתַּכְחוּן זַכָּאִין קַמֵּיהּ. הֵדָא הוּא
 דְכְּתוּב, (ויקרא טז) כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר
 עֲלֵיכֶם לְטַהַר אֶתְכֶם. וְכְּתוּב, (יחזקאל
 לו) וְזָרְקָתִי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים
 וְטַהַרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וְגו'.

וּבַעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, (במדבר כט)
 דְּאִיהוּ תִשְׁרִי. מִקְרָא קֹדֶשׁ
 יִהְיֶה לָכֶם, דָּא יוֹם הַכְּפוּרִים. דְּאִיהוּ
 עֲשִׂירִי י', כָּלֹל מֵעֲשָׂרַת יָמֵי תְּשׁוּבָה.
 וְתִקְנֶנוּ בִּיהּ ה' צְלוֹתִין, לְחַבֵּר לָהּ
 עִם ה'. (מֵאִי מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם. דָּא יוֹם
 הַכְּפוּרִים דְּאִיהוּ עֲשִׂירִי י', כָּלֹל מֵעֲשָׂרַת יָמֵי תְּשׁוּבָה.
 וְתִקְנֶנוּ בִּיהּ ה' צְלוֹתִין, לְחַבֵּר עִם ה') מֵאִי מִקְרָא
 קֹדֶשׁ. לְאַפְרָשָׁא לִיהּ מִשְׁאֵר יוֹמִין,
 דְּאִית בְּהוּ פּוֹלְחָנָא דְּחוּל. וּבְגִין דָּא,
 כָּל מְלֹאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ.

דְּיוֹמִין דְּאִית בְּהוּן מְלֹאכֶת חוּל,
 אִיגוֹן מִסְטָרָא דְּעֵץ הַדַּעַת
 טוֹב וְרַע. דְּאִתְהַפֵּךְ מִמְטָה לְנַחֵשׁ,
 וּמִנַּחֵשׁ לְמְטָה. לְכֹל חַד כְּפּוּם עוֹבְדוּי,
 וְדָא מְטָרוֹן מְטָה, נַחֵשׁ, סְמָאֵל. אָבֵל
 בְּהַאי יוֹמָא דְּאִיהוּ יוֹם הַכְּפוּרִים
 דְּאִתְקְרִי קֹדֶשׁ, שְׁלֵמָא אִילְנָא דְּחַיִּי,
 דְּלֹא אֲשַׁתַּתַּף עִמֵּיהּ שְׁטָן וּפְגַע רַע.

חלק ג
 דף רנ"ה
 ע"א

ופגַע רַע. ומצדו (תהלים ה) לא יגַרף רַע. ומשום זה יש בו מנוחה לעבדים בעץ החיים, (ומשתתפים אצלו) ובו יוצאים לחרות, בו יוצאים משלשלותיהם.

ומסמריה (תהלים ה) לא יגַרף רַע. ובגין דא, ביה גיחין עבדין באילנא דחיי, (נ"א ואשתתפן גביה) וביה נפקן לחירות, ביה נפקי משלשליהון.

כג נדרי

אלו שיש עליהם גזר דין בגדר ובשבועה, ומשום זה התקינו לומר בו: כל נדרים ואסורים וכו', כלם יהיו משבתיים ועזובים בלי תקף ולא קיימים. ומשום זה נדר של שם 'הנ"ה', שהיא תפארת. ושבועה - של אדני, שהיא מלכות. שעשו על גלות שלחם, בחכמה ובינה יהיו נעזבים ומשבתיים ללא תקף ובלי קיום, (במדבר טו) ונסלח לכל עדת בני ישראל. שחסד הוא מים, וגבורה אש, ותפארת אור. ומשום זה בארו בעלי המשנה, התר נדרים פורחים באור.

אינון דאית עליהו גזר דין, בגדר ובשבועה, ובגין דא תקינו למימר ביה, כל נדרי ואיסרי וכו', פולאהו יהון שביתין ושביקין לא שרירין ולא קיימין. ובגין דא גדר דיהנ"ה, דאיהו תפארת. ושבועה דאדני, דאיהו מלכות. דעבדו על גלותא דלהון, בחכמה ובינה יהון שביקין ושביתין לא שרירין ולא קיימין, (במדבר טו) ונסלח לכל עדת בני ישראל. דחסד איהו מים. וגבורה אש. תפארת אור. ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, התר נדרים פורחים באור.

ומשום ששבועה ממלכות, שהיא למטה מפנו, פרשוהו, נדרים על גבי שבועות עולים. ועוד פרשו, כל הנשבע כאלו נשבע במלך עצמו, וכל הנזדר כאלו נזדר בחיי המלך. המלך עצמו - אדני. חיי המלך - 'הנ"ה'. ומשום זה נאמר (במדבר ל) כי ידר נדר ליהנ"ה.

ובגין דשבועה ממלכות, דאיהו לתתא מיניה. אוקמוה נדרים על גבי שבועות עולים. ועוד אוקמוה, כל הנשבע כאלו נשבע במלך עצמו. וכל הנזדר כאלו נזדר בחיי המלך. המלך עצמו, אדני. חיי המלך, יהנ"ה. ובגין דא (במדבר ל) כי ידר נדר ליהנ"ה.

וְאֵף כִּף יֵשׁ סוּד אַחַר, חַיֵּי הַמֶּלֶךְ -
 חֲכָמָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב (קהלת ז)
 הַחֲכָמָה תַּחֲיָה בְעֵלְיָהּ. כָּל הַנוֹדֵר
 בַּיהוָה, שֶׁהוּא תַּפְאֶרֶת, כָּאלוֹ נוֹדֵר
 בַּחֲכָמָה, שֶׁהוּא שֵׁם יו"ד ה"א וְא"ו
 ה"א, חַיֵּי הַמֶּלֶךְ. וְכָל הַנִּשְׁבַּע בְּאֲדָנָי,
 כָּאלוֹ נִשְׁבַּע בַּמֶּלֶךְ עֲצָמוֹ. עֲצָמוֹ, זו
 אִמָּא עֲלִיזָנָה, כָּאלוֹ נִשְׁבַּע בָּהּ, שֶׁהִיא
 (שְׁמוֹת כד) עֲצָם הַשָּׁמַיִם לְטַהַר. מִצַּד
 הַחֶסֶד - (בראשית ב) עֲצָם מִעֲצָמֵי.
 וּבִשְׂרַם מִבְּשָׂרֵי - מִצַּד הַגְּבוּרָה, זו
 מַלְכוּת. וּבַחֲכָמָה, שֶׁהִיא חַיֵּי תַּפְאֶרֶת,
 הוּא עוֹלָה לְקִרְאת אָדָם. זֶהוּ שְׁכָתוּב
 (ישעיה מז) כִּתְּפֹאֶרֶת אָדָם.

וְאֵוָף הָכִי אֵיִת רָזָא אַחְרָא, חַיֵּי (דף
 רנ"ה ע"ב) הַמֶּלֶךְ, חֲכָמָה. הָרָא
 הוּא דְכְּתִיב, (קהלת ז) הַחֲכָמָה תַּחֲיָה
 בְעֵלְיָהּ. כָּל הַנוֹדֵר בַּיהוָה, דְּאִיהוּ
 תַּפְאֶרֶת. כָּאלוֹ נוֹדֵר בַּחֲכָמָה, דְּאִיהוּ
 יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, חַיֵּי הַמֶּלֶךְ. וְכָל
 הַנִּשְׁבַּע בְּאֲדָנָי, כָּאלוֹ נִשְׁבַּע בַּמֶּלֶךְ
 עֲצָמוֹ. עֲצָמוֹ דָּא אִמָּא עֲלָאָה, כָּאלוֹ
 נִשְׁבַּע בָּהּ, דְּאִיהִי (שְׁמוֹת כד) עֲצָם
 הַשָּׁמַיִם לְטַהַר. מִסְּטָרָא דְחֶסֶד,
 (בראשית ב) עֲצָם מִעֲצָמֵי. וּבִשְׂרַם מִבְּשָׂרֵי,
 מִסְּטָרָא דְגְבוּרָה, דָּא מַלְכוּת.
 וּבַחֲכָמָה דְּאִיהִי חַיֵּי תַּפְאֶרֶת, אִיהוּ
 סְלִיק לְאַתְקָרֵי אָדָם, הָרָא הוּא
 דְכְּתִיב, (ישעיה מז) כִּתְּפֹאֶרֶת אָדָם.

מִיתַת בְּנֵי אַהֲרֹן

שְׁנִינּוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּיוֹם הַכְּפוּרִים
 הַזֶּה תִּקְנֵנוּ לְקִרְא פְּרָשָׁה זו,
 לְכַפֵּר עַל יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּת, בְּשִׁבִיל זֶה
 סֵדֶר הַיּוֹם הַזֶּה כָּאֵן הַסֵּתֶדֶר, וּמִשׁוּם
 שְׁמִיַתת בְּנֵי אַהֲרֹן מְכַפֶּרֶת עַל
 יִשְׂרָאֵל.

תְּאֵנָא אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּהַאי יוֹמָא
 דְּכְפוּרֵי, אַתְתִּקֵּן לְמִקְרֵי
 פְּרָשָׁתָא דָּא, לְכַפֵּרָא לְיִשְׂרָאֵל
 בְּגָלוּתָא, בְּגִין דָּא, סֵדֶרָא דְיוֹמָא דָּא,
 הָכָא אַסְתֵּדֶר, וּבְגִין דְּמִיתַתְהוֹן דְּבְנֵי
 אַהֲרֹן, מְכַפֵּרָא עַל יִשְׂרָאֵל.

חלק ג
 דף ב"ז
 ע"ב

צַעַר עַל אַבְדֵן הַצַּדִּיקִים

מִכָּאֵן לְמַדְנּוּ, כָּל אוֹתוֹ בֶּן אָדָם
 שְׂיִסוּרֵי רְבוּנוּ בָּאִים עָלָיו -
 כְּפַרְת חֲטָאֵיו הֵם. וְכָל מִי שְׂמַצְטַעַר

מִכָּאֵן אוֹלִיפְנָא, כָּל הַהוּא בַר נֶשׁ
 דְּיִסוּרֵי דְמֵאֲרִיָּה אַתְיִין עָלֵיהּ,
 כְּפַרְה דְּחוּבֵי אֵינוּן. וְכָל מָאן

חלק ג
 דף ב"ז
 ע"ב

דמִצְטַעַר על יסוריהוֹן דְּצַדִּיקָא, מעבירין חוביִיא דְּלהוֹן מעֲלָמָא. ועל דא ביומא דא, אחריו מות שני בני אהרן, דישמעון עמא, ויצטערוֹן על אבודהוֹן דְּצַדִּיקָא, ויתכפר להוֹן חובייהו. וכל דמִצְטַעַר על אבודהוֹן דְּצַדִּיקָא, או אחית דמעין עליהו, קדשא בריך הוא מכריז עליה ואומר, (ישעיה ו) וְסָר עֲוֹנָךְ וְחַטָּאתְךָ תִּכְפֹּר. ולא עוד, אלא דלא ימותוֹן בניו ביומוי. ועליה כתיב, (ישעיה נג) יִרְאֶה זֶרַע יִאֲרִיךְ יָמִים וְגו'.

על יסורי הצדיקים, מעבירים חטאייהם מן העולם. ועל פן ביום הזה קוראים אחרי מות שני בני אהרן, שישמעון העם ויצטערו על אבדן הצדיקים, ויתכפרו להם חטאייהם. וכל מי שמצטער על אבדנם של הצדיקים או מוריד עליהם דמעות, הקדוש ברוך הוא מכריז עליו ואומר: (ישעיה ו) וְסָר עֲוֹנָךְ וְחַטָּאתְךָ תִּכְפֹּר. ולא עוד, אלא שלא ימותו בניו בימיו. ועליו כתוב, (שם נג) יִרְאֶה זֶרַע יִאֲרִיךְ יָמִים וְגו'.

וירא כי אין איש

וַיִּפֶן כַּה וְכַה, אִם אֵית מָאן דִּיתְעַר בְּתוֹבְתָא לְתַבְרָא בֵּית אֲסוּרִין דְּלְהוֹן, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה מט ט) לֵאמֹר לְאֲסוּרִים צֹאוּ, וְלֹאֲשֶׁר בַּחֲשֵׁךְ הִגְלוּ, וַיִּפֶן כַּה וְכַה וַיִּרְא כִּי אֵין אִישׁ, אֶלָּא אִישׁ לְדַרְכּוֹ פְּנּוּ, בַּעֲסָקִין דְּלְהוֹן, בְּאוֹרְחִין דְּלְהוֹן, אִישׁ לְבַצְעוֹ מְקַצְהוּ, בְּבַצְעָא דְהָאֵי עֲלָמָא, לִירְתָא הָאֵי עֲלָמָא, וְלֹאוּ אֵינוֹן מְסַטְרָא דְאֵלִין דְּאִתְמַר בְּהוֹן (שמות יח כא), אַנְשֵׁי חֵיל, יִרְאִי אֱלֹהִים, אַנְשֵׁי אֲמַת, שְׁנָאֵי בְּצַע, אֶלָּא כְּלָהוּ צְוּוּחִין בְּצִלּוֹתֵין בְּיוֹמָא דְכַפּוּרֵי כְּכֻלְבִּים, הֵב לָנָא מְזוּנָא, וְסִלִּיחָה וְכַפְרָה וְחַיִּי, כְּתַבְנוּ לְחַיִּים,

תיקוני
זוהר דף
כ"ב
ע"א

וַיִּפֶן כַּה וְכַה, אִם יֵשׁ מִי שְׂיִתְעוֹרַר בְּתַשׁוּבָה לְשִׁבְרָא אֶת בֵּית הָאֲסוּרִים שְׁלָהֶם, זְהוּ שְׂכַתּוֹב לֵאמֹר לְאֲסוּרִים צֹאוּ וְלֹאֲשֶׁר בַּחֲשֵׁךְ הִגְלוּ, וַיִּפֶן כַּה וְכַה וַיִּרְא כִּי אֵין אִישׁ, אֶלָּא אִישׁ לְדַרְכּוֹ פְּנּוּ, לְעַסְקִים שְׁלָהֶם, לְדַרְכִּים שְׁלָהֶם, אִישׁ לְבַצְעוֹ מְקַצְהוּ, בְּבַצְעַי שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, לִירֵשׁ אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵינָם מִצַּד אֵלּוּ שְׁנֵאֲמַר בְּהֵם אַנְשֵׁי חֵיל, יִרְאִי אֱלֹהִים, אַנְשֵׁי אֲמַת, שְׁנָאֵי בְּצַע, אֶלָּא כְּלָם צוֹעֲקִים בְּתַפְלָה בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים כְּמוֹ כְּלָבִים, הֵב לָנוּ מְזוּן וְסִלִּיחָה וְכַפְרָה וְחַיִּים, כְּתַבְנוּ לְחַיִּים, וְהֵם עֲזִי נֶפֶשׁ כְּכֻלְבִּים.

שהם אמות העולם שצועקים כנגדו ואין להם בשת פנים, שאין מי שקורא לו בתשובה שיחזיר את שכינתו אל הקדוש ברוך הוא, שהיא מרחקת מפניו, לחזר אליו, ונדמים לכלבים, שנאמר בהם ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם, ואותם ערב רב, שכל חסד שעושים, הם עושים אותו לעצמם.

ועוד הם מבקשים מזון וכסות ועונה, שהיא עונת זוגם, שנאמר בה שארה פסוטה וענתה לא יגרע, ואין מי ששואל מזון, שהוא תורה, שארה של השכינה, והיא האם העליונה שנאמר בה ואל תטש תורת אמה. פסוטה זה פסוי הציצית ועטוף שלה, ותפלין של יד, שנאמר בה תפלה לעני כי יעטר. וענתה זו קריאת שמע בעונתה. שאם שלש אלה לא יעשה לה, לשכינה, ויצאה חנם אין כסף, אין לו בוששה מן השכינה, הוא חצוף. ועוד אין כסף, לא יהיה לו כסופים לעולם הבא.

ואינו עזי נפש ככלבים, דאינון אומין דעלמא דצווחי לגביה ולית לון בשת אנפין, דלא אית מאן דקרא ליה בתיובתא, דיחזור שכינתיה לקודשא בריך הוא, דאיהי מרחקא מגיה, למהדר לגביה, ואדמיין לכלבים, דאתמר בהון (תהלים קו לה) ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם, ואינון ערב רב, דכל חסד דעבדין לגרמיהו עבדין.

ועוד אינון שאלין מזונא וכסויא ועונה, דאיהי עונת זוגיהו, דאתמר בה (שמות כא ו) שארה פסוטה וענתה לא יגרע, ולא אית מאן דשאל מזונא דאיהי תורה, שארה דשכינתא, ואיהי אימא עלאה, דאתמר בה (משלי א ח) ואל תפוש תורת אמה, פסוטה (דף כב ע"ב) דא כסויא דציצית, ועטופו דיליה, ותפלין דיד, דאתמר בה (תהלים קב א) תפלה לעני כי יעטר, וענתה דא קריאת שמע בעונתה, דאם שלש אלה לא יעשה לה לשכינתא, ויצאה חנם אין כסף (שמות כא יא), לית ליה כסופא מן שכינתא, חצוף איהו, ועוד אין כסף לא יהא ליה כסופא לעלמא דאתי.

גְּדוּלַת הַיּוֹם

תְּאֵנָא, בְּהֵוּא יוֹמָא כְּמָה פְתִיחִין
 פְּתִיחִין לְקַבְּלֵיהוֹן דִּישְׂרָאֵל
 לְקַבְּלָא צְלוֹתֵיהוֹן. וּפְאָה חוּלְקֵיהוֹן
 דִּישְׂרָאֵל, דְּהָא קְדִישָׁא בְּרִידָה הוּא
 בְּעָא לְזַכָּאָה לֹזֵן, וּלְדַבְּאָה לֹזֵן, הָדָא
 הוּא דְכַתִּיב כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר וְגו'.
 בְּהָא יוֹמָא אֲתַעְטֵר בְּהֵנָּא בְּכַמְּהָ
 עֲטִרִין. בְּהָא יוֹמָא פּוּלְחָנָא דְכְּהֵנָּא
 יִקְרָא וְרַב מִכָּל פּוּלְחָנִין. לְכָלֵּא יְהֵב
 חוּלְקָא בְּאִינוּן קְרַבְּנִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה
 הוּא. בְּהָא יוֹמָא אֲתַעְטֵר (ס"א אֲתַעֵר)
 חֶסֶד בְּעֵלְמָא עַל יְדָא דְכְּהֵנָּא, מְקַרְב
 קְרַבְּנִין עַל חוּבִיּהוֹן דְּעֵמָא. עַל חוּבִיּהָ
 בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר עַל חוּבִיּהוֹן
 דְּעֵמָא. מְקַרְב עֲלוּן עֲלִיָּה וְעַל עֵמָא
 וְהָא אוֹקִימָנָא מְלִי.

לְמַדְנוּ, בְּאוֹתוֹ יוֹם כְּמָה פְתִיחִים
 פְּתוּחִים פְּנַגְד יִשְׂרָאֵל
 לְקַבְּל תְּפִלוֹתֵיהֶם. אֲשֶׁרִי חֲלַקְס שֶׁל
 יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִרִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 רוֹצֵה לְטַהַר אוֹתָם וּלְזַכּוֹת אוֹתָם, זֶהוּ
 שֶׁכָּתוּב כִּי בַיּוֹם הַזֶּה וְגו'. בַּיּוֹם הַזֶּה
 מִתְעַטֵּר הַכֹּהֵן בְּכַמְּהָ עֲטֻרוֹת. בַּיּוֹם
 הַזֶּה עֲבוּדַת הַכֹּהֵן נִכְבְּדָה וְגִדְלוּלָה מִכָּל
 הָעֲבוּדוֹת. לְכֹלֶם נוֹתֵן חֲלֵק בְּאוֹתָם
 הַקְּרַבְּנוֹת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
 בַּיּוֹם הַזֶּה מִתְעַטֵּר (מִתְעוֹרָה) הַחֹסֵד
 בְּעוֹלָם עַל יְדֵי הַכֹּהֵן, מְקַרֵּיב אֶת
 הַקְּרַבְּנוֹת עַל חֲטָאֵי הָעָם, עַל חֲטָאוֹ
 בְּרַאשׁוֹנָה, וְאַחַר כֵּן עַל חֲטָאֵי הָעָם.
 הוּא מְקַרֵּיב עוֹלוֹת עֲלָיו וְעַל הָעָם,
 וְהִרִי בְּאַרְנוֹ אֶת הַדְּבָרִים.

חלק ג
 דף ס"ד
 ע"א

מִצְוֹת הַיּוֹם

וְנִאָמַר בַּיּוֹם הַכַּפּוּרִים, (ויקרא טז)
 וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם.
 וּבְעֵשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה תַעֲנוּ
 אֶת נַפְשֵׁיכֶם. תִּקְנוּ בּו חֲמִשָּׁה
 עֲנוּיִים, כְּדִי שֶׁתִּתְלַבֵּן ה' קִטְנָה בְּה'
 עֲלִיוֹנָה, שֶׁהִיא חֲמִשׁ תְּפִלוֹת. לְקִיָּם
 בְּיִשְׂרָאֵל, (ישעיה א) אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם
 כְּשָׁנִים פְּשָׁלְג יִלְבִּינוּ. וְזֶהוּ סוּד שֶׁל
 לְשׁוֹן זְהוּרִית, מִשׁוּם שֶׁכָּל הַחוּבוֹת

וְאִתְמַר בַּיּוֹם הַכַּפּוּרִים. (ויקרא טז)
 וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם.
 וּבְעֵשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה תַעֲנוּ
 אֶת נַפְשֵׁיכֶם. תִּקְנוּ בִּיה ה' עֲנוּיִים,
 בְּגִין דִּתְתַלְבֵּן ה' זְעִירָא בְּה' עֲלָאָה,
 דְּאִיהוּ ה' צְלוֹתִין. לְקִיָּם בְּיִשְׂרָאֵל,
 (ישעיה א) אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם כְּשָׁנִים
 כְּשָׁלְג יִלְבִּינוּ. וְהָאִי אִיהוּ רוּזָא דְלְשׁוֹן
 שֶׁל זְהוּרִית, בְּגִין דְּכָל חוּבִין דִּישְׂרָאֵל

חלק ג
 דף רנ"ה
 ע"א

שֶׁל יִשְׂרָאֵל מִגִּיעִים אֶצֶל הַמַּלְכוּת,
וּתְשׁוּבָה, שֶׁהִיא בִּינָה, מְלַבֶּנֶת אוֹתָם,
מִשׁוּם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (ויקרא טו) הַשִּׁכָּן
אִתְּם בְּתוֹךְ טְמֵאתֶם. וְאַרְבָּעָה בְּגָדֵי
לָבָן וְאַרְבָּעָה בְּגָדֵי זָהָב לְהַלְבִּישׁ -
יֵאָהֲדוּנָהּ.

וְתִקְנֵנוּ לְתַקְוַע שׁוֹפָר בְּיוֹם הַכְּפוּרִים,
לְהַעֲלוֹת קוֹל, שֶׁהוּא אוֹת ו',
לְחֵרוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (ישעיה סג) בְּכָל
צָרְתֶם לוֹ צַר - בְּא' וּבו', קָרִי וּכְתִיב.
וְעַבְדַּת יוֹם הַכְּפוּרִים הִיא בְּאַרְיִכוֹת,
וְהִיא כְּלוּלָה מִשְׁלֹשׁ מִדְּרָגוֹת -
בְּמַחְשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה.

מִטּוֹן לְגַבֵּי מַלְכוּת. וּתְשׁוּבָה דְאִיהִי
בִּינָה, מְלַבֶּנֶת לוֹן. בְּגִין דְּאִתְמַר בָּהּ,
(ויקרא טו) הַשִּׁכָּן אִתְּם בְּתוֹךְ טְמֵאתֶם.
וְד' בְּגָדֵי לָבָן, וְד' בְּגָדֵי זָהָב לְמַלְבִּישׁ,
יֵאָהֲדוּנָהּ.

וְתִקְנֵנוּ לְתַקְוַע שׁוֹפָר בְּיוֹם
הַכְּפוּרִים, לְסַלְקָא קוֹל
דְּאִיהוּ ו', לְחֵרוֹת. דְּאִתְמַר בָּהּ, (ישעיה
סג) בְּכָל צָרְתֶם לוֹ צַר, בְּא', וּבו', קָרִי
וּכְתִיב. וְעַבְדַּת יוֹם הַכְּפוּרִים אִיהִי
בְּאַרְיִכוֹת, וְאִיהִי כְּלוּלָה מִתְּלַת דְּרָגוֹן,
בְּמַחְשָׁבָה דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה.

שְׁעִיר לַה'

בֵּא וְרָאָה, הַשְּׁעִיר הַהוּא שְׁשׁוּלְחִים
יִשְׂרָאֵל לְעֲזָאזֵל לְמַדְבָּר הַהוּא,
כְּדִי לְתַת חֶלֶק לְצַד הָאֲחֵר הַהוּא
לְהַתְעַסֵּק אִתּוֹ. וְאִם תֵּאֱמַר, שְׁנֵי
שְׁעִירִים לָמָּה כָּאֵן? אֶחָד לַה', וְאֶחָד
לְצַד הָאֲחֵר הַהוּא. נִיחָא הַשְּׁעִיר
הַהוּא שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר, אֶךְ לַה'
מִדּוּעָ?

אֶלְא, לְמַלְךְ שֶׁהִיָּה פּוֹעֵס עַל בְּנוֹ,
קָרָא לְשׁוֹטֵר, זֶה שֶׁעוֹשֶׂה דִין
בְּבְנֵי אָדָם תְּמִיד, כְּדִי שִׁיתְּכּוֹנֵן
לְעֲשׂוֹת דִין בְּבְנוֹ. הַשׁוֹטֵר הַהוּא
שִׁמְחָ, וְנִכְנַס לְבֵית הַמַּלְךְ לְאָכֵל שֵׁם.

תָּא חֲזִי, הַהוּא שְׁעִיר דְּמִשְׁדְּרִין
יִשְׂרָאֵל לְעֲזָאזֵל, לְהַהוּא
מִדְּבָרָא, בְּגִין לְמִיָּהֵב חוּלְקָא לְהַהוּא
סְטָרָא אַחְרָא, לְאִתְעַסְקָא בְּהַדְרִיָּה. וְאִי
תִּימָא, תְּרִין שְׁעִירִין אֲמָאֵי הָכָא, חַד
לְיִהוֹנָאֵי, וְחַד לְהַהוּא סְטָרָא
אַחְרָא. תִּינַח הַהוּא שְׁעִיר דְּסְטָרָא
אַחְרָא. לְיִהוֹנָאֵי אֲמָאֵי.

אֶלְא לְמַלְכָּא דְהוּה אֲרִגְזֵי עַל בְּרִיָּה,
קָרָא לְסְנַטְרָא, הַהוּא דְעַבִּיד
דִּינָא בְּבְנֵי נְשָׂא תְדִיר, בְּגִין דִּיזְדַּמֵּן
לְמַעַבְד דִּינָא בְּכִרְיָה. הַהוּא סְנַטְרָא
חַדִּי, וְעָאֵל בְּבִי מַלְכָּא לְמִיכַל תַּמּוֹן,

חלק ב
דף קפ"ד
ע"ב

כִּינּוּן שְׂרָאָה אוֹתוֹ בְּנוֹ, אָמַר, וְדַאי לֹא נִכְנַס הַשּׁוֹטֵר כָּאֵן בְּבֵית אָבִי אֶלֶּא מִשּׁוּם שְׁכַעַס הַמְּלֶכֶךְ עָלַי. מָה עֲשֵׂה? הֲלֹךְ וְהִתְפַּיֵּס עִמּוֹ, וּמִשּׁוּם שֶׁהִתְפַּיֵּס עִמּוֹ, צִוָּה הַמְּלֶכֶךְ לַעֲשׂוֹת סְעוּדָה עֲלִיוֹנָה לוֹ וּלְבָנָו, וְצִוָּה שֶׁלֹּא יֵדַע בּוֹ הַשּׁוֹטֵר הַהוּא.

לְבַסּוֹף נִכְנַס הַשּׁוֹטֵר הַהוּא. אָמַר הַמְּלֶכֶךְ, עֲתָה אִם יֵדַע זֶה מִהַסְעוּדָה הָעֲלִיוֹנָה שֶׁהִכְנִיתִי לִי וּלְבָנַי, יִתְבַּלְבֵּל הַשְּׁלַחַן. מָה עֲשֵׂה? קָרָא לְמִמְנָה עַל הַסְעוּדָה וְאָמַר לוֹ, תִּכְיֶן מִשְׁהוֹ וְתִשִּׁים לְפָנַי, וְתִשִּׁים לְפָנַי הַשּׁוֹטֵר הַהוּא, כְּדֵי שִׁיִּחְשַׁב שֶׁסּוּעַד לְפָנַי מִשְׁלִי, וְלֹא יֵדַע מִהַסְעוּדָה הַחֲשׁוּבָה הַהִיא שֶׁל שְׂמַחָה שְׁלִי וְשֶׁל בְּנֵי, וַיִּקַּח הַחֶלֶק הַהוּא וַיִּלָּךְ לוֹ, וַיִּתְרַחַק מִהַשְּׂמַחָה שֶׁל הַסְעוּדָה שְׁלָנוּ. וְאִם לֹא שֶׁעֲשֵׂה הַמְּלֶכֶךְ כֵּן, לֹא יִתְרַחַק הַשּׁוֹטֵר הַהוּא מִבֵּית הַמְּלֶכֶךְ.

כֵּן אָמַר קִדְשָׁא בְרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, תִּזְמִינוּ שְׁנֵי שְׁעִירִים, אֶחָד לִי וְאֶחָד לְמִקְטָרְגִּי הַהוּא, כְּדֵי שִׁיִּחְשַׁב שֶׁמִּסְעוּדָה שְׁלִי הוּא אוֹכֵל, וְלֹא יֵדַע בְּסְעוּדַת הַשְּׂמַחָה הָאַחֲרַת שְׁלָנוּ, וַיִּקַּח הַחֶלֶק הַהוּא וַיִּלָּךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּתְרַחַק מִבֵּיתִי. כִּינּוּן שְׂאֵמָא

כִּינּוּן דְּאַשְׁמַח בֵּיהּ בְּרִיהּ, אָמַר, וְדַאי לֹא עָאֵל סְנַטִּירָא דָא כְּבִי אָבָא, אֶלֶּא בְּגִין דְּאַרְגִּיז מִלְכָּא עָלַי. מָה עָבַד, אוֹל וְאַתְפָּיִים בְּהִדְיָה. כִּינּוּן דְּאַתְפָּיִים בְּהִדְיָה, פְּקִיד מִלְכָּא לְמַעַבַּד סְעוּדָתָא עֲלָאָה לִיָּה וּלְבְרִיהּ, וּפְקִיד דְּלֹא יֵדַע בֵּיהּ הַהוּא סְנַטִּירָא.

לְכַתֵּר עָאֵל הַהוּא סְנַטִּירָא. אָמַר מִלְכָּא הַשְּׂתָא אִי יִגְדַע דָּא, מִסְעוּדָתָא עֲלָאָה (דף קפ"ה ע"א) דְּאַתְקִינִית לִי וּלְבְרִי, יִתְעַרְבֵּב פְּתוּרָא. מָה עָבַד. קָרָא לְמִמְנָא עַל סְעוּדָתָא, אָמַר לִיָּה, אַתְקִין מְדִי, וְתִשּׁוּי קָמָאִי, וְתִשּׁוּי קָמִיָּה דִּהֵהוּא סְנַטִּירָא, בְּגִין דִּיחְשִׁיב דְּסְעִיד קָמָאִי מְדִילִי, וְלֹא יִגְדַע בְּהִיא סְעוּדָתָא יִקִּירָא דְחֲדוּה דִּילִי וְדְבְרִי, וַיִּשּׁוּל הַהוּא חוּלְקָא וַיִּזִּיל לִיָּה, וַיִּתְפַּרֵּשׁ מִחֲדוּה דְּסְעוּדָתָא דִּילָן. וְאִי לָאו דְּמִלְכָּא עָבִיד הָכִי, לֹא יִתְפַּרֵּשׁ הַהוּא סְנַטִּירָא מִבֵּי מִלְכָּא.

כֵּן אָמַר קִדְשָׁא בְרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, אִזְמִינוּ תְרִין שְׁעִירִין, חֵד לִי וְחֵד לְהֵהוּא דְּלְטוּרָא, בְּגִין דִּיחְשִׁיב דְּמִסְעוּדָתָא דִּילִי קָאֵכִיל, וְלֹא יִגְדַע בְּסְעוּדָתָא דְּחֲדוּה אַחֲרָא דִּילָן, וַיִּסַּב הַהוּא חוּלְקָא, וַיִּזִּיל לְאַרְחִיָּה, וַיִּתְפַּרֵּשׁ מִבֵּיתִי. כִּינּוּן דְּאֵמָא עֲלָאָה, עֲלָמָא

העליונה, עולם הבא, באה לשרות תוך ההיכל של העולם התחתון למצא אור (להשיג עליה בהארה) של הפנים, דין הוא שלא ימצא המקטרג ההוא, ולא בעלי הדין לפניו, כאשר מוציא כל הברכות ומאיר לכלם. וכל שפע החרות הוא נמצא, וישראל נוטלים מאלו הברכות.

שְׁהִי כִּאֲשֶׁר הָעוֹלָם הַבֶּא נִכְנָס לְהִיכָל שֶׁל הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן וּמוֹצֵא שֶׁשְׂמַח הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן עִם בְּנָיו בְּסְעוּדָה הָעֲלִיּוֹנָה הַהִיא, אִזּוּ הוּא מְבַרֵךְ הַשְּׁלַחַן, וְהָעוֹלָמוֹת פְּלִים מִתְּבָרְכִים, וְכָל שְׂמֵחָה וְכָל הָאֶרֶת הַפָּנִים נִמְצָאוֹת שָׁם. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (ויקרא טז) לִפְנֵי ה' תִּטְהָרוּ.

דַּאֲתִי, אֲתִי לְמִשְׁרֵי גוֹ הַיְכָלָא דְעֻלְמָא תַתָּא, לְאַשְׁכַּח נְהִירוֹ (נ"א לְאַשְׁכַּח עֲלֵה בְנֵהִירוֹ) דְאַנְפִּין, דִּין הוּא דְלֹא יִשְׁתַּבַּח הַהוּא דְלְטוֹרָא, וְלֹא מְאִרֵי דְדִינִין לְקַמִּיה, כִּד אִפִּיק כָּל בְּרַכָּאן, וְאַנְהִיר לְכֻלָּא. וְכָל הַהוּא חִירוֹ יִשְׁתַּבַּח, וְיִשְׂרָאֵל נְמַלֵי מְאִינוֹן בְּרַכָּאן.

דְּהָא כִּד עֻלְמָא דַּאֲתִי, עָאֵל לְהִיכָלָא דְעֻלְמָא תַתָּא, וְאַשְׁכַּח דְחַדִּי עֻלְמָא תַתָּא עִם בְּנוֹי בַּהִיא סְעוּדָתָא עֲלָא, כְּדִין אִיהוּ כְּרִיךְ פְּתוֹרָא, וְעֻלְמִין בְּלָהוּ מִתְּבָרְכִין, וְכָל חִירוֹ וְכָל נְהִירוֹ דְאַנְפִּין אֲשַׁתְּכַחוּ תַמָּן. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (ויקרא טז) לִפְנֵי יְהוָה ^{אֵתְהוֹרְבֵהּ} תִּמְהָרוּ.

סוד קרבן השעיר

בֵּא וְרָאָה, מַה הוּא סוּד הַקְּרִבָּנוֹת לְהַקְרִיב שְׁעִיר (כְּנֻגַד שְׁעִיר) וְלֹא דְבַר אַחֵר? וּמִדּוּעַ שְׁעִיר בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ, וְכֵן גַּם כֵּן שְׁעִיר? אֵלָּא, אִם תֹּאמַר מִשּׁוּם שֶׁהוּא צַד שְׁלוֹ - טוֹב.

מִדּוּעַ לֹא הִיָּה עִז?

אֵלָּא דְּבַר זֶה צְרִיךְ, וְהוּא נִמְצָא לְבַעֲלֵי כְּשׁוּפִים, שֶׁכָּל מַעֲשֵׂיהֶם בְּמַה שְׁלֹא (מִתְחַבֵּר) הִיָּה בְּנֻקְבָה. וְעַל זֶה שְׁעִיר, שְׁלֹא הִתְחַבֵּר

תָּא חֲזוּי, מַה הוּא רִזָּא דְקְרִבָּנָא, לְקְרִבָּא שְׁעִיר, (לְקַבֵּל שְׁעִיר) וְלֹא מִלָּה אַחֲרָא. וְאַמְאֵי שְׁעִיר בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ, וְהִכָּא נִמְי שְׁעִיר. אֵלָּא אִי תִימָא כְּגִין דְּאִיהוּ סְטְרָא דִּילִיָּה יְאוּת. אֲמַאי לֹא הָיוּ עִז.

אֵלָּא מִלָּה דָּא אֲצַטְרִיךְ, וְאִיהִי אֲשַׁתְּכַחַת לְמֵאֲרִיחוֹן דְּחַרְשִׁין, דְּכָל עוֹבְדֵיהוּ בְּמַה דְּלֹא (אֲתַחַבֵּר) יְהֵא בְּנוֹקְבָא. וְעַל דָּא שְׁעִיר

חלק ב
דף
קפ"ה
ע"א

בְּנִקְבָה בְּכָל הַצְדָדִים שְׁלוֹ. עֵז, כְּאֲשֶׁר
הִתְחַבֵּר בְּנִקְבָה. וּמְשׁוּם שֶׁהוּא מְלֶךְ,
נֹתְנִים לוֹ מְשׁוּם הַכְּבוֹד שְׁלוֹ, זֶה
שֶׁלֹא הִתְחַבֵּר בְּנִקְבָה וְלֹא נָתַן כְּחוֹ
לְאַחַר. וְזֶה יְדוּעַ לְאוֹתָם הַמְכַשְׁפִּים
שֶׁמְשַׁתְּמָשִׁים בְּמַעֲשֵׂים אֱלֹהִים. וּמִפְּנֵי
כִּף שׁוֹרִים עַל הַשְּׁעִיר הַהוּא כֹּל
אוֹתָם הַחֲטָאִים.

בֵּא וְרָאה, אֵף עַל גַּב שֶׁהוּא חֶלֶק
לְצַד הָאֲחֵר הַהוּא - סוּד פְּאוֹן.
כֹּל אֵלּוֹ צְדָדִים אֲחֵרִים שֶׁלְמִטָּה
(שְׁנִקְרָאִים מְצוּלוֹת יָם), כֻּלָּם טְמֵאִים יוֹתֵר.
וְכָל מָה שִׁיּוֹרְדִים מִדְּרוֹגוֹת תַּחְתּוֹנוֹת,
כִּף הַטְּמֵאָה שֶׁלָּהֶם יוֹתֵר. וּמִפְּנֵי כֵן
בְּעֵז, חֶלְקָם יוֹתֵר, מְשׁוּם שֶׁהַשְּׁעִירוֹת
שֶׁלוֹ תְלוּיוֹת יוֹתֵר מִבְּהֵמָה אֲחֵרָת,
כְּמוֹ שֶׁדִּין שֶׁלָּהֶם תְלוּי לְמִטָּה
בְּטְמֵאָה. אֲבָל מְלָכוֹת הַרְשָׁעָה הַזֹּאת
הָאֲחֵרָת, מְלֶךְ שֶׁל הַכֹּל בְּצַד הַהוּא,
הַטְּמֵאָה שֶׁלוֹ הִיא יוֹתֵר מִבְּחֵרָת, וְלֹא
טְמֵאָה שֶׁלָּמָה כְּאֵלֶּה הַתַּחְתּוֹנִים. וְעַל
זֶה שְׁעִיר, שֶׁהַשְּׁעִיר שֶׁלוֹ לֹא תְלוּי וְלֹא
חֶלֶק. לֹא חֶלֶק, מִפְּנֵי הַטְּמֵאָה הַהִיא
שֶׁלוֹ. וְלֹא תְלוּי, כִּדִּי שֶׁלֹא תִתְחַזַּק בּוֹ
טְמֵאָה כְּאֵלֶּה הַתַּחְתּוֹנִים, וְעַל זֶה
וְדַאי שְׁעִיר, וְלֹא אֲחֵר.

לֹא אֲתַחֲבֵר בְּנִקְבָא, בְּסִטְרֵינִי דִּילִיָּה
כְּלָהוּ. עֵז כִּד אֲתַחֲבֵר בְּנִקְבָא. וּבְגִין
דְּאִיהוּ מְלָכָא, יְהִיבִין לִיָּה בְּגִין יְקָרָא
דִּילִיָּה, הָאִי דְלֹא אֲתַחֲבֵר בְּנִקְבָא,
וְלֹא יְהִיב חִילִיָּה לְאַחֲרָא. וְדַאי
אֲשַׁתְּמוּדַע לְאִינוּן חֲרָשִׁין,
דְּמִשְׁתְּמָשִׁין בְּהִנֵּי עוֹבְדֵי. וּבְגִינֵי כִּד,
שְׁרִיין עַל הַהוּא שְׁעִיר, כֹּל אִינוּן
חֲטָאִיהוֹן.

וְתֵא חֲזוּי, אֵף עַל גַּב דְּאִיהוּ חוֹלְקָא
לְהַהוּא סִטְרָא אֲחֵרָא, רְזֵא
הֶכָא, כֹּל הִנֵּי סִטְרֵינִי אֲחֵרֵינִי דִּלְתַתָּא,
(דְּאִקְרוּן מְצוּלוֹת יָם) כְּלָהוּ מְסֵאָבִין יְתִיר.
וְכָל מָה דְנַחֲתִין דְרִגִין תַּתְּאִין, הִכִּי
מְסֵאָבוּ דְלָהוֹן יְתִיר. וּבְגִין כִּד, בְּעֵז
יְתִיר חוֹלְקִיהוֹן, בְּגִין דְשְׁעִרָא (דִּף קפ"ה
ע"ב) דִּילִיָּה תְלוּיָא יְתִיר מִבְּעִירָא
אֲחֵרָא, כְּמָה דְדִינָא דְלָהוֹן תְלוּי
לְתַתָּא בְּמְסֵאָבוּ. אֲבָל הָאִי מְלָכוּ
חֲיִיבָתָא אֲחֵרָא, מְלָכָא דְכֹלָא בְּהַהוּא
סִטְרָא, בְּרוּר אִיהוּ יְתִיר מְסֵאָבוּ
דִּילִיָּה, וְלֹא מְסֵאָבוּ שְׁלִים כְּהִנֵּי
תַתְּאִין. וְעַל דַּאי שְׁעִיר, דְשְׁעִיר דִּילִיָּה
לֹא תְלוּיָא, וְלֹא שְׁעִיעַ. לֹא שְׁעִיעַ, בְּגִין
דְּהַהוּא מְסֵאָבוּ דִּילִיָּה. וְלֹא תְלוּיָא,
בְּגִין דְלֹא יְתַתְּקַף בֵּיה מְסֵאָבוּ כְּהִנֵּי
תַתְּאִין. וְעַל דַּאי וְדַאי שְׁעִיר וְלֹא
אֲחֵרָא.

שני הגורלות

חלק ג
דף ס"ב
ע"ב

לְמִדְנּוּ, וְנָתַן אֶהְרֹן עַל שְׁנֵי
הַשְּׁעִירִים גְּרָלוֹת. וְנָתַן
אֶהְרֹן, מִשּׁוּם שֶׁבָּא מִצַּד הַחֹסֵד. עַל
שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים, בְּדִיוֹק עַל, כְּדִי
שֶׁתִּתְבַּשֵּׂם הַגְּבִירָה. גּוֹרֵל אֶחָד לַה'
וְגּוֹרֵל אֶחָד לַעֲזָאוֹל, וְהָרִי שְׁנֵי
שְׁעִירִים הֵם. אִז לְמָה אֶחָד לַה' ?
אֵלָּא אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: יֵשֵׁב זֶה
אֲצִלִּי, וְאֶחָד יֵלֵךְ וְיִשׁוּטֵט בְּעוֹלָם,
שְׁאֵלְמָלָא שְׁנֵיהֶם מִזְדוּגְגִים, לֹא יִכּוֹל
הַעוֹלָם לְסַבֵּל.

יֵצֵא זֶה, הוֹלֵךְ וּמִשׁוּטֵט בְּעוֹלָם,
וּמוֹצֵא אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכַמָּה
עֲבוֹדוֹת, בְּכַמָּה דְרָגוֹת, בְּכַמָּה
הִנְהָגוֹת טוֹבוֹת, וְלֹא יִכּוֹל לָהֶם, בֵּין
כָּלֶם שְׁלוֹם, וְלֹא יִכּוֹל לְהַכְנִיס עִמָּהֶם
בְּמַלְשֵׁינוֹת. (הוֹלֵךְ וּמִשׁוּטֵט בְּעוֹלָם וּמוֹצֵא אֶת
יִשְׂרָאֵל בְּצַנְרָה הַזֹּאת) (אִף יִשְׂרָאֵל לְמִטָּה כִּף בְּצַנְרָה הַזֹּאת)
אֶת הַשְּׁעִיר הָאֲחֵר שׁוֹלְחִים אוֹתוֹ עִם
מִשָּׂא שֵׁל כֹּל חֲטָאֵי יִשְׂרָאֵל.

תֵּאָנָא (ויקרא טו) וְנָתַן אֶהְרֹן עַל שְׁנֵי
הַשְּׁעִירִים גְּרָלוֹת. וְנָתַן אֶהְרֹן,
בְּגִין דְּאֵתִי מִסְמָרָא דְחֹסֵד. עַל שְׁנֵי
הַשְּׁעִירִים, עַל דִּיִּיקָא, בְּגִין דְּתִתְבַּסֵּם
מִטְרוּנִיתָא. גּוֹרֵל אֶחָד לַיהוָה
וְגּוֹרֵל אֶחָד לַעֲזָאוֹל וְהָא תְרִין
שְׁעִירִין אֵינּוּן, אֲמַאי חַד לַיהוָה
אֲמַאי חַד לַיהוָה. אֵלָּא אָמַר קְדִישָׁא בְרִיד הוּא,
יְתִיב הָאֵי גַבְאֵי, וְחַד יִזִּיל וְיִשׁוּטֵט
בְּעֵלְמָא, דְּאֵלְמַלִּי תְרוּוּיְהוּ מוֹדוּוּגְגוּ,
לֹא יִכּוֹל עֵלְמָא לְמַסְבֵּל.

נִפְק הָאֵי, אֲזִיל וְשָׂאט בְּעֵלְמָא,
וְאִשְׁבַּח לָהּ לְיִשְׂרָאֵל, בְּכַמָּה
פּוֹלְחָנִין, בְּכַמָּה דְרָגִין, בְּכַמָּה גְמוּסִין
טְבָן, לֹא יִכּוֹל לָהּ, בְּלָהּוּ שְׁלָמָא
בֵּינֵיהוּ, לֹא יִכּוֹל לְמִיעֵל בְּהוּ
בְדִלְטוּרָא. (אֲזִיל וְשָׂאט בְּעֵלְמָא, וְאִשְׁבַּח לְיִשְׂרָאֵל
כְּהַאי גּוֹנָא) (ג"א יִשְׂרָאֵל לְתַמָּא אוּף חֲכֵי כְהַאי גּוֹנָא)
הָאֵי שְׁעִירָא אֲחֵרָא שְׁלַחִין לֵיהּ
בְּמִטּוֹלָא דְכָל חוֹבִייהוּ דִּישְׂרָאֵל.

שני שעירי עזים לחטאת

חלק ג
דף ס"ד
ע"א

לְמִדְנּוּ, וּמֵאֵת עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִקַּח
שְׁנֵי שְׁעִירֵי עֲזִים לְחַטָּאת.
וּמֵאֵת עֵדֶת, כְּדִי שֶׁיְהִיָּה מְכָלֶם
וְיִתְכַפֵּר לְכָלֶם, שֶׁהָרִי כֹל חֲטָאֵי בְנֵי
יִשְׂרָאֵל כָּאֵן תְּלוּוּיִים, וְכָלֶם מִתְכַּפְּרִים

תֵּאָנָא, (ויקרא טו) וּמֵאֵת עֵדֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל יִקַּח שְׁנֵי שְׁעִירֵי
עֲזִים לְחַטָּאת, וּמֵאֵת עֵדֶת, בְּגִין דִּיהֵא
מְכָלְהוּ, וְיִתְכַפֵּר לְכָלְהוּ. דְּהָא כָּל
חוֹבִייהוּ דְבְנֵי יִשְׂרָאֵל חֲכָא תְלוּוּיִין,

וּכְלֵהוּ מִתְּכַפְרֵי כְדָא. (דף ס"ד ע"א) וְלֹא סָגִי מִבְּרַן גֵּשׁ חַד. וּמֵאֵן אֶתְרַ אֲתַר אֲתַנְסִיבּוּ מֵאִינוּן קוּפִין דְּבַעֲזָרָה גַמְלִין אַנְרָא, וְאִיִּתִי לְהוּ מֵאִינוּן דְּמִי דְהוּ מְכַלְהוּ.

בְּזֵה, וְלֹא מִסְפִּיק מֵאִישׁ אֶחָד. וּמֵאִיזָה מְקוּם נִלְקָחִים? מֵאוֹתָן קַפּוֹת שְׁבַעֲזָרָה נוּטְלִים שְׂכָר, וּמְבִיאִים אוֹתָם מֵאוֹתָם דְּמִים שְׁהִיוּ מִכְלָם.

וְהָהוּא שְׁעִירָא אַחְרָא, דְּהָהוּ אֲשֶׁתָּאָר לְקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, עֲבָדִין לִיהַ חֲטָאת בְּקַדְמִיתָא. וְהָא אוֹקִימָנָא בְּאֵן אֶתְרַ הָהוּ מִתְּקַשְׂרָא. וּלְבַתְרַ דָּא מִתְּקַרְבִין הֵנִי, וּמִתְּבַסְמִין כְּלָא, וְאֲשֶׁתָּאָרוּ יִשְׂרָאֵל זַכָּאִין קָמִי קְדֻשָׁא בְּרִידָה הוּא, מְכַל חוּבִין דְּעַבְדוּ וְחָבוּ קָמִיהַ. הָדָא הוּא דְכָתִיב כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם וְגו'.

וְאוֹתוֹ הַשְּׁעִיר הָאֲחֵר, שְׁהֵיגָה נִשְׁאָר לְקַדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, עוֹשִׂים אוֹתוֹ חֲטָאת בְּרֵאשׁוֹנָה. וְהָרִי בְּאַרְנוּ בְּאִיזָה מְקוּם הֵיךְ נִקְשָׁר. וְאַחַר כֵּן מִקְרִיבִים אֶת אֱלֹהִים, וְהַכֹּל מִתְּבַשְׂמִים, וְיִשְׂרָאֵל נִשְׁאָרִים צְדִיקִים לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְכַל הַחֲטָאִים שְׁעִשׂוּ וְחֲטָאוּ לְפָנָיו. זֶהוּ שְׁפָתוֹב כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם וְגו'.

וּנְשֵׂא הַשְּׁעִיר עֲלֵיו אֶת כָּל עוֹנֹתָם

תַּו אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, (בְּרֵאשִׁית כו) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל רַבְקָה אִמּוֹ הֵן עָשׂוּ אֲחֵי אִישׁ שְׁעִיר וְאֲנֹכִי אִישׁ חֶלֶק. מֵאִי קָא רְמִיזָא, אֶלָּא וְדָאִי עָשׂוּ אִישׁ שְׁעִיר, הוּא מֵהָהוּא דְאַקְרִי שְׁעִיר, דְּהָא מֵהָהוּא סְטָרָא אֲתִי. וְאֲנֹכִי אִישׁ חֶלֶק: גְּבַר מֵהָהוּא דְפְלִיג לְכָל שְׂאָר עַמִּין וְרַבְרִין מִמֶּנּוּ. דְכָתִיב, (דְּבָרִים ד) אֲשֶׁר חֶלֶק יְהוָה אֱלֹהֵיךְ אוֹתָם, וְכָתִיב (דְּבָרִים לב) כִּי חֶלֶק יְהוָה אֱלֹהֵיךְ עִמּוֹ וְגו'. תַּו אִישׁ חֶלֶק, מִתְרִי שְׁעִירִים וְאֲשֶׁתָּאָר חֲדָא.

חלק ג
דף ס"ד
ע"א

עוֹד אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, (בְּרֵאשִׁית כו) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל רַבְקָה אִמּוֹ הֵן עָשׂוּ אֲחֵי אִישׁ שְׁעִיר וְאֲנֹכִי אִישׁ חֶלֶק. מַה הוּא רִמְזָא? אֶלָּא וְדָאִי שְׁעִשׂוּ אִישׁ שְׁעִיר, וְהוּא מֵאוֹתוֹ שְׁנִקְרָא שְׁעִיר, שְׁהָרִי מֵאוֹתוֹ צַד הוּא בָּא. וְאֲנֹכִי אִישׁ חֶלֶק - אִישׁ מֵאוֹתוֹ שְׁחֶלֶק לְכָל שְׂאָר הָעַמִּים מִמְּנִים גְּדוּלִים, שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים ד) אֲשֶׁר חֶלֶק ה' אֱלֹהֵיךְ אֲתָם, וְכָתוֹב (שם לב) כִּי חֶלֶק ה' עִמּוֹ וְגו'. עוֹד אִישׁ חֶלֶק, מִשְׁנֵי שְׁעִירִים, וְנִשְׁאָר אֶחָד. שְׁהַכְּהֵן חֶלֶק

אותם - אחד לחלקו, ואחד לקדוש ברוך הוא. למה? כדי שיטען על כתפו את כל חטאי יעקב, שכתוב ונשא השעיר עליו את כל עונותם, עונת תם.

כתוב וסמך אהרן את שתי ידו על ראש השעיר החי והתודה עליו וגו'. משום כך וסמך אהרן את שתי ידו, שהקדוש ברוך הוא הסכים על ידו. על ראש השעיר החי, החי דוקא, להכליל אותו שלמעלה.

והתודה עליו את כל עונות, כמו שכתוב (ויקרא ה) והתודה אשר חטא עליה. ובארנו עליה, שנטהר האדם ונשארו עליה כל אותו החטא. אף כאן והתודה עליו, אחר שהתודה הכהן בעבורם של ישראל - עליו, כלומר, פלם ישארו עליו.

אמר לו רבי אבא, אם כך, כתוב ולא יזבחו עוד את זבחיהם לשעירים. אמר לו, כאן שונה, ששם לשעירים היו מקריבים קרבן, ומשום כך לא כתוב ולא יזבחו עוד את זבחיהם שעירים, אלא לשעירים, ששם לשעירים היו עושים פלחן ושלטון, וכאן - ונשא השעיר עליו

דכהנא פליג לה, חד לחולקיה, וחד לקודשא בריך הוא. אמאי. בגין דיטעין על כתפוי כל חובוי דיעקב, דכתיב ונשא השעיר עליו את כל עונותם, עונות תם.

כתיב (ויקרא טו) וסמך אהרן את שתי ידו על ראש השעיר החי והתודה עליו וגו'. בגין כך וסמך אהרן את שתי ידו, דקודשא בריך הוא יסתבם על ידוי. על ראש השעיר החי, החי דייקא, לאכללא ההוא דלעילא.

והתודה עליו את כל עונות, (ויקרא ה) כמה דכתיב (ויקרא ה) והתודה אשר חטא עליה. ואוקימנא עליה, דאתדכי בר נש ואשתאר עליה כל ההוא חובא. אוף הכי והתודה עליו, בתר דאודי כהנא בגינייהו דישראל, עליו: כלומר, ישתארון כלהו עליו.

אמר ליה רבי אבא, אי הכי והא כתיב ולא יזבחו עוד את זבחיהם לשעירים, אמר ליה שאני הכא, דהתם לשעירים הוו קרבין קרבנא, ובגין כך לא כתיב ולא יזבחו עוד את זבחיהם שעירים, אלא לשעירים, דהתם לשעירים הוו עבדי פולחנא, וישולטנותא. והכא ונשא

חלק ג
דף ס"ג
ע"א

חלק ג
דף ס"ג
ע"א

את כל עונותם, והקרָבן אינו נעשה אלא לקדוש ברוך הוא. בא וראה שבגלל הקרָבן מתבשמים עליונים ותחתונים והדין לא שולט ושורה על ישראל.

השעיר עליו את כל עונותם, וקרָבנא לא אתעביד אלא לקודשא בריך הוא. תא חזי, דבגניי קרָבנא מתבסמן עלאין ותתאין, ודינא לא שריא ושלמא עלייהו דישראל.

איש עתי

למדנו, ושלח ביד איש עתי המדברה. מהו איש עתי?

אלא סוד הדבר כף הוא - בכל מה שנעשה, צריך אדם מזמן לאותו דבר. יש אדם שהברכה מתקיימת על ידו יותר מאחר. בא וראה מה כתוב בכהן, טוב עין הוא יברך, אל תקרי יברך אלא יברך, פי הוא מזמן שתתקיים ברכה על ידו בזה. (ושורה הברכה בהשגחתו).

תאנא, ושלח ביד איש עתי המדברה. מהו איש עתי.

אלא רזא דמלה הכי הוא (דף ס"ג ע"ב) בכל מה דאתעביד, בעי בר נש זמין לההיא מלה. אית בר נש דברכתא אתקיים על ידיה יתיר מאחרא. תא חזי, מה כתיב ביה בכהנא, (משלי כב) טוב עין הוא יבורך, אל תקרי יבורך, אלא יברך, בגין דהוא הוה זמין דיתקיים ברכתא על ידיה בהאי. (ס"א) ושארי ברכתא באשגחיתא דליה).

חלק ג
דף ס"ג
ע"א

בלעם - רע העין

ויש אדם שמזמן שיתקיימו על ידו קללות, ובכל מה שיתבונן יבאו קללות ומארה ובעתה, כמו בלעם שנקרא רע עין, שהיה מזמן לכל רע ולא היה מזמן לטוב, ואף על גב שברך, ברכתו אינה ברכה ולא התקיימה. וכשהיה מקלל, כל מה שקלל התקיים, ואפלו ברגע אחד,

ואית בר נש דהוא זמין לאתקיימא לוזמין על ידיה, ובכל מה דישגח ליתי לוזמייא ומארה ובעיתא כגון בלעם, דאקרי רע עין, דהוה זמין בכל ביש, ולא הוה זמין לטוב. ואף על גב דברך, ברכתיה לא ברכתא, ולא אתקיים. וכד הוה לייט, כל מאן דלייט אתקיים, ואפילו ברגעא חדא,

חלק ג
דף ס"ג
ע"א

ועל זה כתוב (במדבר כד) שְׁתֵּם הָעֵינַן. בכל מקום שעינו שלטה - התקלל. **בא** וראה מה כתוב, (שם) וַיֵּשֶׁת אֵל הַמִּדְבָּר פָּנָיו, כְּדִי שְׂיִתְעוֹרֵר מֵאוֹתוֹ צַד שֶׁהוּא שׁוֹלֵט שָׁם, וַיֵּבֵא בְּהַלְשָׁנָה עַל יִשְׂרָאֵל. מה כתוב בפְּהִנִים? (משלי כב) טוֹב עֵינָן הוּא יְבָרֵךְ, שֶׁהוּא הֵיחָ מְזָמֵן לָזֶה וְשׁוֹרֵה בְּרַכָּה בְּהַשְׁגָּחָה שְׁלוֹ. ועל זה שנינו, יִסְטָה אָדָם אֶפְלוֹ מִמָּאָה דְרָכִים וְלֹא יִפְגַּשׁ אָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ עֵינָן רָעָה.

ועל דא כתיב, (במדבר כד) שְׁתֵּם הָעֵינַן. בכל אַתֵּר דְּעֵינִיָּה שְׁלֵטָא אֶתְלַמְּיָא. **תא** חזי מה כתיב. (במדבר כד) וַיֵּשֶׁת אֵל הַמִּדְבָּר פָּנָיו, בְּגִין דִּיתְעַר מֵהָהוּא סְמָרָא הָהוּא דְשְׁלֵטָא תַמָּן, וַיִּיתֵי בְּדִלְמוֹרָיָא עֲלֵייהוּ דְיִשְׂרָאֵל. מה כתיב בהו בְּכֶהֱנִי, (משלי כב) טוֹב עֵינָן הוּא יְבָרֵךְ, דְּהוּא הָוֵה זְמִין בְּהָאֵי, וְשִׂאֵרֵי בְּרַכְתָּא בְּאִשְׁגַּחוֹתָא דִּילֵיהּ. ועל דא תנינן, יִסְטֵי בַר נָשׁ אֶפְלוֹ מִמָּאָה אַרְחִין, וְלֹא יֵאָרַע בְּבַר נָשׁ דְּאִית לֵיהּ עֵינָא בִישָׂא.

ושלח ביד איש עתי

אף כָּאן, וְשִׁלַּח בְּיַד אִישׁ עֵתִי - שֶׁהוּא מְזָמֵן לָזֶה וְרְשׁוּם לָזֶה, וְהִכְהֵן הֵיחָ מִכִּיר בּוֹ עֵינָן אַחַת יוֹתֵר מֵאַחֶרֶת מְעֻט. הַעוֹר שֶׁעַל הָעֵינָן מְכַסֶּה בְּשַׁעֲרוֹת רַבּוֹת, הָעֵינָן מְכַחֶלֶת וְלֹא מְסַתְּפֵל יִשְׂרָאֵל, זֶהוּ הָאָדָם הַמְזָמֵן לְכַדּוֹ וְהִרְאוּ לוֹ. ועל זה כתוב בְּיַד אִישׁ עֵתִי.

אוף הָכָא וְשִׁלַּח בְּיַד אִישׁ עֵתִי, דְּהוּא זְמִין לְהָאֵי. וְרְשׁוּם לְהָאֵי, וְכִהְנָא הָוֵה אִשְׁתְּמוּדַע בֵּיהּ, חַד עֵינָא יִתִּיר מֵאַחֶרָא פּוֹרְתָא. סוֹרְטָא דְעַל עֵינָא אֶתְחַפֵּיָא בְּשַׁעֲרֵין סְגִיָּאִין. מְכַחֵלָא עֵינָא, וְלֹא מְסַתְּפֵל בְּמִישְׁרָא. הָאֵי הוּא בַר נָשׁ זְמִין לְהָאֵי, וְכִדְקָא חֲזִי לֵיהּ. ועל דא כתיב בְּיַד אִישׁ עֵתִי.

טוב עין הוא יברך

בגוש חֲלָב הֵיחָ אָדָם, שֶׁבְּכֹל מְקוֹם שֶׁמְכָה בְּיָדוֹ, הֵיחָ מֵת, וְלֹא הֵיחָ אֲנָשִׁים מִתְקַרְבִּים אֵלָיו. בְּסוֹרֵיָהּ

חֲלָבָא הָוֵה בַר נָשׁ, דְּבְכָל אַתֵּר דְּמַחֵי בִידוּי, הָוֵה מֵת, וְלֹא הוּוּ בְּנֵי נָשָׂא מְקַרְבִּין בְּהִרְיָהּ.

הִיָּה אָדָם, שְׁבַכְל מְקוֹם שָׁבוּ הַסְתַּפֵּל, אֶפְלוּ לְטוֹב, הַכֹּל הַתְּהַפֵּךְ לְרַע. יוֹם אֶחָד הָיָה אִישׁ אֶחָד הוֹלֵךְ בְּשׂוֹק, וְהָיוּ פָּנָיו מְאִירוֹת. בָּא אוֹתוֹ אִישׁ וְהַסְתַּפֵּל בּוֹ, וְנִבְקָעָה עֵינוֹ. מִשׁוּם כֶּף לְכֹל הָיָה אָדָם מוֹכֵן, לָזֶה וְלָזֶה. וְעַל זֶה כְּתוּב טוֹב עֵין הוּא יִבְרָךְ, אֵל תִּקְרֵי יִבְרָךְ אֱלֹא יִבְרָךְ.

בְּסוּרְיָא הָוָה בַּר נֶשׁ, דְּבִכְל אֶתֶר דְּאַסְתָּבֵּל אֶפִּילוּ לְטַב, בְּלֵא אֶתְהַפֵּךְ לְבִישׁ. יוֹמָא חַד הָוָה חַד בַּר נֶשׁ אֲזִיל בְּשׂוֹקָא, וְהוּוּ אֲנַפּוּי נְהִירִין. אֶתָּא הֵהוּא בַּר נֶשׁ וְאַסְתָּבֵּל בֵּיהּ, וְאַתְבָּקַע עֵינָיָהּ. בְּגִין כֵּךְ, בְּכֵלָא הָוָה בַּר נֶשׁ זְמוּן, לְהֵאִי וְלְהֵאִי. וְעַל דָּא כְּתִיב טוֹב עֵין הוּא יִבְרָךְ, אֵל תִּקְרֵי יִבְרָךְ אֱלֹא יִבְרָךְ.

קטגור נעשה סניגור

וְלַמְדָּנוּ, הָאִישׁ הַזֶּה שְׁהִיָּה הוֹלֵךְ לְמַדְבָּר, כְּשֶׁהִגִּיעַ שָׁם אוֹתוֹ שְׁעִיר, הָיָה עוֹלָה לְהָר, וְדוּחָה אוֹתוֹ בְּשִׁפְתֵי יָדָיו, וְלֹא הָיָה מְגִיעַ לְחֻצֵי הָהָר עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה אֵיבָרִים אֵיבָרִים, וְאוֹתוֹ אִישׁ הָיָה אוֹמֵר: כֶּף יִמְחוּ עוֹנוֹת עִמָּךְ וְגו'. וּמִשׁוּם שְׁעוֹלָה אוֹתוֹ קִטְגוֹר וְנַעֲשֶׂה סְנִיגוֹר שֶׁל יִשְׂרָאֵל, אִזּוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵת כָּל חֲטָאֵי יִשְׂרָאֵל וְכֹל מַה שֶׁכְּתוּב בְּאוֹתָם פְּתָקִים שֶׁלְמַעֲלָה לְהַזְכִּיר אֵת חֲטָאֵי בְּנֵי הָאָדָם, הוּא נוֹטֵל אוֹתָם וְזוֹרֵק אוֹתָם כְּמוֹ זֶה לְמַקּוֹם שֶׁנִּקְרָא מְצוּלוֹת יָם. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (מִיכָה ז) וְתִשְׁלִיךְ בְּמְצוּלוֹת יָם כָּל חַטָּאתָם.

וְתֵאנָא, הָאִי בַר נֶשׁ דְּהָוָה אֲזִיל לְמַדְבָּרָא, כִּד מְטָא בֵּיהּ בְּהֵהוּא שְׁעִירָא הָוָה סְלִיק לְטוּרָא, וְדַחֵי לֵיהּ בְּתֵרִין יָדָיו. וְלֹא הָוָה נְחִית לְפִלְגוֹת טוּרָא, עַד דְּאַתְעֵבִיד שְׁיִפִּין שְׁיִפִּין. וְהֵהוּא בַר נֶשׁ הָוָה אָמַר, כֶּף יִמְחוּ עוֹנוֹת עִמָּךְ וכו'. וּבְגִין דְּסְלִיק הֵהוּא קְטִיגוֹרְיָא וְאַתְעֵבִיד סְנִיגוֹרְיָא דְיִשְׂרָאֵל, כְּדִין קְדָשָׁא בְּרִיד הוּא, כָּל חוּבֵיָהּוּ דְיִשְׂרָאֵל, וְכָל מַה דְּכְתִיב בְּאֵינוֹן פְּתָקִין דְּלַעֲיָלָא, לְאַדְכְּרָא חוּבֵיָהּוּ דְבְּנֵי נֶשָׁא, נְטִיל לוֹן וְרַמֵי לוֹן כְּהֵאִי גְוּוּנָא, לְאַתֶּר דְּאַתְקִרֵי מְצוּלוֹת יָם. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (מִיכָה ז) וְתִשְׁלִיךְ בְּמְצוּלוֹת יָם כָּל חַטָּאתָם.

חלק ג
דף ס"ג
ע"ב

שליחת השעיר לעזאזל

חלק ג
דף ס"ג
ע"א
רעיא
מהימנא

מצוה זו, שיעבד הפהן הגדול את עבודת אותו היום כמו שצריך, ולשלח שעיר לעזאזל. הסוד הזה כמו שנאמר, כדי שיפרד מהעם הקדוש ולא יתבע את חטאיהם לפני המלך ולא יקטרג עליהם, שהרי אין לו תקף ושלטון (בה) אלא רק כשמתחזק הרגז מלמעלה, ובאותו דורון מתהפך אחר כך לאפטרופוס עליהם, ועל כן נדחה מלפני המלך. והרי בארנו, משום שהוא קץ כל בשר.

פקודא דא, למפלח כהנא רבא פולחנא דההוא יומא כמה דאצטריך, ולמשלח שעיר לעזאזל. רזא דא כמה דאת אמר, בגין לאתפרשא מעמא קדישא, ולא יתבע חוביהון קמי מלכא. ולא יקטרג עליהו, דהא לית ליה תקיפו ושולטנו, (בה) בר פד אתקף רוגזא מלעילא, ובההוא דורנא אתהפך לבתר אפטרופוסא עליהו, ועל דא אתדחיא מקמי מלכא. והא אוקימנא, בגין דאיהו קץ כל בשר. ועמא קדישא יתבין ליה כמה דאצטריך ליה שעיר, ורזא דא (בראשית כו) הן עשו אחי איש שעיר. כמה דאיהו בסטר דקדושה דכר ונוקבא, אוף הכי בסטר מסאבו דכר ונוקבא. מתלא אמרי, לכלבא ארמי ליה גרמא, ילחך עפרא דרגלך.

והעם הקדוש נותנים לו כמו שהוא צריך שעיר, וסוד זה - (בראשית כו) הן עשו אחי איש שעיר. כמו שהוא בצד הקדשה זכר ונקבה, אף כך בצד הטמאה זכר ונקבה. משל אומרים, זרק עצם לכלב, והוא ילחך את עפר רגלך.

הכל צריך, טוב ורע

שאלו את בן זומא, האם לסרס כלב? אמר להם, (ויקרא כב) ובארצכם לא תעשו, כל שבארצכם לא תעשו. כמו שהעולם צריך את זה, כך צריך העולם את זה. ועל זה נאמר, (בראשית א) והנה טוב מאד - זה

שאלו לבן זומא, מהו לסרוסי כלבא. אמר להם, (ויקרא כב) ובארצכם לא תעשו, כל שבארצכם לא תעשו. כמה דאצטריך עלמא להאי, הכי אצטריך עלמא להאי. ועל דא אתמר, (בראשית א) והנה טוב מאד

מלאך המות, אין לבטלו מן העולם, שהעולם צריך אותו. אף על גב שכתוב בו (ישעיה נב) והכלבים עזי נפש לא ידעו שבעה וגו', לא יתבטלו מן העולם. הפל צריך, טוב ורע.

ומשום כך יש לנו ביום הזה לזרק עצם לפלב, עד שהוא גזר, יפנס מי שיכנס להיכל המלך, ואין מי שימחה בידו. אחר כך יכשפש בזנבו.

דא מלאך המות. לית לבטלא ליה מן עלמא, עלמא אצטריך ליה, אף על גב דכתיב ביה, (ישעיה נב) והכלבים עזי נפש לא ידעו שבעה וגו', לא יתבטלון מן עלמא. כלא אצטריך טוב ורע.

ובגניי כך אית לן ביומא דא למרמי ליה גרמא לכלבא, עד דאיהו גריר, ייעול מאן דייעול לגבי היכלא דמלכא, ולית מאן דימחי בידוי. לבתר יכשפש ליה בזנביה.

הקב"ה חס על ישראל

מה כתוב והתנודה עליו את כל עונות בני ישראל, וכתוב ונשא השעיר עליו את כל עונותם. כיון שהוא רואה את השעיר הזה, תשוקתו אליו ולהתתקן עמו, ולא יודע מאותם החטאים שנוטל השעיר. הוא שב אל ישראל, רואה אותם בלי חטאים, בלי פשעים, שהרי כלם שורים על ראש השעיר, עולה למעלה ומשבח אותם לפני הקדוש ברוך הוא. והקדוש ברוך הוא רואה את עדות אותו המקטרג, והואיל ותשוקתו לרחם על עמו, אף על גב שהוא יודע את כל המעשה, הוא חס על ישראל.

מה כתוב והתנודה עליו את כל עונות בני ישראל, וכתוב ונשא השעיר עליו את כל עונותם. כיון דאיהו חמי האי שעיר. תיאובתיה לגביה, ולאשתכללא בהדיה, ולא ידע מאינון חובין דקא נטיל שעיר. תב לגבייהו דישראל, חמי לון בלא חובין, בלא פשעין, דהא כלהו שראן ברישא דשעיר, סליק לעילא, ושבח לון קמי קדשא בריך הוא. וקודשא בריך הוא חמי סהדותא דההוא מקטרגא, והואיל ותיאובתיה לרחמא על עמיה, אף על גב דאיהו ידע כל עובדא, חס עלייהון דישראל.

והכל שורה על זה, כדי שלא יעורר את סוד הדין מלמעלה, וזה יתחזק וישמדו בני העולם, שהרי זה בא מצד הדין הקשה, ואם זה יתעורר, הוא מתעורר בחטאי בני האדם, שהרי אין לו התעוררות לעלות למעלה לעורר דין קשה רק משום חטאי בני אדם. שהרי בשעה שאדם עושה חטא, זה מתאסף, וכמה אלפים מסייעים שלו, ומתפנסים שם ונוטלים אותו ועולים למעלה. הרחמן יצילנו. ועל הכל נותן הקדוש ברוך הוא עצה לישראל להנצל מפל הצדדים, ועל זה כתוב, (תהלים קמה) אשרי העם שפכה לו אשרי העם שה' אלהיו. (עד כאן הרעיא

מהימנא).

ובלא שריא כדא, בגין דלא יתער רזא דדינא מלעילא, ויתקף האי וישתצון בני עלמא, דהא דא מסמרא דדינא קשיא קא אתי. ואי יתער האי, בחובי בני אנשא אתער. דהא לית ליה אתערו לסלקא לעילא לאתערא דינא קשיא בר בדיל חובי בני נשא. דהא בשעתא דבר נש עביד חובא, אתכנש האי, וכמה אלף סייען דיליה, ומתכנפי תמן, ונטלי ליה, וסלקי לעילא רחמנא לישובן. ועל בלא יהב קדשא בריך הוא עימא לישראל לאשתובא מכל סמרון. ועל דא כתיב, (תהלים קמד) אשרי העם שפכה לו אשרי העם שיהוה ^{אלהיו} אלהיו. (ע"כ רעיא מהימנא).

ביום הזה מזומן המלשין

ולא זה בלבדו, אלא בכל פעם שמזמן המלשין ונתנת לו רשות, צריכים לשים פנגדו במה שיתעסק ויעזב את ישראל. ביום הזה מזמן המלשין לרגל את הארץ. זהו שכתוב (איוב א) ויאמר ה' אל השטן מאין תבא. והרי שנינו, משוט בארץ, מה זה? אלא זהו המלשין הגדול מקטרגם של ישראל.

ולא דא בלחודוי, אלא בכל זמנא דדלטורא זמין, ואתיהיב ליה רשותא, בעינן לשוואה לקבליה במה דיתעסק, ושביק לון לישראל. בהאי יומא דלטורא זמין לאללא ארעא. הדא הוא דכתיב, (איוב א) ויאמר יהוה ^{אלהיו} אל השטן מאין תבא. והא תנינן, משוט בארץ, מאי הוא. אלא האי הוא דלטורא רבא מקטרגא דישראל.

חלק ג
דף ק"א
ע"ב

וְהָיָה אֲתֵּירוּ חֲבָרִיָּא, (דודאי) בְּהֵימָּא
 שְׁעָתָא דְהוּוּ זְמַיְנֵי יִשְׂרָאֵל
 לְמַעְבַּר יָמָא, וְלֹא תִפְרָעָא מִמְצָרָא,
 אָמַר, אָנָּא אֶעֱבְרָנָא בְּאַרְעָא קְדִישָׁא,
 וְחַמִּינָא דְלֹא אֶתְחַזֵּן אֲלֵיךְ לְמִיעַל
 בְּגוּוּה, אִי אַנְתָּ דָּאִין דִּינָא, דִּינִיִּיהוּ
 הָכָא בְּמִצְרָא, מַה שְׁנִיִּין אֲלֵיךְ מֵאֲלֵיךְ,
 אוּ יְמוֹתוֹן פְּלֵהוּ כְּחָדָא, אוּ יְהִדְרוֹן
 פְּלֵהוּ לְמִצְרִים. וְלֹא אַנְתָּ הוּא
 דְאַמְרֵת, (בראשית טו) וְעַבְדוּם וְעָנּוּ
 אוֹתָם ד' מֵאוֹת שָׁנָה, וְהָא לֹא סְלִיקוּ
 מִחוֹשְׁבָנָא אֲלֵא רד"ג, וְלֹא יִתִּיר.

וְהָרִי הִתְעוֹרְרוּ הַחֲבָרִים, (שודאי)
 בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׁהִיוּ יִשְׂרָאֵל
 מִזְמַנִּים לְעַבְרָ בֵּימֵי וּלְהַפְרַע מִן
 הַמִּצְרִים, אָמַר: אֲנִי עִבְרָתִי בְּאַרְץ
 הַקְּדוּשָׁה, וְרֵאתִי שְׁאֵלָה לֹא רְאוּיִים
 לְהַכְנִס לְתוֹכָהּ. אִם אַתָּה דָּן דִּין -
 הַדִּינִים שְׁלֵחֵם כְּאֵן כְּמוֹ הַמִּצְרִים. מַה
 שׁוֹנִים אֵלּוּ מֵאֵלּוּ? אוּ שְׁיִמּוּתוֹ כְּלָם
 כְּאַחַד, אוּ שְׁיִחְזְרוּ כְּלָם לְמִצְרִים. וְלֹא
 אַתָּה הוּא שְׁאַמְרֵת, (בראשית טו)
 וְעַבְדוּם וְעָנּוּ אוֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת
 שָׁנָה? וְהָרִי לֹא עָלוּ מִחֲשַׁבּוֹנוֹ אֲלֵא
 מֵאַתִּים וְעֶשְׂרִי, וְלֹא יוֹתֵר.

לְהַעֲסִיק אֶת הַמְּקַמְרָג

אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: מַה
 אַעֲשֶׂה? כְּאֵן צְרִיכָה
 הַשְׁתַּדְּלוּת, לְהַבִּיא קֶרֶב כְּנִגְדּוֹ. אֲתָן
 לוֹ בְּמַה שְׁיִתְעַסֵּק, וְיַעֲזֹב אֶת בְּנֵי,
 וְהָרִי נִמְצָא בְּמַה שְׁיִתְעַסֵּק. מִיָּד אָמַר
 לוֹ: הַשְׁמַת לְבָבְךָ אֶל עַבְדֵי אֵיבֹב כִּי אֵין
 כְּמַהוּ בְּאַרְץ. מִיָּד חָלַק לוֹ הַמַּלְשִׁין
 בְּדַבְרִים, וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת ה' וַיֹּאמֶר
 חֲתָנִים יִרְא אֵיבֹב אֱלֹהִים.

לְרֹעָה שְׂרָצָה לְהַעֲבִיר צִאֲנוּ בְּנֵהוּ
 אַחַד. עֵבֶר זָאב לְהַתְּגַרּוֹת
 בְּצִאֲנוֹ. הַרֹעָה הִזָּה חֲכָם, אָמַר: מַה
 אַעֲשֶׂה, שְׁבַעֲוֹד שְׁאַנִּי מַעֲבִיר אֶת

אָמַר קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא, מֵאִי אַעֲבִיד,
 אֲשֶׁתְּדִלוּתָא בְּעֵיָא הָכָא,
 לֹאִיִּתְאַה קְרָבָא לְקַבְּלִיהָ, יְהִיבָנָא לִיָּה
 בְּמַה דִּיתְעַסֵּק, וְיִשְׁבּוֹק בְּהוּ לְבָנִי,
 וְהָא אֲשֶׁתְּכַח בְּמֵאן דִּיתְעַסֵּק, מִיָּד
 אָמַר לִיָּה, הַשְׁמַת לְבָבְךָ אֶל עַבְדֵי אֵיבֹב
 כִּי אֵין כְּמַהוּ בְּאַרְץ. מִיָּד פְּלַג לִיָּה
 דְלִטּוֹרָא בְּמִלִּין, וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת
 יְהוָה וַיֹּאמֶר חֲתָנִים יִרְא אֵיבֹב
 אֱלֹהִים.

לְרֹעָה דְבַעֲי לְאַעֲבָרָא עֲאִנְיָה בְּחַד
 נִהְרָא, אַעֲבַר זָאבָא לְקַטְרָנָא
 לִיָּה בְּעֲאִנְיָה, רַעֲיָא הָוָה חֲכָם, אָמַר
 מֵאִי אַעֲבִיד, דְּבַעֲוֹד דָּאֲנָא אַעֲבַר

הטלאים, הוא יתגרה בצאן? הרים עיניו וראה בין הצאן תיש אחד מאותם תישי הבר, שהיה גדול וחזק. אמר: אזרק זה כנגדו, ובעוד שמתגרים זה בזה, אעביר את כל הצאן וינצלו ממונו.

כף הקדוש ברוך הוא. אמר: ודאי התיש הזה גדול אחד וחזק ואלים, אזרק כנגדו, ובעוד שהוא מתעסק עמו, יעברו בני, ולא ימצא קטגור עליהם. מיד - ויאמר ה' אל השטן השמת לבך. עד שהקדוש ברוך הוא זוג אותם כאחד, שפכתוב הנו בידך. בעוד שהוא מתעסק בו, עזב את ישראל, ולא נמצא מקטרג אליהם.

אף כּאן ביום הזה המלשין מזמן לרגל את הארץ, וצריכים לשלח כנגדו במה שיתעסק (בדגמה שלו), ובעוד שהוא מתעסק בו, עוזב את ישראל. ומשל אומרים למזלזל של בית המלך: תן לו מעט יין, וישבחר לפני המלך. ואם לא, יאמר למלך דבור רע. לפעמים נוטלים את אותו דבור עליוני בית המלך, והמלך עושה בגללו דין.

רבי יצחק אמר, לשוטה שעומד לפני המלך, תן לו יין, ואחר כך

לטלייא, יקטרג הוא בעאני. זקף עינו, וחמא בין עאנא, חד תיישא מאלין תיישי ברא, דהוה רב ותקיף. אמר, אשדי דא לקבליה, ובעוד המקטרגי דא בדא, אעבר לכל עאנא, וישתזבון מניה.

כף קדשא בריך הוא אמר, ודאי הא תיישא חד רב ותקיף ואלים, אשדי לקבליה, ובעוד דהוא ישתדל ביה, יעברון בני, ולא ישתכח קטיגורא לגבייהו. מיד, ויאמר יהוה יהוה אל השטן השמת לבך. עד דקודשא בריך הוא זווג להו כחדא, דכתיב הנו בידך. בעוד דהוא אשתדל ביה, שביק לון לישראל, ולא אשתכח קטיגורא לגבייהו.

אוף הכי כהאי יומא, דלטורא זמין לאללא ארעא, ובעינא לשדרא לקבליה במה דיתעסק (כּוּנָא דליה), ובעוד דאיהו אשתדל ביה, שביק לון לישראל. ומתלא אמרי לולולא דבי מלכא, הב ליה זעיר חמרא, וישבחר קמי מלכא. ואי לא יימא למלכא מלה בישא. לומנין נטלין לה לההיא מלה, עלאי דבי מלכא, ומלכא עביד דינא כּניניה.

רבי (דף ק"ב ע"א) יצחק אמר, לשטיא דקאים קמי מלכא, הב ליה

אמר לו והראה לו כל אותן טעויות שעשית וכל אותן רעות, והוא יבא וישבח אותך, ויאמר שלא נמצא בעולם פמותך. אף כּאן, הרי עומד המלשין תמיד לפני המלך, ישראל נותנים לו את הדורון הזה, ובדורון הזה פתק לכל הרעות ולכל הטעויות ולכל החטאים שעשו ישראל, והוא בא ומשבח את ישראל, ונעשה עליהם סגור, והקדוש ברוך הוא מחזיר את הכל לראש הרעים של עמו, משום שכתוב (משלי כה) כי גחלים אתה חתה על ראשו.

אמר רבי יוסי, אוי לו לעם של עשו בשעה ששולחים את השעיר הזה לאותו המלשין שממנה עליהם, שבגללו בא לשבח את ישראל, והקדוש ברוך הוא מחזיר את כל החטאים על ראש עמו, משום שכתוב (תהלים קא) דבר שקרים לא יפון לנגד עיני. אמר רבי יהודה, אלמלא היו יודעים אמות העולם מהשעיר הזה, לא משאירים את ישראל יום אחד בעולם.

בא ראה, כל אותו יום הוא מתעסק עם אותו שעיר, ומשום כך הקדוש ברוך הוא מכפר לישראל ומטהר אותם מהכל, ולא נמצאת

חמרא, ולבתר אימא ליה, ואחזי ליה, כל אינון טעוון דעבדת, וכל אינון בישין, והוא ייתי וישבחה, ויימא דלא ישתבח בעלמא כוותך. אוף הכא, הא קאים דלטורא תדיר קמי מלכא, ישראל יהבין ליה האי דורון, ובהאי דורון פתקא, לכל בישין, ולכל טעוון, ולכל חובין דעברו ישראל, והוא אתי ומשבח להו לישראל, ואתעביד סניגורא עליהו, וקודשא בריך הוא אהדר כלא לרישא דבישי דעמיה, בגין דכתיב, (משלי כה) כי גחלים אתה חתה על ראשו.

אמר רבי יוסי, ווי לון לעמא דעשו, בשעתא דהאי שעיר משדרי לההוא דלטורא ממנא דעלייהו, דבגיניה אתי לשבחה לון לישראל, וקודשא בריך הוא אהדר כל אינון חובין לרישא דעמיה, בגין דכתיב, (תהלים קא) דובר שקרים לא יפון לנגד עיני. אמר רבי יהודה, אלמלא הו ידעי אומות העולם מהאי שעיר, לא שבקיין לון לישראל, ימא חד בעלמא.

תא חוי, כל ההוא ימא משתדל איהו כההוא שעיר, ובגין כך קדשא בריך הוא מכפר להו לישראל, ודכי לון מבלא, ולא

חלק ג
דף ק"ב
ע"א

קטגוריה לפניו. אחר כך הוא בא ומשבח את ישראל, ואז שואל אותו, כמו שנאמר, ויאמר ה' אל השטן מאין תבא. משיב בתשבחתם של ישראל, והקטגור נעשה סגור והולך לו.

אשתכח קטגוריא קמיה. לבתר, הוא אתי ומשבח להו לישראל. וכדין שאיל ליה, כמה דאת אמר, ויאמר יהוה אל השטן מאין תבא, אתיב בתושבחתיהו דישראל, וקטגורא אתעביד סניגורא ואזיל ליה.

כחו של שער

אז הקדוש ברוך הוא אומר לשבעים השרים שסביב הפסא: ראיתם את המלשין הזה, איך עומד על בני תמיד? (מספיימים) הרי שער אחד שנמצא (שנשלח) אצלו בפתק עם כל חטאיהם וכל טעיותיהם, וכל מה שחטאו ויחבו לפני, והוא קבל אותם. אזי כלם מספיימים שיחזרו אותם החטאים על עמו.

כדין קדשא בריך הוא אמר לשבעין שרין דסחרין כורסייא, חמיתון האי דלטורא, היאך קאים על בני תדיר, (אסתכמו) הא שעירא חדא דאשתכח (ס"א אשתדר) גביה, בפתקא דכל חוביהו וכל מענותיהו, וכל מה דחטו ויחבו קמאי, והוא קביל לון. כדין אסתכמו כלהו, דיהדרון אינון חובין על עמיה.

העונות חוזרים על ראשי עמו

רבי אבא אמר, כל אותם עונות וחטאים נדבקים בו, כמו שפתיב (מיכה ז) ותשליך במצלות ים כל חטאתם. ואחר כך כלם חוזרים על ראשי עמו, זהו שפתיב (ויקרא טז) ונשא השעיר עליו את כל עונותם אל ארץ גזרה. ביום הזה מתעטר הכהן בעטרות עליונות, והוא עומד בין

רבי אבא אמר, כל אינון חובין וחטאין מתדבקין ביה, כמה דכתיב, (מיכה ז) ותשליך במצולות ים כל חטאתם. ולבתר, בלהו מתהדרן ברישיהון דעמיה, חדא הוא דכתיב, (ויקרא טז) ונשא השעיר עליו את כל עונותם אל ארץ גזרה. בהאי יומא מתעטר כהנא בעטרין עלאין, והוא

עליונים ותחתונים, ומכפר עליו ועל ביתו, ועל הכהנים, ועל המקדש, ועל כל ישראל.

קאים בין עלאי ותתאי, ומכפר עליה ועל ביתיה, ועל כהני, ועל מקדשא, ועל ישראל כלהו.

ושעיר עזים אחד

ועוד, ושעיר עזים אחד - שני שעירים הם, שנאמר עליהם (ויקרא טז) ולקח את שני השעירים וגו' גורל אחד לה' וגורל אחד לעזאזל. שעיר לה', בגלל מעוט הלבנה, והוא שעיר אחד ליהו"ה לחטאת. אחד - מצד היחוד. אבל שעיר של עזאזל לא כתוב בו אחד, לא קרבן, ולא אשה, ולא עולה. אלא - ושלח ביד איש עתי המדברה. ושלח, כמו שאמר יעקב, (בראשית לב) מנחה היא שלוחה לאדני לעשו. אף כן שחד, לשבר הרגז של סמא"ל שלא יתקרב למקדש לקטרג.

ועוד ושעיר עזים אחד, תרין שעירין אינון, דאתמר עליהו (ויקרא טז) ולקח את שני השעירים וגו' גורל אחד ליהוה ^{איהוה} וגורל אחד לעזאזל. ^{איהוה} שעיר ליהוה, בגין מיעוט סיהרא, ואיהו שעיר אחד ליהוה ^{איהוה} לחטאת. אחד: מספרא דיחודא. אבל שעיר העזאזל, לא כתוב ביה אחד, לא קרבן, ולא אשה, ולא עולה. אלא ושלח ביד איש עתי המדברה. ושלח, כדאמר יעקב (בראשית לב) מנחה היא שלוחה לאדני לעשו. אוף הכי שוחד, לתברא רוגזא דסמא"ל, דלא יתקריב למקדשא לקטרגא.

חלק ג
דף
רמ"ח
ע"א

משל לכלב שהוא רעב, ומי שרוצה שלא ינשף אותו, נותן לו בשך לאכל או לחם, וישקה אותו מים. וסוד הדבר - (משלי כה) אם רעב שנאף האכלהו לחם וגו'. ובזה יחזר לאהבתו של האדם. שלא די שלא ינשף אותו בכמה יסורים, אלא יחזר להיות עליו סגור, ויחזר להיות אהבו.

לכלבא דאיהו רעב, ומאן דבעי דלא נשיף ליה, יהיב ליה בשרא למיכל, או נהמא, וישקי ליה מיא. ורזא דמלה, (משלי כה) אם רעב שנאף האכלהו לחם וגו'. ובכא יתהדר רחימו דבר נש, דלא די דלא נשיף ליה בכמה יסורין, אלא אתהדר למהוי ליה סגיגורא, ואתהדר רחימוי.

נושא עוון

וּמְדוּעַ הָיוּ שׁוֹלְחִים אוֹתוֹ בְּיַד אִישׁ עֵתִי, פָּגוּם? מִשׁוּם שֶׁהַצִּדְדִּים הָאֲחֵרִים כָּלֵם בְּעֵלֵי מוֹמִים, וְנִקְרְאוּ שְׁעִירִים, שְׁכַתּוֹב (ישעיה יג) וְשְׁעִירִים יִרְקְדוּ שָׁם. וְנֶאֱמַר בָּהֶם, (ויקרא יז) וְלֹא יִזְבְּחוּ עוֹד אֶת זִבְחֵיהֶם לְשְׁעִירִים. שְׁעֵלֵיהֶם נֶאֱמַר (דברים לב) יִזְבְּחוּ לְשָׂדִים לֹא אֱלֹהִים. וּבְשְׁעִיר זֶה נִפְרַשׁ מֵהַכֹּל, וְנוֹשֵׂא אֶת כָּל חוֹבוֹת יִשְׂרָאֵל עָלָיו, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא טז) וְנִשְׂאָה הַשְּׁעִיר עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹתָם. וְעוֹד, אַחֵר שֶׁנּוֹטֵל הוּא - וְנִשְׂאָה. הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (שמות לד) נִשְׂאָה עוֹן. מַה בֵּין נוֹשֵׂא לְנִשְׂאָה? נִשְׂאָה - מִשְׂאוּי. נִשְׂאָה - הַרְמַת הַמִּשְׂאוּי.

(ובחבור קדמוני) (ע"כ רעיא מהימנא).

וְאִמְרֵי הוּוּ שְׁלַחִין לִיה בְּיַד אִישׁ עֵתִי, פָּגוּם. בְּגִין דְּסִטְרִין אַחֲרֵנִין כְּלֵהוּ מֵאֲרֵי מוֹמִין, וְאִתְקְרִיאוּ שְׁעִירִים, דְּכִתְיִב, (ישעיה יג) וְשְׁעִירִים יִרְקְדוּ שָׁם. וְאִתְמַר בְּהוֹן, (ויקרא יז) וְלֹא יִזְבְּחוּ עוֹד אֶת זִבְחֵיהֶם לְשְׁעִירִים. דְּעֵלְיֵהוּ אִתְמַר, (דברים לב) יִזְבְּחוּ לְשָׂדִים לֹא אֱלֹהִים. וּבְשְׁעִיר דָּא, אִתְפְּרַשׁ מִכְּלָא, וְנוֹשֵׂא כָּל חוֹבִין דְּיִשְׂרָאֵל עָלָיה, כְּמָה דְּאִתְּ אִמַר, (ויקרא טז) וְנִשְׂאָה הַשְּׁעִיר עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹתָם. וְעוֹד, בְּתַר דְּנִטִּיל אִיהוּ וְנִשְׂאָה. קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא (שמות לד) נִשְׂאָה עוֹן. מֵאֵי בֵין נוֹשֵׂא לְנִשְׂאָה. נִשְׂאָה: מִטּוֹלָא. נוֹשֵׂא: סְלִיקוּ דְּמִטּוֹלָא.

(ובחבורא קדמאה) (ע"כ רעיא מהימנא)

כמו למטה כן למעלה

לְמַדְנֵנוּ, בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׁכַתּוֹב וְלִקְחָה אֶהָרֵן אֶת שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים וְגו', הֵם מִתְעוֹרְרִים בְּאוֹת יוֹם לְמַעְלָה וְרוֹצִים לְשַׁלֵּט (לשטות) וְלִצְאָת לְעוֹלָם. כִּיֹּן שֶׁהִפְתָּן מִקְרִיב אֶת אֱלוֹי לְמִטָּה, אִזְ נִקְרְבִים אוֹתָם שְׁלַמְעֵלָה, וְאִז עוֹלִים הַגּוֹרְלוֹת בְּכָל הַצִּדְדִּים. הִכְתָּן נוֹתֵן גּוֹרְלוֹת לְמִטָּה, הִכְתָּן נוֹתֵן גּוֹרְלוֹת לְמַעְלָה. כְּמוֹ שֶׁאֶחָד נִשְׂאָר

תִּיאָנָא, כִּיֹּהִיא שְׁעָתָא דְּכִתְיִב, וְלִקְחָה אֶהָרֵן אֶת שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים וְגו', מִתְעוֹרֵין אֵינֵין כִּיֹּהִיא יוֹמָא לְעֵילָא, וּבְעֵיִין לְשַׁלְמָאָה (נ"א לְשַׁמְאָה) וְלִמְיַפֵּק בְּעֵלְמָא. כִּיֹּן דְּכִתְיָנָא מִקְרִיב אֶלְיָן לְתַתָּא, מִתְקַרְבִין אֵינֵין לְעֵילָא. כִּדִּין עַדְבִין סְלִקִין בְּכָל סִטְרִין, כִּיֹּהִיא יְהִיב עַדְבִין לְתַתָּא, כִּיֹּהִיא יְהִיב עַדְבִין לְעֵילָא. כְּמָה דְּחַד

חלק ג
דף ס"ג
ע"א

עם הקדוש ברוך הוא למטה, ואת האחד מוציאים לאותו המדבר, כך גם למעלה אחד נשאר עם הקדוש ברוך הוא, ואחד יוצא לשוטט בעולם לאותו המדבר העליון, ואחד נקשר באחד.

אשתאר ביה בקודשא בריך הוא לתתא. וחד אפקין ליה ליהוה מדברא, הכי נמי לעילא, חד אשתאר ביה בקודשא בריך הוא, וחד נפיק ושט בעלמא, ליהוה מדברא עלאה, וחד בחד מתקשר.

לפני ה' תטהרו

וְכָל אוֹתֶם הַסְּפָרִים הַפְּתוּחִים לְפָנָיו וְכַתּוּבִים לְפָנָיו אֵת כָּל אוֹתֶם הַחֲטָאִים, הוּא מְזַכֵּה אוֹתֶם וּמְטַהֵר אוֹתֶם מִכָּל. זֶהוּ שְׁכַתּוּב מִכָּל חֲטָאֵיכֶם לְפָנָיו ה' תְּטַהְרוּ. לְפָנָיו ה' מִמָּשׁ. אוֹתֶם שְׂאוּמְרִים אֵת הַפְּסוּקָה, אוֹמְרִים עַד כָּאן וְלֹא יוֹתֵר. וְאִין רְשׁוּת לְאַחַר לוֹמַר תְּטַהְרוּ, אֲלֵא הִכְהִין הַגְּדוֹל שְׁעוּבָד אֵת הָעֲבוּדָה, וְקוֹשֵׁר אֵת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ בְּפִיו. וְכִשְׁהִיָּה נִקְשָׁר וּמִתְבָּרַךְ בְּפִיו, אוֹתוֹ קוֹל יוֹרֵד וּמְכֶה בּוֹ, וּמְאַיְרָה הַמְּלָה בְּפִי הִכְהִין, וְאוֹמַר תְּטַהְרוּ. עַבְד עֲבוּדָה, וּמִתְבָּרְכִים כָּל אוֹתֶם הָעֲלִיּוֹנִים שֶׁנִּשְׁאַרוּ.

וְכָל אֵינּוֹן סְפָרִין דְּפִתְחִין קְמִיָּה, וְכַתִּיבִין קְמִיָּה כָּל אֵינּוֹן חוּבִין, הוּא מְזַכֵּי לֹון, וּמְדַכֵּי לֹון מְבַלְהוּ, הָדָא הוּא דְכַתִּיב מִכָּל חֲטָאֵיכֶם לְפָנָיו יְהוָה אֱהִיחֶינּוּ תְטַהְרוּ. לְפָנָיו יְהוָה אֱהִיחֶינּוּ מִמָּשׁ, אֵינּוֹן דְּאִמְרִין קְרָא, עַד הֵכָא אִמְרִין, וְלֹא יוֹתֵר. וְלִית רְשׁוּ לְאַחְרָא דְלִמָּא תְטַהְרוּ, אֲלֵא כִּהְנָא רְבָא, דְּפִלַּח פּוֹלְחָנָא, וְקוֹשֵׁר שְׂמָא קְדִישָׁא בְּפּוֹמִיָּה, וְכַד הוּא אֲתַקְשָׁר וּמִתְבָּרַךְ בְּפּוֹמִיָּה, הֵהוּא קְלָא נְחִית וּבְטַשׁ בִּיָּה, וְאֲתַנְהִיר מְלָה בְּפּוֹמִיָּה דְכִהְנָא, וְאוֹמַר תְּטַהְרוּ. פִּלַּח פּוֹלְחָנָא, וּמִתְבָּרְכִין כָּל אֵינּוֹן עֲלִיָּין דְּאֲשְׁתְּאַרוּ.

חלק ג
דף ס"ז
ע"א

כניסת הכהן גדול לקדש הקדשים

אחר כך רוחץ גופו ומקדש ידיו להפגס לעבודה קדושה אחרת. עד שיתפנו להפגס למקום

ולביתר אסחי גופיה, וקדש ידיו, לאעלא בפולחנא אחרא קדישא. עד דיתכונן למיעל לאתר

חלק ג
דף ס"ז
ע"א

אחר עליון קדוש מהכל. שלש שורות מקיפות אותו; של אחיו הפהנים, ולוים, ומכל שאר העם. (ברכות לפניו) זוקפים ידים עליו בתפלה, וקשר של זהב תלוי ברגלו. נוטל שלש פסיעות, וכלם עומדים במקומם ולא הולכים אחריו. (היה מקטיר קטרת).

אחרא עלאה, קדישא מבלא. תלת שורין סחרין ליה, כהני אחוי, וליואי, ומכל שאר עמא בלהו. (ברפאן קמיה) זקפין ידן עליה בצלותא וקטרא דדהבא זקפא ברגליה. נטיל תלת פסיען, ובלהו קיימין בקיימייהו, ולא נטלין בתריה (הוה אקטיר קטורת).

הקטרת הקטורת

הולף שלש פסיעות אחרות, (רשומה בלב) מקיף את מקומו. הולף שלש פסיעות, וסותם את עיניו ונקשר למעלה. נכנס למקום שנכנס, שומע קול כנפי הפרובים שפוזמרים ומקישים בכנפים הפרושות למעלה. היה מקטיר את הקטרת, ושוכף קול כנפיהם ונדבקים בלחש.

נטיל תלת פסיען אחרן, (רשימא בלבא) אסחר לדוכתיה. נטיל תלת פסיען, אסתים עיינין, ואתקשר לעילא. עאל לאתר דעאל, שמע קול גרפי דכרוביאי מוזמרין, ואקישן גרפין פרישאן לעילא. הוה אקטיר קטורת, משתכבא קול גרפיהו ובלחישו אתדבקן.

עת רצון ושמחה

אם הפהן זוכה, שהרי למעלה נמצא בשמחה - אף כאן באותה שעה יוצא רצון האור המתבשם מריחות של הרי אפרסמון טהור שלמעלה, והולך בכל אותו המקום. נכנס הריח לשגי נקבי חטמו, ולבו מתישב. אז הכל הוא בלחש, ולא נמצא שם פתחון פה. פותח הפהן את פיו בתפלה ברצון, בשמחה, ומתפלל את תפלתו.

אי כהנא זכי, דהא לעילא כחידו אשתכח, אוף הכא בההיא שעטא נפיק רעוא דנהורא, מתבסמא מריחין דטורי אפרסמונא דכיא דלעילא, ואולא בכל ההוא אתר, אעיל ריחא בתרי נוקבי דחוטמיה, ואתיישבא לבא. כדין פלא הוא בלחישו, ופטרא לא אשתכח תמן. פתח כהנא פומיה בצלותא ברעותא בחדוותא, וצלי צלותיה.

אחר שסיים, זוקפים הכרובים כמו מקדם את פניהם ומזמרים. אז יודע הכהן שהיה רצון, ועת שמחה לכל, והעם יודעים שתפלתו התקבלה, כמו שכתוב (ישעיה א) אם יהיה חטאיכם פשנים פשלג ילבינו. והוא שב לאחוריו ומתפלל תפלתו. אשרי חלקו של הכהן, שהרי על ידו שמחה על שמחה נמצאת באותו יום למעלה ולמטה. על אותה שעה כתוב, (תהלים קמד) אשרי העם שצכה לו אשרי העם שה' אלהיו.

בתר דסיים, וקפין כרובינא במלקדמין גדפייהו, ומזמרינן. כדון ידע בהנא דרעותא הוה, ועידון חדוותא לכלא, ועמא ידעין דאתקבל צלותיה, כמה דכתיב, (ישעיה א) אם יהיו חטאיכם פשנים פשלג ילבינו. והוא תב לאחוריה, וצלי צלותיה. וזכאה חולקיה דכהנא, דהא על ידו חידו על חידו אשתכח ההוא יומא לעילא ותתא, על ההיא שעתא כתיב, (תהלים קמד) אשרי העם שצכה לו, אשרי העם שיהויה אלהיו.

ההואות על הכפרת

למדנו, בשעה שנכנס עם דם הפר, מוכן בראש האמונה, ומזה באצבעו, ככתוב והזה אתו על הכפרת ולפני הכפרת. ואיך עושה? טובל בראשי (בדיבק) האצבעות, ומזה כמצליף בטפות האצבע לצדי הטביר (השפיע) (הכפרת), מזה ומתכונן, ומתחיל למנות: אחת, אחת ואחת. אחת לבדה, ואחת שכוללת הכל. אחת השבח של הכל, האחת שהכל חוזרים פגגדה, אחת הראש של הכל. אחר כך אחת ואחת, שהם שורים

תאנא, בשעתא דעאל בדמא דפר, מכוין ברישא דמהימנותא, ואדי באצבעיה, כמה דכתיב, והזה אתו על הכפרת ולפני הכפרת והיד עביד. בסים בקפטא (ס"א בקפטא) דאצבעא, ואדי כמצליף, בטיפין דאצבעא, לסטרי קפתורא (ס"א קפטורא) (ס"א כפורתא), אדי ואתכוון, ושארי למגני אחת, אחת ואחת. אחת בלחודהא, אחת דכליל כלא, אחת שבחא דכלא, אחת דכלא אהדרן לקבלה, אחת רישא דכלא. לבתר אחת ואחת, דאינון שריין כחדא,

חלק 1
דף ק"ב
ע"א

ברעותא באחוותא, ולא מתפרשן לעלמין.

בתר דמטא להאי ואחת, דהיא אימא דכלא. מכאן שארי לממני בזווגא, ומני ואמר, אחת ושתיים. אחת ושלש. אחת וארבע. אחת וחמש. אחת ושיש. אחת ושבע. בגין לאמשכא ולנגדא להאי אחת, דהיא אימא (מא) עלאה, בדרגין ידיען, לכתרא (ס"א לנהרא לאימא) דאימא תתאה. ולאמשכא נהרין עמיקין מאתרייהו לפנסת ישראל. ועל דא, יומא דא תרין נהרין כחדא, אימא עלאה נהרא לאימא תתאה. ועל דא כתיב יום הכפורים, כמה דאתמר.

כאחד, ברצון ובאחוה, ולא נפרדים לעולמים.

אחר שמגיע לנאחת הזו, שהיא אם הפל, מכאן מתחיל למנות בזווג, ומונה ואומר: אחת ושתיים, אחת ושלש, אחת וארבע, אחת וחמש, אחת ושיש, אחת ושבע. כדי למשך ולהשפיע לאחת הזו, שהיא האם (היס) העליונה, בדרגות ידועות, לפתר (לנהר לאימא) של אמא התחתונה, ולהמשיך נהרות עמקים ממקומם לכנסת ישראל. ועל כן ביום השני שני אורות מאירים כאחד, האם העליונה מאירה לאם התחתונה, ועל כן כתוב יום הכפורים, כמו שנתבאר.

במה יודעים אם נתקבלה התפלה

אמר רבי יצחק קפמרא חדא קשירא ברגלוי דכהנא, בשעתא דהוה עאל, דאי ימות התם, יפקוהו מלבר. ובמה ידעי. בההוא זהוריתא אתיידע ואשתמודע, כד לא יהפך גונוי. בההיא שעתא אשתמודע, דכהנא אשתכח לגו בחטאה. ואי יפוק בשלם, בזהוריתא אתיידע ואשתמודע, דיהפך גונוי לחור. כדן חדוותא היא בעלאי ותתאי. ואי לאו כלהו אשתכחו בצערא, והו ידעי כלא, דלא אתקבלו צלותהון.

חלק 2
דף ק"ב
ע"א

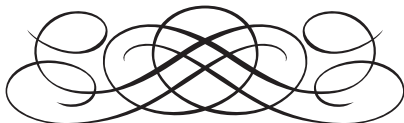
אמר רבי יצחק, שרשרת אחת קשורה לרגלי הפהן בשעה שהיה נכנס, שאם ימות שם, יוציאוהו מבחוץ. ובמה יודעים? באותה זהורית נודע והפר, כשלא נהפך צבעו. באותה שעה נודע שהפכה נמצא בפנים בחטא. ואם יצא בשלום, בזהורית יודע ויפר, שיהפך צבעו ללבן, אזי שמחה היא בעליונים ובתחתונים. ואם לא, כלם נמצאו בצער, והיו כלם יודעים שלא התקבלו תפלותיהם.

אם שגורה תפילתו בפיו

חלק ג
דף ק"ב
ע"א

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, פִּינּוֹן שֶׁהִיָּה נִכְנָס,
 וְטַמְטַם אֶת עֵינָיו שֶׁלֹּא
 לְהִסְתַּכֵּל בְּמָה שֶׁלֹּא צָרִיךְ, וְהָיָה
 שׁוֹמֵעַ קוֹל פְּנֵי הַכְּרוּבִים מְזַמְּרִים
 וּמְשַׁבְּחִים, הָיָה יוֹדֵעַ הַכֹּהֵן שֶׁהִפֵּל
 הָיָה בְּשִׂמְחָה, וַיֵּצֵא בְּשָׁלוֹם. וְעַם כָּל
 זֶה, בְּתַפִּלָּתוֹ הָיָה יוֹדֵעַ, שֶׁהַמַּלְאָכִים
 יוֹצְאִים בְּשִׂמְחָה וּמִתְקַבְּלִים
 וּמִתְפָּרְכִים כְּרֹאוּי, וְאִזּוֹ הֵיא שִׂמְחָה
 בְּעֵלְיוֹנִים וּבַתְּחִתּוֹנִים.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, פִּינּוֹן דְּהוּהָ עָאֵל,
 וְטַמְטַם עֵינָיו דְּלֹא לְאַסְתַּכְּלָא
 בְּמָה דְּלֹא אֲצַטְרִיךְ, וְהוּהָ שִׁמְעַתָּה קוֹל
 גְּדַפֵּי כְּרוּבֵיִיא מְזַמְּרֵי וּמְשַׁבְּחֵי. הוּהָ
 יוֹדֵעַ פְּהֵנָא, דְּכִלְיָא הוּהָ בְּחֻדְוָה, וַיִּפּוּק
 בְּשָׁלוֹם. וְעַם כָּל דָּא בְּצִלוֹתֵיהּ הוּהָ
 יוֹדֵעַ, דְּמַלְיָן נִפְקִין בְּחֻדְוֹתָא,
 וּמִתְקַבְּלָן וּמִתְפָּרְכָן (דף ק"ב ע"ב) כְּדָקָא
 יְאוּת, וּבְדִין חֻדְוֹתָא הֵיא בְּעֵלְיָא
 וְתַתְיָא.

בס"ד

הוראה לחיוב חשבון תורם יקר אנא מלא במקומות הלבנים

קוד מסלח		סוג חשבון	מספר חשבון																	
בנק	סניף																			

לכבוד בנק _____

סניף _____

כתובת הסניף _____

קוד מוסד		אסמכתא/קוד מזהה של הלקוח בחברה																	
4	7	6	9	5															

אני/הח"מ _____ (שם בעל/ החשבון מופיע בספרי הבנק) _____ מס' זהות _____

רחוב _____ עיר _____ מיקוד _____ טלפון _____

נותנים לכם בזה הוראה לחייב את חשבוננו/ הנ"ל בסכומים, בנין תרומה בסכומים ובמועדים שיוצאו לכם מדי פעם באמצעי מנגנון, ע"י ז"ג עדן התחנות" כמפורט מטה ב"פרטי ההרשאה".

2. ידוע לי/לנו כי:

א. ההוראה זו ניתנת לביטול ע"י הודעה מפורטת מאתנו בכתב לבנק ולז"ג עדן התחנות" שתכנס לתוקף, יום עסקים אחד לאחר מות ההודעה בבנק וכן, ניתנת לביטול עפ"י הוראת כל דין.

ב. אורח/גרה רשאי/ם לבטל מראש חוב מסוים ובלבד, שהודעה על כך תימסר על ידו/נו לבנק בכתב, לפחות יום עסקים אחד לפני מועד החיוב.

ג. אורח/גרה רשאי/ם לבטל חוב, לא יותר מתשעים ימים ממועד החיוב אם אוכיו/נוכח לבנק, כי החיוב אינו תואם את המועדים או הסכומים שנקבעו בכתב ההרשאה, אם נקבעו.

3. ידוע לי/לנו כי הפרטים שצוינו בכתב ההרשאה ומילויים, הם נכונים שעלינו להסדיר עם המובט.

4. ידוע לי/לנו, כי סכומי החיוב עפ"י ההרשאה זו, יופיעו בדפי החשבון וכי לא תשלח לי/לנו ע"י הבנק הודעה מיוחדת בנין חיובים אלה.

5. הבנק יפעל בתאמת להוראות בכתב ההרשאה הזו, כל עוד מצב החשבון יאפשר זאת, וכל עוד לא תורה מניעה חוקית או אחרת לביצועו.

6. הבנק רשאי להוציאני/נו מן ההסדר המפורט בכתב ההרשאה הזו, אם תורה לו סיבה סבירה לכך, ויודיע לי/לנו על כך מיד לאחר קבלת החלטתו, תוך ציון הסיבה.

7. נא לאשר לי/נו עדן התחנות" בספח המחבר לזה, קבלת ההוראה אלו מפני/מאתנו.

פרטי ההרשאה מספר פעמים _____ מתאריך _____ עד תאריך _____

חתימת בעל/י החשבון _____

קוד מסלח		סוג חשבון	מספר חשבון																	
בנק	סניף																			

אישור הבנק

לכבוד ז"ג עדן התחנות" (עפ"י זורח פ' לך לך)

רח' נחשון 10 בית שמש 29099

בית שמש

קוד מוסד		אסמכתא/קוד מזהה של הלקוח בחברה																	
4	7	6	9	5															

קבלנו הוראה פ _____ לכבוד חייבים בסכומים ובמועדים שיופיעו באמצעי מנגנון שהציינו לנו מדי פעם בפעם, ואשר מספר חשבוננו/ם בבנק יהיה נקוב בהם, והכל בתאמת לפירוט בכתב ההרשאה.

רשמנו לפנינו את ההוראות, ונפעל בתאמת כל עוד מצב החשבון יאפשר זאת, כל עוד לא תורה מניעה חוקית או אחרת לביצועו, כל עוד לא התקבלה אצלנו הוראת ביטול בכתב על ידי בעל/י החשבון, או כל עוד לא הוצאו לי/נו החשבון מן ההסדר. אישור זה לא יפגע בהתייבותיכם כלפינו, לפי כתב השיפוי שנחתם על ידיכם.

ככבוד רב,

בנק _____

סניף _____

חתימה וחותמת הסניף _____

תאריך _____

סֵפֶר זוהר יום הכּפּוּרִים חלק ב

הכולל בתוכו ב' ספרים

א. מאמרי הזוהר ליום הכּפּוּרִים - מפּטִיר יונה,
ב. מאמרי הזוהר להושענא רבה

הלומד מאמרים אלו בשבת שבתון, בוודאי
מכפיל ומשליש זכויותיו עשרת מונים, ושעה
לימוד הזוהר הקדוש ביום הקדוש, יחשב
למאות מיליוני שנות תורה כמבואר בספר
"ערכה של שעה" ו"כוח הזוהר" חלקים א-ח.
ויתקיים בנו הבטחת משה רעיא מהימנא
בדא יפקון מגלותא ברחמי

יצא לאור עשרת ימי תשובה תשע"ד

על ידי "מפעל הזוהר העולמי"

בת ים 0527651911

מפעל הזוהר העולמי
 סניף בת ים
 רחוב בר יהודה 50
 בת ים יצ"ו ארץ ישראל
 טל: 0527651911

רבי שלום יהודה גראס שליט"א
 האדמו"ר מהאלמין
 חיבר למעלה מאלף ספרים
 על כל מקצועות התורה

יותר משמונה אלף שיעורים בזוהר הקדוש, תענוג גן עדן בעולם הזה. לשמיעת כל ספרי הזוהר הקדוש בשפת לשון הקודש ב-277 דיסקים - 1500 שעות של תענוג רוחני בטל: 054-4577956

סגולת הרשב"י: פדיון נפש האמיתי, הגדול ביותר בעולם שיציל נפשך (ללא כסף). אמור במשך שבעה ימים ברציפות את דף האידרא, (רצוי לאחר התפילה). תן וחלק לעוד 3 אנשים את דף האידרא, וכן הלאה, כך תוצר שרשרת מגן, של הרשב"י לכל עם ישראל שאין שום כח ומקסטרג בעולם שיכול לפגום בה כולם מוגנים בתיבת נוח של הרשב"י: - הווהר קדוש.

שמעו ותחי נפשכם, השיעורים מוכנים ומסודרים, וכל החפץ להיות מן המאירים, יבוא ויטול לרבים להשמיע, זכויות אדירות להשפיע, ובזכות התנא הקדוש האלוקי רבי שמעון בר יוחאי ע"ה יזכו כל עם לביאת הגואל בב"א. להזמנת דיסקים 054-4577956.

הקב"ה שלח לנו תיבת נח של הרשב"י שהיא "הווהר הקדוש" להצילנו מהמבול הנורא!

לשמיעת כל ספרי הזוהר הקדוש בשפת לשון הקודש ב-277 דיסקים - 1500 שעות של תענוג רוחני בטל:

054-4577956

מפעל הזוהר העולמי יוצא במבצע חסר תקדים, רכישת כל ספרי הזוהר דף היומי בפורמט כיס במחיר מסובסד, טל: 0527-651911

תיבת נח של הרשב"י

0722-990044

הקדמה

י'תפרסם ה'זוהר ו'ילמדו ה'כל את תורת הזוהר על ידי עיון בספר קדוש זה שאנחנו מוציאים עתה לאור, בעזרת ה' ובסיעתא דשמיא הצלחנו לגמור את ספר הקדוש זוהר ליום הכיפורים חלק ב', כדי לזכות את ישראל ביום הקדוש הזה, ללמוד ולסיים מאמרי הזוהר השייכים ליום הכיפורים, רבות הזכרנו בספרים הקודמים על הזכות של לימוד הזוהר בשבת קודש, ראה בהרחבה בקונטרסים "ערכה של שעה", ו"כוח הזוהר" חלקים א-ד, ובוודאי שביום הכיפורים הנקרא שבת שבתון, הזכויות מכפילות את עצמן, כל שכן שהשנה יוצא בשבת קודש, ובפרט שהלימוד יוצא בטהרה מפה קדוש מתוך צום ובכי ותפילה וצעקה, וודאי שיתקבל הלימוד לרצון לפני ה', להיחתם לאלתר לחיים טובים ולשלום, וכדאי רבי שמעון לסמוך עליו, ולקרב ק"ץ הגאולה כמו שהבטיח משה רעיא מהימנא בספרא דא יפקון מגלותא ברחמי אמן כן יהי רצון.

ש מן ש
כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי דָרְשׁוֹ

ספר תהלים

-המחולק-

עם אני אודך בכלי נבל אֶמְתַּךְ אֱלֹהֵי
אֲזַמְּרֶה לֵךְ כְּבוֹד קִדּוּשׁ יִשְׂרָאֵל

עם פירוש הוהדר
בלשון הקודש

להתנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זע"א

מחבר: הרב יצחק אריה לייב ראזנבערג זצ"ל, ומעלה לישור הדברי אמורת הילום
בשם מלכות דוד כדמעות כבוד רב"י בספרו דא יספיק בן נחמא ביהמי
והוה נחמא כתיב אי תהיה

מאמרי הדברי ומירוש ירו' הדר"י ממשנתו כל רב"י זע"א
ובסוד אמורת חז"נים עם התהלים ותפילה ליוען רב"י סוף עליו, וישיב זה שג
ובסוד תפילה ותפילה גיליהו, ותפוס טליתתה עם דוד מלכא טישתה כב"א,
ונוסף עליו תיקון מ"ח ושור הירוד להאר"ל

מבוא

פרק א'

שולחן ערוך אורח חיים הלכות יום הכיפורים
סימן תרכ"ב, סעיף ב' - סדר תפילת מנחה:

מחבר: ... [1] והשלישי מפטיר (ג) ביונה, ומסיים "מי אל כמוך", ומברך לפני
ולאחריה...

באר היטב: (ג) ביונה, לפי שיש בו כוח התשובה, ושאין יכולין לברוח מהשם
יתברך, (לבוש).

משנה ברורה: [2]... ומפטיר ביונה שמדבר מן התשובה ועוד, שאין יכולין [3]
לברוח מן השם יתברך (אחרונים).

שער הציון: [4] וכוונתם, כי האדם חושב כמה פעמים לייאש את עצמו, שאין
יכול לתקן בשום אופן, ועל כן יתנהג תמיד באופן אחד, ואם יגזור
עליו הקב"ה למות ימות, אבל טעות הוא, שסוף דבר יהיה, כל מה שהקדוש
ברוך הוא רוצה מנפשו שיתקן מוכרח הוא לתקן, ויבוא עוד פעם ופעמים לעולם
הזה, ובעל כרחו יוכרח לתקן, ואם כן למה לו כל העמל למות, ולסכול חיבוט
הקבר, ושאר צרות, ולחזור עוד הפעם?

וראיה מיונה, שהקב"ה רצה מאתו שילך וינבא, והוא מאן בזה ונס לים, מקום
שלא ישרה עליו עוד השכינה לנבאות כידוע. וראינו שנמבע בים ונבלע
בדג, והיה שם במעיו כמה ימים, ולפי הנראה בוודאי לא יוכל להתקיים דברי
השם יתברך, ומכל מקום ראינו שסוף דבר היה שרצון השם יתברך נתקיים,
וַיִּלְךָ וַיִּנְבֵּא, כן הוא האדם בעניניו. וזהו שאמרו באבות, (אבות פרק ד' משנה כא - כ"ג):
רַבִּי אֱלֵעָזָר הַקַּפָּר אָמַר... הוּא הָיָה אֹמֵר, תִּילוּדִים לְמוֹת, וְתַמְתִּים לְחַיִּית, וְתַחֲסִים לְדִין. לִידַע לְהוֹדִיעַ וְלְהַתְּדַע שֶׁהוּא אֵל, הוּא הַיּוֹצֵר, הוּא הַבּוֹרֵא, הוּא
הַמְּבִין, הוּא הַדִּין, הוּא עַד, הוּא בַּעַל דִּין, וְהוּא עֲתִיד לְדוֹן. בְּרוּךְ הוּא, שְׂאִין לְפָנָיו
לֹא עוֹלָה וְלֹא שִׁבְחָה וְלֹא מִשְׁוֹא פָּנִים וְלֹא מִקַּח שׁוֹחַד, שֶׁהַבֵּל שְׁלוֹ. וְדַע שֶׁהַבֵּל
לְפִי תַחֲשׁוּבֹן. וְאֵל יִבְטִיחֶךָ וַיִּצְרֶךָ שֶׁהַשְּׂאוֹל בֵּית מְנוּס לֶךְ, שֶׁעַל בְּרַחֲךָ אֵתָה נּוֹצֵר,
(ועל בְּרַחֲךָ אֵתָה גּוֹלֵס), וְעַל בְּרַחֲךָ אֵתָה חֵי, וְעַל בְּרַחֲךָ אֵתָה מוֹת, וְעַל בְּרַחֲךָ אֵתָה עֲתִיד
לְתַן דִּין וְתַשְׁבּוֹן לְפָנָי מִלֶּךְ מַלְכֵי תַמְלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

פרק ב'

לאור דברי הסבא קדישא הכתן הגדול מאחיו, מרן החפץ חיים זי"ע, ראוי לכל בר ישראל להתעורר מתרדמת הזמן ולעשות חשבון נפשו, על מה ולמה אנו סובלים באריכת הגלות כל כך הרבה זמן, בוודאי זהו מנפלאות תמים דעות, לחשב לבלתי נידח ממנו נידח, ומחכה עלינו מתי תפקחנה עיני שכלינו, ונאחז בעץ החיים וחי לעולם, על כן הבאנו כאן את דברי קדוש ה' המקובל האלוקי תלמידו המובהק של מרן האר"י החי זי"ע, שסמך אך ורק עליו לכתוב את דברי תורתו, כדי שהעולם יבוא על תיקונו, ויכבר העיד עליו תלמידו הגדול המהר"ח"ו, שאלו זכינו והיה חי האר"י הקדוש, עוד מעט שנים, בוודאי היה מתקן את כל ישראל, והיו עושים תשובה, ונגאלים מיד, וכל ישראל יעשו תשובה אמיתית, כי רק בתשובה ניגאל, כדברי הוזהר הקדוש וזהר חרש:

גלות האחרון אין לו קץ וזמן, אלא הכל תלוי בתשובה

איתא בזוהר חדש (פרשת נח דף ל): רבי אליעזר אומר, כל הגליות שגלתה פנסת ישראל, נתן לה הקדוש ברוך הוא זמן וקץ, ונתעוררה תמיד בתשובה, ונלות האחרון אין לו קץ וזמן, אלא הכל תלוי בתשובה. שפאמר (דברים ל) ושבתי עד ה' אלהיך ושמעת בקולו. וכתוב (שם) אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך ה' אלהיך ומשם יקחך.

לשון הקודש: רבי אליעזר אומר, כל הגליות שגלתה פנסת ישראל, נתן לה הקדוש ברוך הוא זמן וקץ ונתעוררה תמיד בתשובה, ונלות האחרון אין לו קץ וזמן, אלא הכל תלוי בתשובה, שפאמר (דברים ל) ושבתי עד ה' אלהיך ושמעת בקולו. וכתוב (שם) אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך ה' אלהיך ומשם יקחך.

אמר ליה רבי עקיבא, אם פן, היאך יהא דא להתעוררא בולחון פתדא בתשובה, מאן דהוי בסויפי שמיא, ומאן דהוא בסויפי ארעא, היך יתחברון פתדא למעבר תשובה.

לשון הקודש: אמר לו רבי עקיבא, אם פן, איך יהיה זה לעורר את כלם כאחד בתשובה? מי שהוא בסופי השמים ומי שהוא בסופי הארץ, איך יתחברו כאחד לעשות תשובה?

אם יחזרו בתשובה ראשי בית הפנסת, או בית פנסת אחד, בזכותם תתפנס כל הגלות

אמר לו רבי אליעזר, היך, דאי יחזרון בתשובה רישי פנישתא, או תדא פנישתא, בזכותם יתבגש כל גלותא, דקודשא בריך הוא איסתבי תדירא, אימתי

יחזרו, ויעבד להון טבא, דכתיב (ישעיה ל) ולכן יחפה ה' לחננכם. מחכה תמיד אימתי יעשו תשובה.

לשון הקודש: אמר לו רבי אליעזר: חייך, שאם יחזרו בתשובה ראשי בית הפנסת, או בית פנסת אחד, בזכותם תתפנס כל הגלות, שהקדוש ברוך הוא מסתכל תמיד מתי יחזרו ויעשה להם טוב, שפתיב (ישעיה ל) ולכן יחפה ה' לחננכם, מחכה תמיד אימתי יחזרו בתשובה.

אמר רבי יוסי, איתא הא, פהא דאמר רבי פנחס, דכתיב ולא יספה שוב אליו עוד. לא נאמר ולא יסף שוב אליה, אלא היא לא יספה שוב אליו, מפלל דהוא מזומן ומחכה אימתי תשוב.

לשון הקודש: אמר רבי יוסי, בא זה פנה שאמר רבי פנחס, שפתיב ולא יספה שוב אליו עוד. לא נאמר ולא יסף שוב אליה, אלא היא לא יספה שוב אליו. מפלל שהוא מזמן ומחכה אימתי תשוב.

ברק ג'

הקדמת מזרינו הרב חיים ויטאל זכותו ונן עלינו אמן
על שער ההקדמות

סבת ארף הגלות - אוי לנו כי פנה היום

אמר הצעיר מעיר. הדל באלפי חיים ויטאל בן לאדוני אבי הרב יוסף ויטאל זכרונו לחיי העולם הבא:

בהיותי בן שלשים לכח תשש כחי ישבתי משתומם. ומחשבותי תמהים. פי עבר קציר פלה קיץ ואנחנו לא נושענו. רפואה לא עלתה למחלתנו. אין מזור לבשרנו. ולא עלתה ארוכה למפתנו לחרבן בית מקדשנו. הנחרב זה היום אלה ות"ק וד' שנים (1504) אוי לנו כי פנה היום יום אחד של הקדוש ברוך הוא שהוא אלה שנים וגם נטו צללי ערב שהם ת"ק וד' שנים יותר מחצי היום הב'. וכלו כל הקצין ועדין בן דוד לא בא. ונודע את אשר אמרו רבותינו זכרונם לברכה כל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו כאלו נחרב בימיו. ואתנה את פני לחקר ולדעת מה זה ועל מה נתארך קצנו וגלותנו. ומדוע לא בא בן ישי.

אותם ישנים ששנה בנחיריהם, סתומי העינים ואטומי הלב

ומצאתי און לי ואנינה בקרבי ולבי דוי. ממאמר אחד הוכא בספר התקונים תקון ל' (דף ע"ג:). וזה לשונו:

נתיב תניינא בתיב ורוח אלהים מרחפת וגו', מאי ורוח, אלא בודאי בזמנא דשכינתא נחתת בגלותא, האי רוח נשיב על אינון דמתעסקי באורייתא.

בְּנֵי שְׂכִינְתָא דְאַשְׁתַּבַּחַת בִּינְיָהוּ, וְהָאֵי רוּחַ אֲתַעְבִּיד קָלָא, וְיִימָא חֲכִי אֵינְנֵי דְמִיכִין דְּשִׁינְתָא בְּחֹרֵיהוֹן, סְתִימִין עֵינֵין אֲטִימִי לְבָא, קוּמוּ וְאַתְעֵרוּ לְנָבִי שְׂכִינְתָא, דְּאִית לְכוּן לְבָא בְּלֵא סְכַלְתְּנוּ לְמַנְדַּע בֵּיהּ, וְאִיהוּ בִּינִיכוּ.

לשון הקודש: הַנְּתִיב הַשְּׁנִי, רוּחַ אֱלֹהִי"ם מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם. מִה זֶה רוּחַ? אֵלֵא בְּדַאי בְּזִמְן שֶׁהַשְּׂכִינָה יוֹרְדַת לְגִלוּת, הַרוּחַ הַזֶּה נּוֹשֶׁבֶת עַל אוֹתָם שְׁמִתֵּעֶסְקִים בַּתּוֹרָה, מִשּׁוּם שֶׁהַשְּׂכִינָה נִמְצָאת בִּינֵיהֶם, וְהַרוּחַ הַזֶּה נַעֲשִׂית קוֹל, וְתֹאמַר כֹּה: אוֹתָם יְשָׁנִים שֶׁשָּׁנָה בְּנַחֲרֵיהֶם, סְתוּמֵי הַעֵינַיִם וְאַטוּמֵי הַלֵּב, קוּמוּ וְהִתְעוֹרוּ אֶל הַשְּׂכִינָה, שִׁישׁ לָכֶם לֵב בְּלִי הַשְּׂכַל לְדַעַת אוֹתָהּ, וְהִיא בִּינִיכֶם.

אָפְלוּ כָּל אֵלוּ שֶׁמִּשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה, כָּל חֶסֶד שְׁעוֹשִׂים - לְעַצְמָם עוֹשִׂים וְרוּא דְמַלְהָ קוֹל אוֹמַר קְרֵא. כְּגוֹן קְרֵא נָא הַיֵּשׁ עוֹנֵךְ וְגו' וְהִיא אוֹמְרָה מַה אֶקְרֵא כָּל הַבְּשָׂר חֲצִיר בְּלֵא אֵינְנֵי כְּבַעֲרָה דְּאֶבְלִין חֲצִיר, וְכָל חֶסְדוֹ כְּצִיץ הַשְּׂדֵה, כָּל חֶסֶד דְּעַבְדֵי לְגִרְמִייהוּ הוּא דְּעַבְדֵי. וְאֶפִּילוּ כָּל אֵינְנֵי דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּאוֹרֵייתָא, כָּל חֶסֶד דְּעַבְדִּין לְגִרְמִייהוּ עַבְדִּין אֵי.

לשון הקודש: וְסוּד הַדְּבָר - קוֹל אוֹמַר קְרֵא, כְּמוֹ קְרֵא נָא הַיֵּשׁ עוֹנֵךְ וְאֵל מִי מְקוֹדָשִׁים תִּפְנֶה, וְהִיא אוֹמְרַת מַה אֶקְרֵא, כָּל הַבְּשָׂר חֲצִיר, הַכֹּל הֵם כְּבַהּמוֹת שְׂאוּכְלוֹת חֲצִיר, וְכָל חֶסְדוֹ כְּצִיץ הַשְּׂדֵה, כָּל הַחֶסֶד שְׁעוֹשִׂים, עוֹשִׂים לְעַצְמָם. וְאֶפְלוּ כָּל אֵלוּ שֶׁמִּשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה, כָּל חֶסֶד שְׁעוֹשִׂים - לְעַצְמָם עוֹשִׂים.

אֵלוּ הֵם שְׁעוֹשִׂים אֶת הַתּוֹרָה יְבֶשֶׁה, וְלֹא רוּצִים לְהַשְׁתַּדֵּל בְּחֻכְמוֹת הַקְּבֻלָּה - אוֹי לְהֵם שְׂגוּרְמִים שְׂיַלְף הַמְּשִׁיחַ מִהָעוֹלָם, אוֹי לְהֵם שְׂגוּרְמִים עֲנִיּוֹת וְחֹרֵב וּבִזְיָה וְהֵרֵג וְאֶבְדָּן בְּעוֹלָם

וּבַהּהוּא זְמַנָּא מְצַאֲתֵי בְּתוֹב (תְּקִינָה זֹהַר תְּקוּן ל'): וַיִּזְכּוּר כִּי בְּשָׂר הִמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב (תְּהֵלִים עַד לט), דָּא אִיהוּ רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, וַי לֹוֹן מֵאֵן דְּגִרְמֵי דִּינְוִיל לִיָּה מִן עֲלָמָא וְלֹא יְתוּב לְעֲלָמָא, דְּאֵלִין אֵינְנֵי דְּעַבְדֵי לְאוֹרֵייתָא יְבֶשֶׁה, וְלֹא כְּעֵאן לְאַשְׁתַּדְּלָא בְּחֻכְמוֹת הַקְּבֻלָּה וְגִרְמִין דְּאַסְתַּלַּק נְבִיעֵי דְּחֻכְמָה דְּאִיהִי יוֹדֵי מִינְהּ, וְאַשְׁתַּאֲרַת בִּי"ת יְבִישָׁה, וַי לֹוֹן דְּגִרְמֵי עֲנִיּוֹתָא וְחֹרְבָא וּבִזְיָה וְהֵרֵג וְאֶבְדָּן בְּעֲלָמָא, וְהָאֵי רוּחַ דְּאַסְתַּלַּק דְּאִיהוּ רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ כְּמָה דְּאַתְמוּרָה, וְאִיהוּ רוּחַ תְּקִדְשׁ, וְאִיהוּ רוּחַ חֻכְמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וְנִרְאֵת הַשֵּׁם (יִשְׁעִיָּה י"א ט).

לשון הקודש: בְּאוֹתוֹ זְמַן וַיִּזְכּוּר כִּי בְּשָׂר הִמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב לְעוֹלָם, וְזוּהִי רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, אוֹי לְהֵם מִי שְׂגוּרְמִים שְׂיַלְף לוֹ מִן הָעוֹלָם וְלֹא

וְגוֹרֵם אַרְךָ גְּלוּתָא, כִּי הֵם מְעַכְבִּים הַגְּאֻלָּה רַחֲמֵנָא לִיצְלוּ, כִּי יַעֲשֶׂה בְּשַׁעַת אַחַת בְּלַמּוּד הַקְּבֻלָּה, מַה שְׂלֵא יַעֲשֶׂה בְּלַמּוּד חֲדָשׁ יָמִים בְּפִשְׁטֵי הַתּוֹרָה, כִּי גְדוֹל כְּחַה לְקַרֵּב הַגְּאֻלָּה.

א) כְּמָה גְדוֹל חַיִּיב עַל תְּלַמִּיד חֻכֵּם לְלַמַּד קְבֻלָּה: גַּם בַּתְּקוּן ל' כְּתוּב (תְּפִסָּא מְלֵךְ), וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: כְּמָה גְדוֹל חַיִּיב עַל תְּלַמִּיד חֻכֵּם לְלַמַּד קְבֻלָּה. וְעַנְשָׁם כְּמָה גְדוֹל אִם אֵינִים לּוֹמְדִים קְבֻלָּה,

יָשׁוּב לְעוֹלָם, שְׁאֵלוּ הֵם שְׁעוֹשִׁים אֶת הַתּוֹרָה יְבֹשָׁה, וְלֹא רוֹצִים לְהִשְׁתַּדֵּל בְּחֻמַּת הַקְּבִלָּה, וְגוֹרְמִים שְׂמֻסְתַּלַּק מֵעֵין הַחֻכְמָה, שֶׁהִיא 'י' מְמַנָּה, וְנִשְׁאָרֵת ב' יְבֹשָׁה, אוֹי לָהֶם שְׂגוּרְמִים עֲנִיּוֹת וְחָרָב וּבִזָּה וְהֶרֶג וְאִבְדָן בְּעוֹלָם, וְהָרוּחַ הַזֶּה שְׂמֻסְתַּלַּקֶת הִיא רוּחַ הַמְּשִׁיחַ, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר, וְהִיא רוּחַ הַקִּדְּשׁ, וְהִיא רוּחַ חֻכְמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וְגִבּוּרָה, רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְהוָה.

יִרְאָה וְאֶהְבֶּה עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס הִיא שֶׁל שְׂפָחָה וְתַחַת שְׁלֹשׁ רִגְזָה אֶרֶץ וְגו'
תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ, וְשִׂפְחָה כִּי תִירֶשׁ גְּבִירָתָהּ

פְּקוּדָא תְּנִינָא וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וְיִהִי אֹר (פְּרָאשִׁית א' ... וּבְנִין דָּא אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (שִׁיר ב' ג') הַשְּׁבַעֲתִי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַיִם אִם תַּעֲרִירוּ וְאִם תַּעֲזָרוּ אֶת הָאֶהְבָּה עַד שֶׁתִּחַפְּצוּ כּו' דְּאִיְהוּ רְחִימוּ בְּלֹא פָרֶס, וְלֹא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס, וְיִרְאָה וְאֶהְבֶּה עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס אִיְהִי שְׂפָחָה, וְתַחַת שְׁלֹשׁ רִגְזָה אֶרֶץ וְגו' תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ, וְשִׂפְחָה כִּי תִירֶשׁ גְּבִירָתָהּ (מִשְׁלֵי ל' ל"א). עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

לְשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ: מִצְוָה שְׁנִיָּה, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וְיִהִי אֹר, ... (דף עד ע"א) וּמְשׁוּם זֶה אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַשְּׁבַעֲתִי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַיִם בְּצִבְאוֹ"ת אוֹ בְּאִלּוּת הַשְּׂדָה אִם תַּעֲרִירוּ וְאִם תַּעֲזָרוּ אֶת הָאֶהְבָּה עַד שֶׁתִּחַפְּצוּ, שֶׁהִיא אֶהְבָּה (שְׁהִיא רַחֲמִים) בְּלִי פָרֶס, (עַד שְׁהוּא יַחַפֵּץ), וְלֹא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס, שֶׁיִּרְאָה וְאֶהְבֶּה עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס הִיא שֶׁל שְׂפָחָה, וְתַחַת שְׁלֹשׁ רִגְזָה אֶרֶץ וְגוֹמַר תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ וְשִׂפְחָה כִּי תִירֶשׁ גְּבִירָתָהּ.

עֶסֶק הַתּוֹרָה שְׁלֹא לְשִׁמּוֹה - הֵם נִקְרָאִים עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה שְׁלֹא לְשִׁמּוֹה - רְאִשֵׁי יְשִׁיבוֹת, וְדִינֵי סִנְהֶדְרָאוֹת, הַלּוּמְזִידִים רַק פֶּשֶׁט דּוֹמִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם לְאִנְשֵׁי דוֹר הַפְּלִגָּה הַבּוֹנִים מִגְּדָל וְרָאשׁוּ בְּשִׁמּוּם

וְהִנֵּה מַה שֶׁכָּתַב בְּתַחֲלַת דְּבָרָיו "וְאִפִּילוּ כָּל אֵינּוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוּרִיתָא כָּל חֻסְדָּא דְּעֶבְדֵי לְגִרְמֵיהוּ וְכוּ'". עִם הַיּוֹת שֶׁפִּשְׁטוּ מִבְּאָר, וּבִפְרָט בְּזִמְנָנוּ זֶה בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים אֲשֶׁר הַתּוֹרָה נַעֲשִׂית קָרְדֵם לְחַתֵּךְ בְּהָ אֶצֶל קִצֵּת בְּעֵלֵי תוֹרָה אֲשֶׁר עֶסְקִים בַּתּוֹרָה עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס וְהַסְפָּקוֹת יִתְרוֹת, וְגַם לְהִיוֹתֶם מְפָלֵל רְאִשֵׁי יְשִׁיבוֹת, וְדִינֵי סִנְהֶדְרָאוֹת, לְהִיוֹת שְׂמֵם וְרִיחָם נוֹדֵף בְּכָל הָאֶרֶץ- וְדוֹמִים

בְּסִפְרֵי הַזֶּהר וְתַקְוִינִים וְכַתְבֵי מְרוּ הָאֵר"י שֶׁהֵם חַיִּים מִמֶּשׁ לְנַפְשׁ, בְּלוּלָה בְּמִקְרָא וּבְמִשְׁנָה וּבִתְלַמּוּד וּפּוֹסְקִים, יַדַּע נְאֻמָּה שֶׁכָּל תּוֹרָתוֹ שְׁעוֹסֵק, הוּא מִשְׁפָּה וְלַחוּץ, כְּדוּאָג, וְאִין לוֹ עֶסֶק בְּחַיִּים וְהָאֵרָה לְנַפְשׁ, וְהוּא כְּלוֹ טַעוֹת וְרִמְאוֹת, וְאִינוּ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה אֲלֵא לְהִיוֹת מִאֲנָשֵׁי שֵׁם, לְהִיוֹת רַב וְרָאשׁ גְּדוֹל הַדּוֹר וְהַשְׁתַּרֵּר עַל הַבְּרִיּוֹת, וְאִין לוֹ חֵלֶק בְּחַיִּים.

ב) מִי שְׁאִינוּ עוֹסֵק בְּסִפְרֵי הַזֶּהר ... כָּל תּוֹרָתוֹ שְׁעוֹסֵק, מִשְׁפָּה וְלַחוּץ, וְאִין לוֹ עֶסֶק בְּחַיִּים וְהָאֵרָה לְנַפְשׁ, וְהוּא כְּלוֹ טַעוֹת וְרִמְאוֹת, וְאִינוּ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה אֲלֵא לְהִיוֹת מִאֲנָשֵׁי שֵׁם, לְהִיוֹת רַב וְרָאשׁ גְּדוֹל הַדּוֹר וְהַשְׁתַּרֵּר עַל הַבְּרִיּוֹת, וְאִין לוֹ חֵלֶק בְּחַיִּים.
הַרְבֵּה הַקְּדוֹשׁ מִקְאֵמָרָאָא כָּתַב בְּסִפְרוֹ "הִיכַל הַבְּרָכָה" - בְּדוֹר הַזֶּה הֶאֱחָרוּ, מִי שְׁאִינוּ עוֹסֵק

במעשיהם לאנשי דור הפלגה הבונים מגדל וראשו בשמים, ועקר סבת מעשיהם היא מה שכתב אחר כך הכתוב "ונעשה לנו שם".

כל העוסק בתורה שלא לשמה נח לו שנהפכה שליתו על פניו ולא יצא לאויר העולם, והם מהערב רב, ואומרים הבה נבנה לנו עיר ומגדל וגו' ונעשה לנו שם בבנין בתי כנסיות ובתי מדרשות ושיוין בהון ספר תורה ועטרה על רשיה, ולא לשמה

שלשה חדשים בא אליו אחד ואמר לו זוסיא קח לך ששה גראשין וקנה לך לחם אזי ברגע נפסק זה הדבש וחלב, כך סיפר הצדיק בפיו למורי וחמי", עכ"ל בספר היכל הברכה.

העצה: על כן צריכים להתפלל הרבה להשם יתברך שיזכה לעזור לפני תלמיד חכם הגון, ולתת צדקה רק לשיבות שלומדים זוהר הקדוש, ולא חס ושלוש לעזור לרבני ועסקני הערב רב שנלחמים נגד הקדוש ברוך הוא, ואז תהיה הצדקה חשובה לפני הקדוש ברוך הוא.

(ד) וזה לשון הזוהר בראשית (דף כ"ה:.) באריכות:

... וחמש מינין אנון בערב רב ואנון (סי' נ"ע ר"ע) נ'פילים ג'בורים ע'נקים ר'פאים ע'מלקים. ובגינייהו נ'פלת ה' ז'עירא מאת'רהא. ב'לעם וב'לק מס'טרא ד'עמלק ה'וו. טול ע"ם מן ב'לעם ל"ק מן ב'לק אש'תאר ב'בל (בראשית יא) כי שם ב'לל ה' ש'פת ב'ל הא'רץ. ואליו אנון ד'אש'תארו מאליו ד'אתמר בהון (בראשית ז) וימח את כ'ל ה'יקום, ומאליו ד'אש'תארו מ'נהון ב'גלותא ר'ביעא אנון ר'ישין ב'קיומא ס'גי. ואנון ק'ימין על יש'ראל ב'לי ח'מס. וע'ליהו אתמר (בראשית ו) כי מ'לאה הא'רץ ח'מס מפ'ניהם, אליו אנון ע'מלקים.

לשון הקדוש: ... וחמשה מינים הם בערב רב, והם: נ'פילים ג'בורים ע'נקים ר'פאים ע'מלקים. ובג'ללם נ'פלה ה' ק'טנה ממ'קומה. ב'לעם וב'לק היו מצד ש'ל ע'מלק. תקח ע"ם מן ב'לעם, ל"ק מן ב'לק, יש'אר ב'בל, (בראשית יא) כי שם ב'לל ה' ש'פת ב'ל הא'רץ. ואלה אותם ש'נש'ארו מאותם ש'נאמר בהם (שם ז) וימח את כ'ל ה'יקום. ומ'לאה ש'נש'ארו מהם ב'גלות ר'ביעית, הם ראשים ב'קיום רב, והם מעמידים על יש'ראל ב'לי ח'מס, וע'ליהם נאמר (שם ו) כי מ'לאה הא'רץ ח'מס מפ'ניהם. אלה אותם ע'מלקים.

בחיים. וכדכתיב בתקוני זוהר חדש: לית ב'נו מאן ד'יתער לג'בה ל'רצות לה עם בע'לה, צ'וחין ב'כל יומא ו'ליליא באורי'תא ד'בעל פ'ה, ב'כמה קוש'ון, ו'צ'וחין ב'ה כ'בלבין ד'אמרין הב הב, הב לו ע'יתרא הב לו י'קרא, ו'לית מאן ד'ישת'דל ל'סלקא ל'שכינתא. ו'ב'ודאי לא יש'יג א'רחות חיים א'לא על ד'י למוד הז'הר, ו'כתבי מ'רן הרב חיים ו'יטאל ב'לבד, עד כאן לשונו. (היכל הברכה קאמארנה פ'שת ע'קב ז', י"ט - אור הז'הר פ'רק י').

ג) מעשה נורא בענין צדקה: סיפור נורא מבוא בספח"ק היכל הברכה פרשת ואתחנן (על פסוק הטיבו כל אשר דברו), מהרה"ק הרבי ר' זושא מהאניפאלי זי"ע, וז"ל: "וסיפר לי מורי חמי הצדיק המפורסם מוהר"ר אברהם מרדכי מפניטשוב ששמע מאיש אלקים קדוש מוהר"ר ר' זוסיא מאניפאלי שסיפר לו איך בעניותו היה שמש בעיר אוסטראה והיה דרכו להתענות שנים ושלשה ימים, ואחר כך היה הולך לבקש מאיזה בעל הבית שיתן לו על לחם להשיב נפשו. ופעם אחד אמר בלבו שזהו חסרון אמונה לילך ולבקש לחם אלא יבטח באלקיו באמונה שלימה שלא יחסר מזונו, ופעם אחד התענה שלשה ימים כדרכו ואחר התענית לא היה מי שיתן לו מעט לחם והלך והתענה עד שהיה קרוב למות ולא היה מי שיתן לו שום דבר, והיה רעש גדול למעלה ולא היה בכל המקום מי שיזדמן לפניו זה המצוה הגדולה לקיים נפש קדוש כזה. כי לא היה אפילו אחד שיהיה ראוי לזה אף שהיו שם אנשים כשרים הרבה לא היו ראויים למצוה זאת שישלח לו השם יתברך דורון כזה כמבואר בזוהר הקדוש (ויקהל דף קצ"ח ע"א), וברא לו השם יתברך שני דדיו בפיו, אחד הוציא דבש ואחד הוציא חלב, ושלשה חדשים היה ניזון מזה הדבש וחלב שהיה יונק מן הדדיו שבפיו, ואחר עבור

בפתוב בספר הזהר בפרשת בראשית (דף כ"ה): וזה לשונו על פסוק אלה תולדות השמים והארץ, שחמשה מינים יש בערב רב, ומן הג' מינים, מהם הוא הנקרא פת גבורים, דעלייהו אתמר המה הגבורים אשר מעולם אנשי השם, ואינון מסטרא דאלין דאתמר בהון (בראשית יא) הבה נבנה לנו עיר ומגדל וגו' ונעשה לנו שם בבנין בתי כנסיות ובתי מדרשות ושוין בהון ספר תורה ועטרה על רישיה, ולא לשמה, אלא למעבד לון וכו'. והנה על הכת הזאת אמרו בגמרא: כל העוסק בתורה שלא לשמה נח לו שנהפכה שליתו על פניו ולא יצא לאויר העולם.

יקומו, בזמנא דיייתי פקידה לישראל אתמר בהון (ישעיה כו) ותאבד כל זכר למו.

לשון הקודש: הרפאים - מין רביעי, אם יראו את ישראל בדחק, מתרפים מהם, ויש להם רשות להצילם ולא רוצים. ומתרפים מהתורה ומאלה שמשתדלים בה לעשות טוב עם עובדי כוכבים ומזלות. עליהם נאמר (ישעיה כו) רפאים כל יקמו. בזמן שתבא פקידה לישראל, נאמר בהם (שם) ותאבד כל זכר למו.

הערב רב מחזירים את העולם לתהו ובהו:

ענקים מינא חמישאה דאנון מזלזלין לאלין דאתמר בהון (משלי א) וענקים לגרגרותיך. ועלייהו אתמר (דברים ב) רפאים יחשבו אף הם כענקים שקילין דא לדא. אלין אנון דאהדרו עלמא לתהו ובהו. ורזא דמלה (דבגיייהו) חרב בי מקדשא והארץ היתה תהו ובהו דאיהי עקרא וישובא דעלמא. מיד דיייתי אור דאיהו קודשא ברין הוא יתמחו מן עלמא ויתאבדו. אבל פורקנא לאו איהי תליא אלא בעמלק עד דיתמחי דביה אומאה והא אוקמוה.

לשון הקודש: הענקים - מין חמישי, שהם מזלזלים לאותם שנאמר בהם (משלי א) וענקים לגרגרותיך, ועליהם נאמר (דברים ב) רפאים יחשבו אף הם כענקים. שקולים זה לזה. אלה אותם שמחזירים את העולם לתהו ובהו. וסוד הדבר, [שבגלל] נחרב בית המקדש והארץ היתה תהו ובהו, שהיא עקר וישוב העולם. מיד כשנבא האור, שהוא הקדוש ברוך הוא, ימחו מן העולם ויאבדו. אבל הגאולה אינה תלויה אלא בעמלק עד שימחה, שבו השבעה, והרי פרושה.

רבני הערב רב בונים בתי כנסיות ומדרשות, ושמים בהם ספר תורה ועטרה על ראשו, ולא לשם ה', אלא לעשות להם שם:

... גבורים מינא תליתאה עלייהו אתמר המה הגבורים וגו' אנשי השם. ואנון מסטרא דאלין דאתמר בהון (בראשית יא) הבה נבנה לנו עיר ונעשה לנו שם. ובנין בתי כנסיות ומדרשות ושוין בהון ספר תורה ועטרה על רישוי, ולא לשמא דיי, אלא למעבד לון שם. הדא הוא דכתיב ונעשה לנו שם, וסטרא אחרא מתגברין על ישראל דאנון כעפרא דארעא. וגזלין לון ואתברת עבדתא ועלייהו אתמר (בראשית ז) והמים גברו מאד מאד על הארץ.

לשון הקודש: הגבורים - מין שלישי, עליהם נאמר (בראשית ז) המה הגבורים וגו' אנשי השם, והם מצד אלה שנאמר בהם (שם יא) הבה נבנה לנו עיר וגו' ונעשה לנו שם. ובונים בתי כנסיות ומדרשות, ושמים בהם ספר תורה ועטרה על ראשו, ולא לשם ה', אלא לעשות להם שם. זהו שכתוב ונעשה לנו שם. וצד אחר מתגברים על ישראל שהם כעפר הארץ, וגוזלים אותם ומתבטלת העבודה, ועליהם נאמר (שם ז) והמים גברו מאד מאד על הארץ.

הערב רב בזמן שתבא פקידה לישראל ימחו מהעולם:

רפאים מינא רביעאה. אם יחזון לישראל בדוחקא מתרפין מניהו. ואית לון רשו לשנאבא לון ולא בעאו. ומתרפין מאורייתא ומאלין דמשתדלין בה למעבד טב עם עובדי כוכבים ומזלות. עלייהו אתמר (ישעיה כו) רפאים כל

רֵאִיָּה שְׂאִין עוֹסְקִין לְשִׁמָּה

וְאִמְנָם הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה מְרֵאִים תּוֹמָה וְעִנְיָה בְּאִמְרָם כִּי כָּל עֹסְקָם בַּתּוֹרָה הוּא לְשִׁמָּה: וְהִנֵּה הַחֲכָם הַגָּדוֹל הַתֵּנָא רַבִּי מֵאִיר עָלָיו הַשְּׁלוֹם הַעֵיד עָלֵיהֶם שְׁלֵא כִּךְ הוּא בְּאִמְרוֹ לְשׁוֹן כְּלָלוֹת כֹּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה לְשִׁמָּה זוֹכֵה לְדַבְרִים הַרְבֵּה וְכוּ' וּמַגְלִים לוֹ רְזִי תּוֹרָה וְנַעֲשֶׂה כְּנִהָר שְׂאִינוּ פּוֹסֵק וְהוֹלֵךְ וְכִמְעַן הַמַּתְגַּבֵּר מֵאֲלֵיו בַּלְתִּי הַצְּטַרְכוֹ לְטַרַח וְלַעֲיֵן בֵּה וְלַהוֹצִיא טַפִּין טַפִּין שֶׁל מִימֵי הַתּוֹרָה מִן הַסַּלְע, הִנֵּה זֶה יוֹרָה שְׂאִינוּ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה לְשִׁמָּה כְּהַלְכָתָהּ, וּמִי זֶה הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא יִזְלוּ עֵינָיו דְּמַעוֹת בְּרֵאוֹתוֹ הַמְשַׁנָּה הַזֹּאת וְרוֹאֶה חֲסוּרוֹ וּפְחִיתוּתוֹ.¹

בְּגֵדֵר שְׁלֵא לְשִׁמָּה - הַתְּלַמִּידֵי חֲכָמִים הָעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה בְּלִי לַלְמוּד זוֹהֵר הַקְּדוֹשׁ הֵם לּוֹמְדִים עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָס וְאִיְהִי שִׁפְחָה וְתַחַת שְׁלֵשׁ רִגְזֵה אֲרִץ

הָאִמְנָם אִף עַל פִּי שְׁלַכְאוּרָה אֲפֶשֶׁר לְפָרֵשׁ לְשׁוֹן הַמְּאָמֵר עַל אִפְן זֶה, עִם כָּל זֶה דָּבָר קָשֶׁה מְאֹד מְאֹד לּוֹמֵר, וְכִי בְּשׁוֹפְטֵנִי עֹסְקִינָן וְלֹא בְּכָלְלוֹת כָּל הַתְּלַמִּידֵי חֲכָמִים הָעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וְהֵרֵאִיָּה עַל זֶה אֲמָרוּ דֶּרֶךְ כְּלָלוֹת: וְאִפִּילוּ כָּל אִינוּן דְּמַשְׁתַּדְּלֵי בְּאוּרֵיתָא כָּל חֶסֶד דְּעֵבְדֵי לְגַרְמִיָּהוּ עֵבְדֵי, וְאִין לּוֹמֵר דְּמַלְתָּ כָּל הִיא יְתָרָה וּמִשְׁבֻּשְׁתָּא, שְׁהֵרִי מִקְרָא דּוֹרֵשׁ וְכָל חֶסְדוֹ כְּצִיץ הַשְּׂדֵה, שְׁלֵא נֶאֱמַר וְחֶסְדוֹ אֵלָּא וְכָל חֶסְדוֹ, לְרַמֵּז כִּי כָּל הַתְּלַמִּידֵי חֲכָמִים הָעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה הַנִּקְרָאת תּוֹרַת חֶסֶד עַל לְשׁוֹנָה הֵם דּוֹמִים בְּחֶסֶד הַהוּא אֵל צִיץ הַשְּׂדֵה מְשׁוּם דְּלְגַרְמִיָּהוּ עֵבְדֵי. אֲבָל בְּאוּרֵי לְשׁוֹן הַנּוֹכַח לְעֵילֵי יוֹבֵן רֵאשִׁיתוֹ מֵאֲחֵרֵיתוֹ בְּאִמְרוֹ וְיִרְאֶה וְיִהְיֶה עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָס אִיְהִי שִׁפְחָה וְתַחַת שְׁלֵשׁ רִגְזֵה אֲרִץ.

וְהַעֲנִין יוֹבֵן בְּמָה שִׁכְתָּב בְּסִפְרֵי הַזֹּהָר בְּפִרְשַׁת בְּרֵאשִׁית (דף כו:).

וּבְנִין דָּא אֲמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא טוֹב הָיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ אַעֲשֶׂה לוֹ עֶזֶר בְּנִגְדּוֹ דָּא מְשַׁנָּה אֶתְתָּא דִּיהוּא נַעַר וְאִיְהוּ שִׁפְחָה דְּשִׁכְנֵתָא, וְאִי זְכוּ יִשְׂרָאֵל אִיְהִי עֶזֶר לוֹן בְּנִגְלוֹתָא מִסְפֵּרָא דִּיהֵתֵר טְהוּר בִּשְׂר, וְאִי לֹא אִיְהִי בְּנִגְדּוֹ מִסְפֵּרָא דְטָמֵא פְּסוּל אֲסוּרֵי וְכוּ'...

אינם לומדים תורת הסוד גם הם נקראים עושים חסד לעצמם, ולא איכפת להם מהקדוש ברוך הוא.

ז) שם דף כ"ח: עוד פתח ואמר. ויצר ה' אלהים מן האדמה כל חית השדה וכל עוף השמים. ווי לעלמא דאנון אטימין לבא וסתימין עיניו דלא מסתכלין ברזי דאורייתא ולא דעיון. ונדאי חית השדה ועוף השמים אנון עמי הארץ. ואפילו באלין דאנון נפש חיה לא אשתבח עזר

ה) כתב האור החיים הקדוש (פרשת בחקתי כ"ו י"ב) דרך למוד תורה לשמה מציל מהיצר, ועל תורה לשמה נאמר, תורה מגינא ומצלא.

ובספר "נפש החיים" (שער ד' פרק כ"ה) כתב באריכות: שרק על ידי עסק התורה לשמה זוכה לקדם העולם. ואין לנו תורה לשמה יותר מלמוד הזהר הקדוש, (עין אור הזיהר).

ו) מפרש הרב שאפילו אותם שלומדים לא על מנת לקבל פרס ולא שיקראו ראשי ישיבות אם

ובאר במקדש מלך: וממשיך רבי שמעון בר יוחאי לבאר, שהבחינה של משה רבינו אינה זזה מן השכינה בגלות, ועל זה נאמר בגלות האחרונה, שהקדוש ברוך הוא, לא מצא תלמידי חכמים שיהיו עזר למשה בגלות, אלא כלם נחשבים כאלו הם כנגדו, לפי שאינם עוסקים בסודות התורה, לסייע לתקון השכינה. ונאמר בו, ולאדם לא מצא עזר כנגדו, פרוש לא מצא הקדוש ברוך הוא מי שיעזר לזעיר אנפיו, להוציא את שכינתו מן הגלות.

מי שלא למד תורת אמת, שהם סודות התורה, טוב לו שלא נברא:

המקבל האלקי, הצדיק הקדוש, רבינו יעקב אבוחצירא, זכר צדיק וקדוש לברכה לחיי העולם הבא (בספרו גניי המלך דף קפ"ה) אומר, בשם רבי שמעון בר יוחאי הקדוש: דמי שלא למד תורת אמת, שהם סודות התורה, טוב לו שלא נברא, דבלא זה אין אדם יודע אלהותו יתברך, ויראתו ואהבתו, ועבודתו. והרב יהודה פתיה, זכותו יגן עלינו אומר, בשם רבי חיים ויטאל זכותו יגן עלינו, שכתב בתחלת שער המצוות: ואם לא עשה כן, הרי חסר מצוה אחד של תלמוד תורה, שהיא גדולה ושקולה ככל המצוות, וצריך שיתגלגל עד שיתרחב בחינות של הפרד"ס הנזכר. עד כאן לשונו. ועוד אומר הרב יהודה פתיה, זכותו יגן עלינו, שעוד בשעת הלוייה כאשר בוכים עליי, יתכן שקבר חזר לעולם הזה בגלגול, השם ירחם.

חכם יהודה פתייה זי"ע - מגלה מה שכתב בסוד: החפץ בחיים יתחיל ללמוד קבלה: מרבינו זצ"ל שמענו שלא פעם יעץ לתלמידי חכמים גדולים שהיו חולים שיקבלו על עצמם לעסוק בתורת הח"ן וללמוד קבלה. וסיפר בנושא זה שזוכר בקטנותו הלך ביחד עם חכם יהודה פתייה זצ"ל ואביו זצ"ל לבקר את אחד מחורי"ר בבל רבי שלמה י. זצ"ל שהיה פוסק ומורה הוראה בבגדד כששכב על מיטת חליו, כשעמדו לצאת הגיש ח' יהודה פתיה לרבי שלמה י. פתק קטן והתעכב עמו מעט ויצא, לאחר שיצאו שאל אביו ח' יצחק את ח' יהודה מה כתבת לו בפתק? ענה לו ח' יהודה, כתבתי לו שמצד לימוד הפשט התיקון שלו נגמר, ואם חפץ בחיים הרי שיתחיל ללמוד קבלה, אך רבי

בהון (בגלות) לשכינתא בגלותא ולא למשה דאיהו עמה. דבכל זמנא דגלת שכינתא לא זו מנה.

לשון הקודש: עוד פתח ואמר, ויצר ה' אלהים מן הדאמה כל חית השדה ואת כל עוף השמים. אוי לעולם שהם אטומי לב וסתומי עינים שלא מסתכלים בסודות התורה ולא יודעים. שודאי חית השדה ועוף השמים הם עמי הארץ, ואפלו באלו, שהם נפש חיה, לא נמצא בהם עזר [בגלות] לשכינה בגלות, ולא למשה שהוא עמה, שבעל זמן שגלתה שכינה לא זו ממנה.

אמר רבי אלעזר והא מאן היב עובדא דאדם בישראל ובמשה. אמר ליה ברי ואנת אמרת הכי וכי לא אולפנת (ישעיהו מו) מגיד מראשית אחרית. אמר ליה הכי הוא ודאי. ובגין דא משה לא מית ואדם אתקרי איהו. ובגיניה אתמר בגלותא בתראה ולאדם לא מצא עזר אלא כלהו כנגדו. וכן עמודא דאמצעייתא אתקמר ביה ולאדם לא מצא עזר דאפיק שכינתיה מן גלותא הדא הוא דכתוב (שמות ב) ויפן כה זכה וירא כי אין איש. ומשה איהו בדיוקניה ממש דאתמר ביה לא מצא עזר כנגדו.

לשון הקודש: אמר רבי אלעזר, והרי מי נתן מעשה של אדם בישראל ובמשה? אמר לו: בני, ואתה אמרת כך? וכי לא למדת (ישעיהו מו) מגיד מראשית אחרית!! אמר לו, כך הוא ודאי. ולכן משה לא מת, והוא נקרא אדם, ובגללו נאמר בגלות האחרונה ולאדם לא מצא עזר, אלא כלם כנגדו. וכן נאמר בעמוד האמצעי ולאדם לא מצא עזר שיוציא שכינה מהגלות. זהו שכתוב (שמות ב) ויפן כה זכה וירא כי אין איש. ומשה הוא בדמותו ממש, שנאמר בו לא מצא עזר כנגדו.

לבאור: ולכן משה לא מת, והוא נקרא אדם, ובגללו נאמר בגלות האחרונה, ולאדם לא מצא עזר, אלא כלם כנגדו. וכן נאמר בעמוד האמצעי, ולאדם לא מצא עזר, שיוציא שכינה מהגלות. זהו שכתוב (שמות ב) "ויפן כה זכה וירא כי אין איש". ומשה הוא בדמותו ממש, שנאמר בו לא מצא עזר כנגדו.

הקדוש ברוך הוא, לא מצא תלמידי חכמים שיהיו עזר למשה בגלות, אלא כלם נחשבים כאלו הם כנגדו, לפי שאינם עוסקים בסודות התורה

לשון הקודש: ולכן אמר הקדוש ברוך הוא, לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עֵזר כְּנֶגְדּוֹ. זו משנה, אשתו של אותו נער, והוא [והיא] שפחת השכינה. אם זכו ישראל - היא עוזרת להם בגלות מצד של התר טהור פשר. ואם לא - היא כנגדו מצד של טמא פסול אסור. טהור התר וכשר הוא יצר הטוב. פסול טמא אסור הוא יצר הרע.

שֵׁאִין יְחִיד עַד שְׁעָרַב רַב יְמָחוּ מֵהָעוֹלָם

דְּלִית יְחִידָא עַד דְּעָרַב רַב יְתַמְחוּן מֵעֲלָמָא. וּבְגִין דָּא אֲתַקְבֵּר מֹשֶׁה לְבַר מֵאֲרַעָא קְדִישָׁא, וְקְבוּרָתָא דִּילִיָּה אִיהִי מִשְׁנָה דְשִׁלְמָא עַל מְטְרוֹנִיתָא דְאִיהִי קְבֻלָּה לְמֹשֶׁה, וּמְלָכָא וּמְטְרוֹנִיתָא מִתְפָּרְשָׁא מִבְּעֵלָה, וּבְגִין דָּא תַּחַת שְׁלֹשׁ רְגָזָה אֲרָץ תַּחַת עֶבֶד כִּי יְמַלּוּךְ דָּא עֶבְדָּא יְדִיעָא, וְשִׁפְחָה דָּא מִשְׁנָה, וְנִבְל כִּי יִשְׁבַּע לְחֵם דָּא עָרַב רַב.

לשון הקודש: שאין יחיד עד שערב רב ימחו מהעולם. ולכן נקבר משה מחוץ לארץ הקדושה, וקבורתו היא משנה, ולא ידע איש את קבורתו עד היום הזה. קבורתו משנה ששולטת על הגבירה, שהיא קבלה למשה ומלך. וגבירה מתפרדת מבעלה. ולכן (משלי ל) תחת שלוש רגזה ארץ וכו' תחת עבד כִּי יְמַלּוּךְ - זהו עבד הידוע. ושפחה - זו משנה. ונבל כִּי יִשְׁבַּע לְחֵם - זה ערב רב.

פִּשְׁט מְלִשׁוֹן פִּשְׁטִיתִי אֶת כְּתָנְתִּי, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּלָבוּשִׁים הַחִיצוֹנִי

הִנֵּה מְבָאָר כִּי תוֹרַתְנוּ הַקְּדוּשָׁה כְּלוּלָה וְנִמְצְאָת כְּכֹל אַרְבַּע עוֹלָמוֹת אֲבִי"ע [אֲצִילוֹת בְּרִיאָ"ה יְצִירָ"ה עֲשִׂי"ה] וּבִהְיוּתָהּ בְּעוֹלָם הָאֲצִילוֹת אֲזַ נִקְרָאָה קְבֻלָּה, כִּי שֵׁם הִיא מְפֹשֶׁטת מְכֹל הַלְּבוּשִׁים הַנִּקְרָא פִּשְׁט מְלִשׁוֹן פִּשְׁטִיתִי אֶת כְּתָנְתִּי, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּלָבוּשִׁים הַחִיצוֹנִי, שֶׁהוּא עַל גְּבִי עוֹר אָדָם הַמִּתְפָּשֵׁט מֵעֲלָיו לְפַעְמִים, וְזֶהוּ עֶקֶר מַלְת פִּשְׁט.

הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרָא עוֹלָמוֹת וְהִשְׁתַּעֲשַׁע בְּסוּד הַתּוֹרָה

וְאֲמַנָּם בְּעוֹלָם הָאֲצִילוֹת אֲשֶׁר שֵׁם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בְּתוֹרָה כְּנֹזֵךְ בְּמִדְרָשֵׁי רְבוּתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה, וְגַם בְּדִבְרֵי הַמִּתְרַגֵּם עַל פְּסוּק דוּדֵי צַח

חיים (עץ חיים שער כ"ט פרק ט'), והלומד תורה בחלק הסוד שבה, ממשיך אורות המוחין שנקראים חיים. וזה שאמרו מרבה תורה, מרבה דייקא, שלומד גם בחלק הסוד שבה, אז מרבה אורות המוחין שנקראים חיים. (בן איש חי הלכות שנה ב' הקדמת אחר) - (הערת המחבר: ולפי זה מובן הוראת רבי יהודה פתייה ז"ע לחולים ולכל אחד ללמוד תורת הסוד שבזכותה יאריכו ימים).

שלמה לא רצה, ונפטר לאחר יומים, ולכן היה מייגע להם רבינו עצה זו, ואמר רבינו שהציע הצעה זו לכמה גדולים ומי שמע הבריא. (קונטרס "זכר שמואל" קוים לדמותו של הגה"צ המקובל חכם שמואל דרוי זצוק"ל)

על ידי לימוד הזוהר זוכה לאריכות ימים:
מרבה תורה מרבה חיים (אבות ב' ז). נראה לפרש בס"ד, ידידע דאורות המוחין נקראים

ואדם, וכמו שאמר הכתוב וְאֵהָיָה אֲצִלוֹ אִמּוֹן וְגוֹ', הַנִּדְרָשׁ לְרַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוּם לְבַרְכָּה עַל בְּרִיאַת הָעוֹלָם, שֶׁהִיָּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְבִיט בַּתּוֹרָה וּבוֹרָא עוֹלָמוֹת, וְאִין סִפֵּק כִּי לֹא כִמְעַשָּׂה אָדָם הִרְאִישׁוֹן וְלֹא כִמְעַשָּׂה דְבַנְי חֲרִי וְכִמְעַשָּׂה אֲתוּנו וְדַבְּלָעַם וְכִיּוֹצֵא בָהֶם, בְּהִיוֹתָם כְּפִשׁוּטָם הִיָּה מִשְׁתַּעֲשַׁע בָּהֶם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲלֵפִים שָׁנָה קִדְמָה שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם וּבוֹרָא בָּהֶם עוֹלָמוֹת.

הַפֶּשֶׁט הוּא לְבוּשׁ הַסּוּד

אֲמִנָּם שֶׁעֲשׂוּעוֹת שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּתּוֹרָה וְהִיוֹתוּ בּוֹרָא בָּהּ אֶת עוֹלָמוֹ הִיָּתָה בְּהִיוֹתוֹ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה בְּבַחֲנִיַת הַנְּשֻׁמָּה הַפְּנִימִית שִׁבְּהָ, הַנִּקְרָא רְזִי תּוֹרָה, הַנִּקְרָא מַעֲשֵׂה מִרְכָּבָה, הִיא חֻכְמַת הַקְּבֵלָה כְּנוֹדַע אֶל הַיּוֹדְעִים. וְטַעַם הַדְּבָר הוּא לְהִיוֹתוֹ עוֹלָם הָאֲצִילוֹת הָעֲלִיּוֹן מְאֹד טוֹב וְלֹא רַע, דְּלֹא יָכִיל לְהַתְעַרְבָּא עִמָּיהָ קְלִיפָה, וְעָלִיהָ אֲתָמַר וְכְבוֹדִי לֹא אַחֲרָ לֹא אֲתָן, כְּנוֹזְכַר בְּסִפְרֵי הַתְּקוּנִין (דף ס"ו תְּקוּן י"ח), וְכֵן בְּסִפְרֵי הַזוּהַר בְּפִרְשַׁת בְּרֵאשִׁית (דף כח), עֵינֵי שָׁם.

וְלָבֵן גַּם הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם אֵינְנָה רַק מְפֹשְׁטָת מְכַל לְבוּשֵׁי הַגּוֹפְנִים, מֵה שְׂאִין כֵּן לְמִטָּה בְּעוֹלָם הַיְצִירָה, עוֹלָם דְּמִטְטְרוּ"ן הַנִּקְרָא עֶבֶד טוֹב, וְהוּא הַנִּקְרָא עֵץ הַדַּעַת טוֹב מִסְטָרָא דְסִמְלָל שֶׁהוּא קְלִיפִין דִּילִיָּה, נִקְרָא עֶבֶד רַע, כִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם, הֵם שִׁית סִדְרֵי מִשְׁנֵה הַנִּקְרָאִים שִׁפְחָה כְּנוֹזְכַר לְעִיל וְכְנוֹזְכַר בְּפִרְשַׁת בְּרֵאשִׁית (שָׁם דף כז), וְלָכֵן נִקְרָאת מִשְׁנֵה, לְפִי שְׁשָׁם יֵשׁ שְׁנוּיִים הַפּוֹכִים טוֹב מִסְטָרָא דְעֶבֶד טוֹב הַתָּר כְּשֶׁר טְהוּר רַע מִסְטָרָא דְעֶבֶד רַע אֲסוּר טְמֵא פְסוּל.

אֲנִי לֹא עוֹרְרָתִי בְּכֶם אֶלָּא בְּסוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא

גַּם הוּא מְלִשׁוֹן כִּי מְרַדְכִי הִיָּהוּדִי מִשְׁנֵה לְמַלְךְ, שֶׁהִיָּה שִׁפְחָה הַנִּקְרָא עֶבֶד מְלָךְ מְלָךְ, גַּם נִקְרָא מְלִשׁוֹן מִשְׁנֵה כְּנוֹזְכַר בְּפִרְשַׁת פִּנְחָס (דף רמד): קָם זְמַנָּא תְּגַיְינָא, וְאָמַר מֵאֲרֵי מִתְּנִיתִין, נִשְׁמַתִּין וְרוּחִין וְנִפְשִׁין דְּלָכוּן, אֲתַעְרוּ כְּעַן, וְאֲעַבְרוּ שִׁינְתָּא מִנְכוּן, דְּאִיהוּ וְדָאִי מִשְׁנֵה, אֲרַח פֶּשֶׁט דְּהָאִי עֲלָמָא, וְאָנָּא לֹא אֲתַעְרְנָא בְּכוּ, אֶלָּא בְּרִזִין עֲלָאִין דְּעֲלָמָא דְאַתִּי, דְּאֲתוּן בְּהוּן לֹא יְנוּם וְלֹא יִישָׁן (תְּהִלִּים קכא).

לְשׁוֹן הַקּוּדֻשׁ: קָם זְמַן שְׁנֵי וְאָמַר, בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנֵה, נִשְׁמוֹת וְרוּחוֹת וְנִפְשׁוֹת שְׁלָכְם, הַתְּעוּרוּרָו כְּעַת כְּלָכְם וְהַעֲבִירוּ שְׁנֵה מִכֶּם, שֶׁהִיא וְדָאִי מִשְׁנֵה, דְרָךְ פֶּשֶׁט שֶׁל עוֹלָם הַזֶּה. שְׂאֵנִי לֹא עוֹרְרָתִי בְּכֶם אֶלָּא בְּסוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא, שְׂאֲתָם בָּהֶם (תְּהִלִּים קכא) הִנֵּה לֹא יְנוּם וְלֹא יִישָׁן.

וְזֶה יוֹבֵן בְּמָה שֶׁכְּתוּב יוֹתֵר לְמַעְלָה שָׁם, וְרַבְּנָן דְּמִתְּנִיתִין וְאָמְרוּאִין, כָּל תְּלַמוּדָא דְּלַהוּן, עַל רְזִין דְּאוּרִייתָא סִדְרוּ לִיהָ. וְנִמְצָא כִּי הַמִּשְׁנֵה וְהַשֵּׁ"ס הֵם הַנִּקְרָא גּוֹפֵי תּוֹרָה.

במושגה הוא קלפת סודות התורה

והנה דבריהם כחלום בלי פתרון ורזיה וסתריה הפנימיים הנקרא נשמת התורה הם הם פתרון החלום הנפתר בהקיץ בסוד אני ישנה ולבי ער. וכמו שכתבו חכמים זכרונם לברכה: "במחשכים הושיבני כמתי עולם" (איכה ג ו), זה תלמוד בבלי. אשר איננו מאיר אלא על ידי ספר הזהר הם הם רזי תורה וסתריה אשר עליהם נאמר "ותורה אור". ואין ספק כי כמו שהיצר נקראת עבד ושפחה בערך האצילות ונקרא קליפין ולבושין דחל כנזכר בהקדמת ספר התקונין (דף ג:): וזה לשונו: וביומי דחול לביש עשר כתות דמלאכיא, דמשמשי לעשר ספירן דבריאה.

המושגה אצל סודות התורה נקרא חציר

ואם כן אין לתמה כי התורה אשר שם שהיא המשנה תהיה נקרא שפחה וקליפין התורה דאצילות.

וזה סוד כל הבשר חציר הנזכר לעיל במאמר הראשון, כי כמו שהחטה שהיא בגימטריא כמנין כ"ב אותיות התורה הגנוזה תוך כמה קליפין ולבושין שהם הסבין והמרסן והתכן והקש והעשב הנקרא חציר, פן המשנה אצל סודות התורה נקרא חציר.

אוי לאותם שאוכלים תבן תבל של התורה

וזה נרמז בספר הזהר פרשת כי תצא ברעיא מהימנא (דף רעה:):

אבל רבנו, ווי לאינו דאכלין תבן דאורייתא ולא ידעין בסתרי אורייתא, אלא קליו וחמורין דאורייתא, קליו אינון תבן דאורייתא, וחמורין אינון חטה דאורייתא, ח"ט ה', אילנא דטוב ורע וכו'.

לשון הקודש: אבל רבותינו, אוי לאותם שאוכלים תבן תבל של התורה (חמורין של התורה שנחשב ח'מס מ'פלא ו'רב ר'בנו) ולא יודע בסתרי תורה, אלא קלים וחמורים של התורה. קלים תבן של התורה. וחמורה של התורה חטה, חט ה', עץ של טוב ורע.

לא יספיקו מאה קנטרסין לבאר הדרוש הזה

ואלו באתי להרחיב דרוש זה לא יספיקו מאה קנטרסין בלי ספק בלי שום גזמא. האמנם החכם עיניו בראשו כי דברי אמת אני אומר, ואל יתמה האדם בראותו ספר הזהר איך קורא אל המשנה שפחה וקליפין, כי עסק המשנה כפי פשטיה, אין ספק שהם לבושין וקליפין חיצוניים בתכלית אצל סודות התורה הנגנזים ונרמזים בפנימיותה כי כל פשטיה הם בעולם הזה בדברים חמרים תחתונים.

לְכוּן הָאֱמֶת בַּפֶּשֶׁט הַתּוֹרָה

אֲמֹנִים הֵם קְלִיפֵינּוּ טוֹבִים לְמֵאֲכָל כְּקִלְפַת קִנְהַ הַבֶּשֶׂם, וְלָכֵן בְּהִיּוֹתֶם מְבִינֵי פֶשֶׁטִי הַמִּשְׁנָה כִּהְלַכְתָּא בְּלִיתִי טְעוֹת נִקְרָא עֵץ הַדְּעַת טוֹב, אָבֵל כְּאֲשֶׁר חָס וְשָׁלוֹם שׁוֹנִים בָּהּ וּמְטַמְּאִים אֶת הַטְּהוֹר וּמְכַשִּׁירִין אֶת הַפְּסוּל וּמְתִירִין אֶת הָאֲסוּר, אָז נִהְפְּכֶת לְעֵץ הַדְּעַת רַע וְמַר לָהֶם.

שָׂכַר עֶסֶק הַתּוֹרָה לְשִׁמָּה וְשָׂלָא לְשִׁמָּה

וְנִחְזוֹר עִתָּה לְמֵאֲמַרְנוּ הָרֵאשׁוֹן וּלְבָאֵר מַה שְּׁכַתוּב וְאֶפִּילוּ כֹּל אֵינוֹן דְּעֶסְקֵי בְּאוּרֵיתָא כֹּל חֶסֶד דְּעֶבְדֵי וְכוּ', וְאָמַר עוֹד שָׁם כִּי הַמִּשְׁנָה הִיא שְׁפַחָה מְשׁוּם דְּאִיְהִי עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָס, פִּירוּשׁ: כִּי הִנֵּה כֹּל מִדּוּתֵינוּ יִתְבַּרֵּךְ הֵם מְדָה כְּנֶגֶד מְדָה, וְלָכֵן הַעוֹסְקִים בַּפֶּשֶׁטִּיהָ הַגּוֹפְנִיִּים הַטוֹבִים, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר בְּשִׂמְלָה עֶשֶׂר וְכָבוֹד, הוּא הַפְּרָס הַנִּתּוֹן לָהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּי כֵן עֶסְקָם בַּתּוֹרָה הוּא בְּבַחֲנֵית הִיּוֹתָם בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּדִינֵי אֲסוּר וְהִתֵּר טְמֵאָה וְטְהָרָה וְכוּ', וְהֵם כְּנֶגֶד הָעֶבֶד הַעוֹבֵד אֶת רַבּוֹ שְׂבוּדָאֵי עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָס וְכֹל חֶסֶד דְּעֶבְדֵי וְכוּ' כַּעֲבָדִים וּשְׁפַחּוֹת הַמְּשֻׁמְשִׁים אֶת רַבָּם עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָס.

אָנוּ מִתְּפַלְלִים בְּיוֹם רֵאשׁ הַשְּׁנָה "אִם כְּבָנִים אִם כַּעֲבָדִים"

אֲמֹנִים הַעוֹסְקִים בְּרוּי הַתּוֹרָה שֶׁהֵם בַּחֲנֵית הַתּוֹרָה כְּפִי מַה שְּׁעוֹסְקִים בָּהּ בְּעוֹלָם הַבָּא, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר אַרְךָ יָמִים בִּימִינָה, לְעוֹלָם שְׁכָלוּ אַרְךָ, כְּבֵן הַנֶּכֶס לְפָנֵי וְלְפָנִים וּמְשַׁמֵּשׁ לְפָנֵי אָבִיו שְׂלָא עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָס. וְנוֹדַע כִּי תַפְאֶרֶת דְּאֲצִילוֹת נִקְרָא בֵּן, וּמְטַטְרוּ"ן דִּיצִירָה נִקְרָא עֶבֶד, וְעֲלֵיהֶם אָנוּ מִתְּפַלְלִים בְּיוֹם רֵאשׁ הַשְּׁנָה "אִם כְּבָנִים אִם כַּעֲבָדִים".

בְּעוֹלָם הַבָּא לוֹמְדִים רַק סוּדוֹת הַתּוֹרָה וְנִשְׁמַתָּה

וְהִנֵּה בַּמְדַּרְשׁ קִהְלַת אֲמָרוּ רַבּוּתֵינוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה עַל פְּסוּק כִּי אִם שְׁנַיִם הִרְבֵּה יִשְׁמַח וְכוּ', וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: כִּי אִם שְׁנַיִם הִרְבֵּה וְכוּ', תּוֹרָה שְׁאָדָם לְמַד הֵבֵל הִיא לְפָנֵי תוֹרָתוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, וְאִם כֶּךָ נֶאֱמַר עַל תּוֹרָתוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ שֶׁהִיא בְּהִיּוֹתָם בְּגוֹף וּנְפֶשׁ, כְּמוֹ שְׁכַתְּבוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה "אֵין בֵּין הָעוֹלָם הַזֶּה לִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ אֶלָּא שְׁעָבוֹד מַלְכוּת בְּלָבָד וְהוּא בְּטוֹל מַלְכוּת הַרְשָׁעָה קְלָפָה הַחִיצוֹנָה הַנִּקְרָא יִצְרָהֳרַע, כְּמוֹ שְׁדַרְשׁוּ רַבּוּתֵינוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה עַל פְּסוּק "וְגַר זָאֵב עִם כֶּבֶשׂ" וְכוּ' וְסַמֵּיךְ לִיה "וּמִלְאָה הָאֶרֶץ דְּעָה אֶת הַשָּׁם" וְלָכֵן תּוֹרַת הָעוֹלָם הַזֶּה הַמְּתַלַּבֶּשֶׁת בְּקִלְפִין לְסַבֵּת הִיּוֹת הַיִּצְרָהֳרַע הַנִּקְרָא קְלָפָה מְצוּיָה בְּעוֹלָם הִיא הֵבֵל לְפָנֵי תוֹרָתוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ שְׁנִתְפַּשֵּׁט קֶצֶת מְלִבוּשֵׁיהָ וְקִלְפוּתֵיהָ, מֵאַחַר שֶׁגַם בְּנֵי אָדָם נִתְפַּשְׁטוּ מִקְּלַפַת הַיִּצְרָהֳרַע, וְקַל וְחִמְרוֹ בֵּן בְּנוֹ שֶׁל קַל וְחִמְרוֹ בְּהִיּוֹתָנוּ לְמַעְלָה בְּעוֹלָם הַבָּא עוֹלָם הַנְּשַׁמּוֹת נְפֻשׁוֹת מְכַל מִינֵי לְבוּשׁ כָּלָל, כִּי עֶסֶק הַתּוֹרָה אֲשֶׁר לָהֶם, אֵינוֹן רַק בְּנִשְׁמַת הַתּוֹרָה וְסוּדוּתֵיהָ הַפְּנִימִיִּים, עַד כֹּאן וְעֵי"שׁ בְּאוּרֵךְ כֹּל הַהִקְדָּמָה, וְתִרּוּ"ן.

פרק ד'

ובאור החיים הקדוש פרשת ויחי (מט, יא) כתב שכוחו של הגואל העצום מלך המשיח הוא, שצריך שיתעסקו ישראל בינה של תורה, וביאור הדברים

שילמדו את פנימיות התורה הנקראת "יינה של תורה" (גם יין גימטריה סוד).

וידוע המעשה עם החכם באשי של בבל "הרב הלל" זיע"א (הסכא של הגאון הצדיק רבי יעקב הלל שליט"א ראש ישיבת "חברת אהבת שלום" בירושלים) שהיה תלמיד חכם חשוב צדיק וגאון גדול, אך לא למד קבלה, וכשהיה בערך בגיל שבעים, אמר לו הצדיק חכם סלמן אליהו בעל "כרם שלמה" על העץ חיים (אביו של הראשון לציון המקובל הגה"צ הרב מרדכי אליהו זצ"ל) דע לך אם לא תלמד חכמת הקבלה תצטרך לחזור בגלגול וגם אם בפעם הבאה תהיה חכם באשי וגאון גדול, וגם אז לא תלמד קבלה, לא יעזור לך כל תורתך, ותצטרך לחזור בגלגול אפילו ג' פעמים עד שתלמד חכמת הקבלה. ומיד שמע לו והאריך ימים למעלה ממאה שנים ונעשה חכם גדול בקבלה. ובאמת כבר כתב זאת החכם הצדיק המקובל הקדוש רבי יהודה פתייה זיע"א בביאורו על הפסוק (איוב פרק לג כט) "הֵן כָּל אֱלֹהֵי יַפְעַל אֵל פְּעַמִּים שְׁלוֹשׁ עִם גְּבֹרֹתָי", שמי שלא לומד את תורה הסוד מוכרח לחזור בגלגול אפילו כמה וכמה פעמים ועוד הביא את הפסוק (ירמיה פרק כב י) אֵל תִּבְכּוּ לְמַת וְאֵל תִּגְדּוּ לוֹ בְּכֹוּ בְּכֹוּ לְהִלֵּךְ כִּי לֹא יָשׁוּב עוֹד וְרָאָה אֶת אָרֶץ מוֹלְדֹתוֹ, כי מי שמת וכבר חוזר בגלגול עוד באמצע הלוויה שבוכים עליו, ולכן אומר אל תבכו למת כי הוא כבר חזר לעולם הזה, אלא בכו להולך זה שלמד תורת הסוד כי רק הוא זוכה לגן עדן העליון, עד כאן תוכן דבריו.

ומבול זה רואים כמה חובה קדושה ללמוד תורת הסוד, וכאשר לומד בגירסא אלו הסודות, מטהר את נפשו, ומזה יבא לו הבנה בכל חלקי התורה הקדושה,

וְאֵתָה אֵל תִּירָא עֲבָדֵי יַעֲקֹב נֶאֱמַר יְהוָה וְאֵל תַּחַת יִשְׂרָאֵל כִּי הִנְנִי מוֹשִׁיעַד מִרְחוֹק וְאֵת זֶרְעֶד מֵאֶרֶץ שְׁבִימִים וְשָׁב יַעֲקֹב וְשָׁקֵט וְשָׁמַן וְאִין מִחֲרִיד:

ואם נכתוב זהר בלי ו' יהיה הגימטריה של זהר תורה" = 328 אור התורה" = "כי תצא למלחמה על אויביך" = מה יהיה עם המצב הכלכלי שלנו? שבלימוד הזוהר הקדוש יזכו לאור התורה ובו ננצח את האויב הפנימי והחיצוני, וזוכה לשפע פרנסה כמו שכתב מרן הבן איש חי בפרשת אחרי מות (חלק דרושים) ד"ה והיית זאת לכם לחוקת עולם... וידוע כי התורה מרבה שפע המזון בעולם ויסתלק

(ח) ובפסוק שאחריו (ט) כתוב: לְהָשִׁיב נַפְשׁוֹ מִנִּי שְׁחַת לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, לומר לך שאם ירצה להשיב את נפשו ולהצילה מרדת שחת צריך לקבל את אור התורה אור הגנוז וללמוד תורת הזוהר הקדוש.

(ט) "זוהר תורה" בגימטריה = 928 = גלות השכינה = העתיד שלי = "דוד מלך ישראל חי וקיים" - לרמוז שבלימוד ספר קדוש זה נפדה את השכינה הקדושה מהגלות, וזוכה לעתיד לבוא בביאת המשיח בקרוב ותחזינה עינינו לראות את "דוד מלך ישראל חי וקיים" כמו שכתוב (ירמיה פרק ל' ט-י) וְעֲבָדוּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֶת דָּוִד מַלְכָם אֲשֶׁר אָקִים לָהֶם.

עד שגם יזכה ללמוד בהבנה את תורת הסוד. ומכל מקום עצם הלימוד מזכך הוא, ובעולם הבא בודאי ילמדוהו את הפירושים העמוקים.

על כן הגשנו לכם כאן את הקונטרס הזה, שיהא מצוי אצל כל אחד, וילמדו בכל עת, ובכך יהא לו חלק בנסתר הנסתרות שלימדנו הרשב"י זיע"א. ועוד דעד עתה נחבא לימוד זה, ולא היה שגור בפי כל, ומשמיא קא זכי לנו, למען יהא יד כל ישראל ממשמש בו, לעשות נחת רוח ליוצרינו ולעשות רצון בוראינו, לפדות השכינה הקדושה מגלותה, ובזכות זה יקבץ נדחינו מארבע כנפות הארץ במהרה דידן, בביאת משיח צדקינו ברחמים.

ועל ידי שכל העם יתאחדו בלימוד הזוהר הקדוש (ותנעל דלת התירוצים בפני היצר הרע), בכך כולנו כאחד נזכה שיקויים בנו נבואת הרשב"י "זכאה דרא דהאי אתגליא ביה", וכדברי הרעיא מהימנא בזוהר פרשת פנחס (רי"ט ע"א) "כל שכן בוצינא קדישא דנהיר חכמתיה בכל דרין דהוו אבתריה, אל תתנו דמי לקודשא בריך הוא באורייתא עד יערה עלינו רוח קודשא", הרי לנו שמצוה אותנו הרעיא מהימנא ללמוד בזוהר הקדוש דווקא שתורתו של הרשב"י מאיר עד סוף הדורות, וצריך ללמוד ללא הפסק ולא לתת מנוחה לקדוש ברוך הוא עד שיגאלנו. ויקויים בנו נבואת הנביא מלאכי: "הנני שלח מלאכי ופנה דרך לפני ופתאם יבוא אל היכלו האדון אשר אתם מבקשים ומלאך הברית אשר אתם חפצים הנה בא אומר ה' צבקות" (מלאכי פרק ג' א'), יראו עינינו וישמח לבנו, על גאולתינו ועל פדות נפשנו בגאלת עולמים בב"א.

דא, דאקרי ספר הזוהר, דאיהו פתיבת נח, דמתכנסין בה שנים מעיר, ושבע ממלכותא. ולזמנין אחד מעיר, ושנים ממשפחה. דבהון יתקיים (שמות א) כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו. ודא אורה דספרא דא. (והר חלק ג' דף קנ"ג: ברעיא מהימנא)

הדוחק לכך מכונת בשם לחם... על כן זאת סימן להרווחת הפרנסה שאוצר הבית מלא ואינו ריקן, עיי"ש.
 (י) ספר הזוהר הוא פתיבת נח שנתכנסו בה שנים מעיר ושבע ממלכותא. והמשכילים יזהירו בזהר הרקיע. אליו אינון דקא משתדליו בזהר

אלו שלומדים זהר... ינצלו מהמפובל וממלקמת גוג ומגוג כמו בבת נח (תיקו"ח ע"ב). כל הגאולה תלוי רק בזה (של"ה) רק הם זוכים שקריאת שמע ותפילתם נשמעת ומתקבלת (תיקו"ז מג). רק הם נקראים עובדי ה' לש"ש, שלא על מנת לקבל פרס. רק הם זוכים לקבל פני שכינה, ולהיות מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכות (רבנו אברהם אזולאי, פ"א) רק הם יש להם חלק בנגן עדן העליון (זוהר ומהרח"ו).

על ידי המשיח. וכמו שכתוב בפרשת נשא ברעיא מהימנא (קכד): וז"ל: ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי דאיהו האי ספר הזהר יפקון ביה מן גלותא... עוד אמרו בספר הזהר (תקון ו') וז"ל: וכמה בני נשא יתפרנסון לתתא מהאי חבורא דילך בנדא בתראה בסוף יומיא ובגיגיה וקראתם דרור בארץ. (מהרח"ו). אמר לון רבי שמעון... וכד יהא קריב ליומי משיחא אפילו רביי דעלמא זמינין לאשכחא טמירין דחכמתא ולמנדע ביה קצין וחושבנין, ובההוא זמנא אתגליא לכלא... אמר להם רבי שמעון... וכשיהיה קרוב לימות המשיח, אפלו תינוקות של העולם עתידים למצא נסתרות של חכמה ולדעת בו קצים וחשבונות, ובאותו זמן יתגלה לכל... (זוהר וירא קיח). מזמן אשר הציץ וזרח אור יקרות של שני מאורות הגדולים ספר התקונים וספר הזהר קימו וקבלו היהודים קהל עדת ישראל להחזיק בלמוד הקדוש של התקונים והזהר יחיד ורבים מנער ועד זקן, והגם דאין לאל ידם להשיג ולהבין סוד אמרות טהורות שבספרים הקדושים האלה אף על פי כן שותים בצמא את דבריהם ומתלהבין בקריאתן מאד מאד. (הרי"ח הטוב, ה'פן איש מי, ב'נהו). על ידי עסק ישראל בסודות התורה יבוא משיח צדקנו בב"א כמבואר בזוהר הקדוש. וסימן לדבר סו"ד במילוי סמ"ך ו"ו דל"ת גי' משיח בן יוסף במכוון, שאף משיח בן יוסף יחיה ויתקיים על ידי זכות לימוד רזין דאורייתא. (ספר קהלת יעקב לבעל מלוא הרועים ערך סוד).

מי שלא לומד סודות התורה, אפילו למד ש"ס ופוסקים וכו', ולא למד תורת הסוד, דוחים אותו מגן עדן העליון, ומי שלמד אפילו לא הבין, מלמדים אותו בעולמות העליונים וזכה להיות בגן עדן העליון, ופותחין לו י"ג שערים של סודות אפרסמון הטהור. (זוהר חדש שיה"ש פ"ו): הרעיא מהימנא, מצוה אותנו ללמוד זוהר הקדוש דוקא, כי תורת הרשב"י מאיר עד סוף הדורות, וצריך ללמוד ללא הפסק ולא לתת מנוחה לקדוש ברוך הוא עד שיגאלנו (זוהר פ'חטס ריט). השכינה אומרת לקדוש ברוך הוא, גרש האמה הזאת ואת בנה, אלו הערב רב, שגרשוני מהסתפח בנחלת הוי"ה, גרש אותם מן העולם הזה ומן העולם הבא, שלא יהיה להם חלק עם ישראל (תיקו"ז דף מט). עוון אדם הראשון בעץ הדעת טוב ורע הוא שלא בחר להתעסק בעץ החיים שהיא חכמת הקבלה, וזהו עצמו עוון הערב רב האומרים למשה 'דבר אתה עמנו ונשמעה' בעץ הדעת טוב ורע, 'ואל ידבר עמנו אלהים פן נמות' בסתרי תורה, כסברת הטועים קצת בני תורה אשר בזמננו זה המוציאים שם רע על חכמת האמת חיי עולם... ולכן נשברו הלוחות הראשונות מסטרא דעץ החיים... וגרם אבודא דחרבן בית ראשון ושני וגלות האחרון המר והארץ אשר אנו בעוונותינו הרבים עד דיתובון בני ישראל בתיובתא ובקשו את השם אלהיהם להפירו ולדעו ברזי תורה וידעו את מי הם עובדים ומי הוא מלכם, וכדין יזכו לעסק בחכמת האמת כמו שאמר הכתוב: 'ויורהו השם עץ וימתקו'

ספר
זוהר יום הכיפורים

חלק ב'

ספר א:

מאמרי זוהר ליום הכיפורים -
מפטייר יונה זוהר הקדוש על יונה הנביא

ספר סוד הגאולה

"בראשית תמו" תקון נו"ג
מגוֹקוֹנִי זוהר השלם והמבאר

סגולה גדולה לטרא בקליים זוהר הקדוש של תקון ס"ג ותיקון ז' פ"ב
משבעים תשובים. לתנא האלקי סאור העולם
רבי שמעון בר יוחאי יעא

וכל האוסר בכל יום
יזכה להארת הנשמה,
להקוון תב"ת, ולקל הישועות.
הנה הסגולה הזו מנחת לפינים,
למען תהגו בה בכל עת.

יוצא לאור על ידי מפעל זוהר העולמי
נחל בניש 24/8 בית שמש
טל. 0548426784

תעריף תשע"ג - מחלק נחנם לזכיי הרוצים

סוד הגאולה

מִי עָלָה שָׁמַיִם - זֶה אֱלֹהֵינוּ. וַיֵּרֵד - זֶה יוֹנָה

מִי עָלָה שָׁמַיִם - זֶה אֱלֹהֵינוּ. וַיֵּרֵד - זֶה יוֹנָה, שֶׁהוֹרִיד אוֹתוֹ הַדָּג לַתּוֹךְ הַתְּהוֹמוֹת לְעַמְקֵי הַיָּם. יוֹנָה בָּא מִכַּחוֹ שֶׁל אֱלֹהֵינוּ. אֱלֹהֵינוּ עָלָה, וַיֵּרֵד זֶה שָׂאֵל נִפְשִׁיהָ לְמוֹת, וְזֶה שָׂאֵל נִפְשׁוֹ לְמוֹת, וְכָתוּב (מַלְכִים א יז) וַדְּבַר ה' בְּפִיךָ אֲמַתִּי. אֲמַתִּי, וְכָתוּב (מַלְכִים א יז) וַדְּבַר ה' בְּפִיךָ אֲמַתִּי.

מִי עָלָה שָׁמַיִם, דָּא אֱלֹהֵינוּ. וַיֵּרֵד, דָּא יוֹנָה, הַדְּנַחַת לִיהָ נוֹנָא גּוֹ תְּהוּמוֹ, לְעַמְקֵי יַמָּא. יוֹנָה מִחִילָא דְאֱלֹהֵינוּ קָא אֲתָא, אֱלֹהֵינוּ סְלִיק, יוֹנָה נַחִית, דָּא שָׂאִיל נִפְשִׁיהָ לְמוֹת, וְדָא שָׂאִיל נִפְשִׁיהָ לְמוֹת, וּבְגִין כִּד אֲקָרִי בְּן אֲמַתִּי. וְכַתִּיב, (מַלְכִים א יז) וַדְּבַר יי' בְּפִיךָ אֲמַתִּי.

זוהר
שמות
(פרשת
ויקהל
דף קצ"ז
ע"א)

צִוָּה וְאָמַר שִׁיהִיָּה מוֹזְמֵן דָּג אֶחָד לְבַלְעַ אֶת יוֹנָה, וַיְהִיָּה בְּמַעְיוֹ שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלֹת, וְאַחַר כֵּן יִשְׁלִיכֵנוּ בַּחוּץ.

פְּתַח רַבִּי אַבָּא וְאָמַר, (יוֹנָה) וַיֹּאמֶר ה' לְדָג וְגו', וְכִי בְּאִיזָה מְקוֹם אָמַר לוֹ? אֵלָא בְּשַׁעַת שְׁבָרָא הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם בְּמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, בְּיוֹם הַחֲמִישִׁי בְּרָא אֶת דְּגֵי הַיָּם, וְאִזְ צִוָּה וְאָמַר שִׁיהִיָּה מוֹזְמֵן דָּג אֶחָד לְבַלְעַ אֶת יוֹנָה, וַיְהִיָּה בְּמַעְיוֹ שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלֹת, וְאַחַר כֵּן יִשְׁלִיכֵנוּ בַּחוּץ.

פְּתַח רַבִּי אַבָּא וְאָמַר, (יוֹנָה ב) וַיֹּאמֶר יי' לְדָג וְגו', וְכִי בְּאֵן אֲתֵר אָמַר לִיהָ. אֵלָא בְּשַׁעַתָּא דְּבָרָא קוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא עֲלָמָא בְּעוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית, בְּיוֹמָא חֲמִישָׁאָה בְּרָא נוּנִי וַיֹּא. כְּדִין פְּקִיד וְאָמַר, דִּיהָ זְמִין חַד נוֹנָא לְמַבְלַע לְיוֹנָה, וַיְהִיָּה בְּמַעְיוֹ תִּלְתָּא יוֹמִין וַתִּלְתִּי לִילוּן, וּלְבַתֵּר דִּירְמִי לִיהָ לְבַר.

זוהר
שמות
(פרשת
ויקהל
דף קצ"ח
ע"ב -
קצ"ט
ע"ב)

בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן בְּרָא שָׁמַיִם, הַתְּנָה עַמְּם שִׁיעֲלוּ אֶת אֱלֹהֵינוּ הַשְּׁמַיְמָה בְּתוֹךְ סַעְרָה

וְלֹא דָּא בְּלַחוּדוּי, אֵלָא כָּל מַה דְּעַבְד קוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא בְּעוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית, בְּכִלָּא אֲתַנִּי עֲמִיהָ. בְּיוֹמָא קְדַמָּאָה בְּרָא שְׁמַיָּא, אֲתַנִּי עֲמָהוֹן דִּיסְלִיק לְאֱלֹהֵינוּ הַשְּׁמַיְמָה בְּגוֹ סַעְרָה, וְכֵן הָוָה, דְּכַתִּיב, (מַלְכִים ב ב) וַיַּעַל אֱלֹהֵינוּ בְּסַעְרָה

וְלֹא זֶה לְבַדּוֹ, אֵלָא כָּל מַה שֶׁעָשָׂה הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא בְּמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית - בְּכָל הַתְּנָה עֲמוֹ. בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן בְּרָא שָׁמַיִם, הַתְּנָה עַמְּם שִׁיעֲלוּ אֶת אֱלֹהֵינוּ הַשְּׁמַיְמָה בְּתוֹךְ סַעְרָה, וְכֵן הָיָה, שְׁכַתוּב (מַלְכִים ב ב) וַיַּעַל אֱלֹהֵינוּ בְּסַעְרָה הַשְּׁמַיִם. בְּאוֹתוֹ

יוֹם בָּרָא אֶת הָאוֹר, וְהִתְנַה עִמּוֹ
שִׁיחֲשִׁיף לְשִׁמְשׁ בְּמִצְרִים שְׁלֹשָׁה
יָמִים, שְׁכַתּוֹב (שְׁמוֹת י') וַיְהִי חֹשֶׁךְ אֶפְלָה
בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁלֹשֶׁת יָמִים.

הַשָּׁמַיִם. בַּהֲהוּא יוֹמָא בָּרָא נְהוֹרָא,
וְאִתְּנִי עִמִּיהָ דִּיחֲשִׁיף לְשִׁמְשׁא בְּמִצְרַיִם
תְּלַתָּא יוֹמִין, דְּכַתִּיב, (שְׁמוֹת י') וַיְהִי חֹשֶׁךְ
אֶפְלָה בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁלֹשֶׁת יָמִים.

הַתְּנָה עִמָּהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁהַמִּים יְהִיו מִפְּרִידִים לְיִשְׂרָאֵל בֵּין
טַמְאָה וְטַהֲרָה לְהַטְהֵר בָּהֶם, וְכַךְ הָיָה

בַּיּוֹם הַשְּׁנַיִ בָּרָא אֶת הַרְקִיעַ, שִׁיְהִיה
מִפְּרִיד בֵּין מַיִם לְמַיִם, פְּכַתּוֹב
(בְּרֵאשִׁית א') וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ
הַמַּיִם וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמַיִם,
וְהִתְנָה עִמָּהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
שְׁהַמִּים יְהִיו מִפְּרִידִים לְיִשְׂרָאֵל בֵּין
טַמְאָה וְטַהֲרָה לְהַטְהֵר בָּהֶם, וְכַךְ הָיָה.

בַּיּוֹמָא תְּנַיִינָא בָּרָא רְקִיעָא, דִּיהָ
מִפְּרִישׁ בֵּין מַיָּא לְמַיָּא,
כְּדַכְּתִיב (בְּרֵאשִׁית א') וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי
רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מַיִם
לְמַיִם. וְאִתְּנִי עִמָּהוֹן קוֹדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא,
דְּמַיָּא יְהוֹן מִפְּרִישִׁין לְיִשְׂרָאֵל בֵּין טוֹמְאָה
לְטַהֲרָה, לְאַתְּדַכְּאָה בָּהוּ, וְכַךְ הָוָה.

הַתְּנָה עִם הַיָּם לְהַעֲבִיר אֶת יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכּוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וְלְהַטְבִּיעַ אֶת הַמִּצְרַיִם

בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי הוּצִיא אֶרֶץ מִתּוֹךְ הַיָּם
וְכַנְס אֶת הַמַּיִם, וְעָשָׂה מְאוֹתוֹ
קְבוּץ שֶׁהִתְפַּנְסוּ לְמָקוֹם אֶחָד אֶת הַיָּם,
וְהִתְנָה עִם הַיָּם לְהַעֲבִיר אֶת יִשְׂרָאֵל
בְּתוֹכּוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וְלְהַטְבִּיעַ אֶת הַמִּצְרַיִם,
וְכַךְ הָיָה, שְׁכַתּוֹב (שְׁמוֹת יד') וַיֹּשֶׁב הַיָּם
לְפָנוֹת בְּקֶרֶת לְאִיתָנוּ. אֵל תִּקְרִי לְאִיתָנוּ
אֶלָּא לְתַנְאוּ, לְמָה שֶׁהִתְנָה עִמּוֹ הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. עוֹד הַתְּנָה
עִם הָאֶרֶץ, שֶׁתִּפְתַּח אֶת פִּיהָ בְּמַחְלָקוֹתָהּ
שֶׁל קֶרֶחַ וְתִבְלַע אֶת קֶרֶחַ וְאֶת כָּל עֲדָתוֹ,
וְכַךְ הָיָה, שְׁכַתּוֹב (בְּמִדְבָּר טו') וַתִּפְתַּח הָאֶרֶץ
אֶת פִּיהָ וְתִבְלַע אֹתָם, וְאֶת קֶרֶחַ.

בַּיּוֹמָא תְּלִיתָאָה אֶפִּיק אֶרְעָא מִגּוֹ
מַיָּא, וְאֶכְנִישׁ לְמַיָּא, וְעַבְד
מִהֲהוּא כְּנִישׁוֹ דְּאַתְּכְּנִישׁוֹ לְאַתְרַךְ חַד,
יִמָּא. וְאִתְּנִי בִּימָא לְמַעֲבַר לְיִשְׂרָאֵל
בְּגוּיָה בַּיּוֹשְׁתָּא, וְלְמַטְבַּע לְמִצְרַיִם,
וְכַךְ הָוָה, דְּכַתִּיב, (שְׁמוֹת יד') וַיֹּשֶׁב הַיָּם
לְפָנוֹת בְּקֶרֶת לְאִיתָנוּ. אֵל תִּקְרִי לְאִיתָנוּ,
אֶלָּא לְתַנְאוּ, לְמָה דְּאִתְּנִי עִמִּיהָ קוֹדְשָׁא
בְּרוּךְ הוּא, כְּעוֹבְדָא דְּבְרֵאשִׁית. תּוֹ אִתְּנִי
בְּאַרְעָא, דְּתִפְתַּח יַת פּוּמְהָא בְּמַחְלָקוֹתָא
דְּקֶרֶחַ, וְתִבְלַע לְקֶרֶחַ וְלְכָל כְּנִישְׁתִּיהָ,
וְכַךְ הָוָה, דְּכַתִּיב, (בְּמִדְבָּר טו') וַתִּפְתַּח
הָאֶרֶץ אֶת פִּיהָ וְתִבְלַע אוֹתָם וְאֶת קֶרֶחַ.

הַתְּנָה עִם הַשָּׁמֶשׁ לְהִיּוֹת עוֹמְדַת בַּחֲצֵי הַשָּׁמַיִם בַּיּוֹם יְהוֹשֻׁעַ

זוהר
שמות
פרשת
ויקהל
דף
קצ"ט
ע"א

בַּיּוֹם הַרְבִּיעִי בָּרָא שָׁמֶשׁ וּלְבָנָה,
שְׁכָתוֹב יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקִּיעַ
הַשָּׁמַיִם, וְהַתְּנָה עִם הַשָּׁמֶשׁ לְהִיּוֹת
עוֹמְדַת בַּחֲצֵי הַשָּׁמַיִם בַּיּוֹם יְהוֹשֻׁעַ,
שְׁכָתוֹב (יְהוֹשֻׁעַ י') וַיַּעֲמֵד הַשָּׁמֶשׁ בַּחֲצֵי
הַשָּׁמַיִם. הַתְּנָה עִם הַכּוֹכְבִּים לַעֲשׂוֹת
קָרֵב עִם סִסְרָא, שְׁכָתוֹב (שׁוֹפְטִים ה)
הַכּוֹכְבִּים מִמְּסֻלוֹתֵם נִלְחְמוּ עִם
סִסְרָא.

בַּיּוֹמָא רְבִיעָאָה, בָּרָא שְׁמָשָׁא
וְסִיְהָרָא, דְּכְתִיב יְהִי
מְאֹרֶת בְּרִקִּיעַ הַשָּׁמַיִם, וְאַתְנִי עִם
שְׁמָשָׁא, לְמַהוּי קָאִים בְּפִלְגּוֹ שְׁמִיא
בַּיּוֹמִי דִּיהוֹשֻׁעַ, (דף קצ"ט ע"א) דְּכְתִיב,
(יְהוֹשֻׁעַ י ב) וַיַּעֲמֵד הַשָּׁמֶשׁ בַּחֲצֵי הַשָּׁמַיִם.
אַתְנִי בְּכַכְבֵּיא לְמַעַבְד קָרְבָּא בְּסִסְרָא,
דְּכְתִיב, (שׁוֹפְטִים ה) הַכּוֹכְבִּים מִמְּסֻלוֹתֵם
נִלְחְמוּ עִם סִסְרָא.

הַתְּנָה עִם דְּגֵי הַיָּם לְהִזְמִין דְּגַ אַחַד
בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי בָּרָא נוּגֵי יַמָּא,
וְעוֹפֵי דְשָׁמַיָּא, אַתְנִי בְּעוֹפֵי
לְמִיזֵן עוֹרְבִים לְאַלְיָהוּ, בּוֹמְנָא דְעַצֵּר
לְשָׁמַיָּא, דְּכְתִיב, (מַלְכִים א יז) וְאַת
הָעוֹרְבִים צְוִיתִי לְכַלְפֵּלְךָ שָׁם. צְוִיתִי
דִּיִּקָּא. וְאַתְנִי בְּנוּגֵי יַמָּא לְאַזְדַּמְנָא נוּנָא
חַד, לְמַבְלַע לִיהַ לְיוֹנָה, וְלֹאשְׁדָּאָה לִיהַ
לְבַר.

הַתְּנָה עִם דְּגֵי הַיָּם לְהִזְמִין דְּגַ אַחַד
בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי בָּרָא נוּגֵי יַמָּא,
וְעוֹפֵי דְשָׁמַיָּא, אַתְנִי בְּעוֹפֵי
לְמִיזֵן עוֹרְבִים לְאַלְיָהוּ, בּוֹמְנָא דְעַצֵּר
לְשָׁמַיָּא, דְּכְתִיב, (מַלְכִים א יז) וְאַת
הָעוֹרְבִים צְוִיתִי לְכַלְפֵּלְךָ שָׁם. צְוִיתִי
דִּיִּקָּא. וְאַתְנִי בְּנוּגֵי יַמָּא לְאַזְדַּמְנָא נוּנָא
חַד, לְמַבְלַע לִיהַ לְיוֹנָה, וְלֹאשְׁדָּאָה לִיהַ
לְבַר.

וַיֹּאמֶר ה' לְדָג, וַיֹּאמֶר - מִשְׁשַׁת יָמִי בְּרֵאשִׁית אָמַר לֵי

בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי בָּרָא אֶת הָאָדָם, וְהַתְּנָה
עִמּוֹ שְׁתַּצָּא מִמְּנוֹ אִשָּׁה שְׁתַּזְוֶן
אֶת אֲלֵיָהוּ, שְׁנֹאמֶר הִנֵּה צְוִיתִי שָׁם
אִשָּׁה אֲלֵמְנָה לְכַלְפֵּלְךָ. הִנֵּה צְוִיתִי -
מִיּוֹם שְׁנַבְרָא הָעוֹלָם. וְכַף בְּכָל
מַעֲשֵׂה וּמַעֲשֵׂה שֶׁהַתְּחַדֵּשׁ בְּעוֹלָם,
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא צָוָה אֶת אוֹתוֹ
מַעֲשֵׂה מִיּוֹם שְׁנַבְרָא הָאָדָם. אַף כָּאן

בַּיּוֹמָא שְׁתִּיתָאָה בָּרָא לְאָדָם, וְאַתְנִי
עִמִּיהַ, דְּתַפּוֹק מְנִיָּה אַתְתָּא,
דְּתִזְוֶן לְאַלְיָהוּ, דְּכְתִיב, (מַלְכִים א יז)
הִנֵּה צְוִיתִי שָׁם אִשָּׁה אֲלֵמְנָה לְכַלְפֵּלְךָ.
הִנֵּה צְוִיתִי, מִיּוֹמָא דְאַתְבְּרִי עֲלָמָא. וְכֵן
בְּכָל עוֹבְדָא וְעוֹבְדָא דְאַתְחַדֵּשׁ בְּעֲלָמָא,
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּקִיד הוּא עוֹבְדָא
מִיּוֹמָא דְאַתְבְּרִי עֲלָמָא. אוּף הָכָא,

וַיֹּאמֶר יי' לְדָג. וַיֹּאמֶר, מִשִּׁית יוֹמִין
דְּבִרְאשִׁית קָאָמַר לֵיהּ.
וַיֹּאמֶר ה' לְדָג, וַיֹּאמֶר - מִשִּׁשֶּׁת יָמִים
בְּרֵאשִׁית אָמַר לוֹ.

יוֹנָה שְׂיָרֵד לְסַפִּינָה, זוּהִי נִשְׁמַת הָאָדָם
הִכָּא אֵית לָן סַמְךָ בְּעֵלְמָא, עַל
עוֹבְדֵינ דְּבָנֵי נֶשְׂא בְּהֵאִי
עֵלְמָא. יוֹנָה דְּנַחַת לְסַפִּינָה, דָּא אִיהִי
נִשְׁמַתָּא דְּבַר נֶשׁ, דְּנַחַתָּא לְהֵאִי
עֵלְמָא לְמַהוּי בְּגוּפָא דְּבַר נֶשׁ. אָמַאי
אֲתִקְרִי יוֹנָה. בְּגִין דְּכִיּוֹן דָּאֲשַׁתְּתַּפַּת
בְּגוּפָא, כְּדִין אִיהִי יוֹנָה בְּהֵאִי עֵלְמָא.
כְּמָה דָּאֲתַמַּר, (וַיִּקְרָא כה) וְלֹא תוֹנוּ אִישׁ
אֶת עַמִּיתוֹ. וַיִּכְדִּין בַּר נֶשׁ אֲזִיל בְּהֵאִי
עֵלְמָא, כְּסַפִּינָה בְּגוּ יָמָא רַבָּא, דְּחֻשְׁבַּת
לְאֲתַבְּרָא, כְּמָה דָּאֲתַ אָמַר (יוֹנָה א)
וְהֵאֲנִיָּה חֻשְׁבָּה לְהֻשְׁבַּר.

מַפִּיל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רִוַח סַעְרָה חֲזָקָה

וְכַר נֶשׁ כַּד אִיהוּ בְּהֵאִי עֵלְמָא חֲטִי,
וְחֻשְׁבַּת דְּעָרַק מִקְמֵי מְאָרִיָּה.
וְלֹא אֲשַׁנַּח בְּהֵהוּא עֵלְמָא. וַיִּכְדִּין
אֲפִיל קוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא רִוַח סַעְרָה
תְּקִיפָא. דָּא אִיהִי גְזִירַת דִּינָא, דְּקִיּוּמָא
תְּדִיר קְמוּ קוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא. וּבְעָאֲת
דִּינָא דְּבַר נֶשׁ מִקְמֵיָהּ, וְדָא אִיהוּ דְּקָא
מִטִּי לְסַפִּינָה, וְאֲדַכְּר חוּבוֹי דְּבַר נֶשׁ
לְאֲתַפְּסָא לֵיהּ.

וְאָדָם, כְּשֶׁהוּא חוֹטֵא בְּעוֹלָם הִזָּה
וְחוּשְׁבַת שְׁבוּרַח מִלְּפָנֵי אֲדוֹנוּ
וְלֹא שֵׁם לֵב לְאֹתוֹ הָעוֹלָם, וְאָז מִטִּיל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רִוַח סַעְרָה חֲזָקָה
- זוּהִי גְזִירַת הַדִּין שְׁעוּמָדַת תְּמִיד
לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּמִבְּקִשְׁתָּ אֶת
דִּין הָאָדָם מִלְּפָנָיו, וְזוּהִי שְׁמִטָּה אֶת
הַסַּפִּינָה וּמִזְכִּירָה אֶת חֲטָאֵי הָאָדָם
לְתַפְּסֵי אוֹתוֹ.

מַה לָּךְ נִרְדָּם קוּם קְרָא אֵל אֱלֹהֶיךָ וְגו', אֵינן הַשְּׁעָה לִישָׁן - שׁוּב מִחֲטָאֶךָ
כִּיּוֹן דָּאֲתַפְּסָא בַּר נֶשׁ עַל יְדָא דְּהֵהִיא
סַעְרָה בְּבֵי מְרַעִיָּה, מַה כְּתִיב

ויונה ירד אל ירכתי הספינה וישכב וירדם. אף על גב דבר נש בבי מרעיה, נשמתא לא אתערת לאתבא קמי מאריה, למפרק חובי. מה פתיב, ויקרב אליו רב החובל. מאן רב החובל. דא יצר טוב, דאיהו מנהיג בלא. ויאמר לו מה לך נרדם קום קרא אל אלהיך וגו'. לאו שעתא הוא למדמה, דהא סלקין לך לדינא, על כל מה דעבדת בהאי עלמא, טוב מחובך.

ויונה ירד אל ירכתי הספינה וישכב וירדם. אף על גב דבר נש בבי מרעיה, נשמתא לא אתערת לאתבא קמי מאריה, למפרק חובי. מה פתיב, ויקרב אליו רב החובל. מאן רב החובל. דא יצר טוב, דאיהו מנהיג בלא. ויאמר לו מה לך נרדם קום קרא אל אלהיך וגו'. אין השעה לישן, שהרי מעלים אותך לדין על כל מה שעשית בעולם הזה, שוב מחטאך.

הַתְּבוּנָה בַּדְּבָרִים הַלְלוּ וְשׁוּב לְאַדוֹנָךְ. מַה מְלַאכְתְּךָ - שְׂאֵתָה עֲסַקְתָּ בָּהּ
בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְהוֹדָה עֲלֶיהָ לְפָנַי רְבוּנְךָ

הַתְּבוּנָה בַּדְּבָרִים הַלְלוּ וְשׁוּב לְאַדוֹנָךְ. מַה מְלַאכְתְּךָ - שְׂאֵתָה עֲסַקְתָּ בָּהּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְהוֹדָה עֲלֶיהָ לְפָנַי רְבוּנְךָ. וּמַאֲיָן תְּבוּאָה - הַסְתַּפַּל מֵאִין בְּאַתָּה, מִטְּפָה סְרוּחָה, וְאַל תִּתְגָּאָה לְפָנָיו. מַה אַרְצֶךָ - הַסְתַּפַּל שֶׁהָרִי מֵהָאָרֶץ נִבְרָאת וְלֵאמֹר תְּשׁוּבָה. וְאֵי מַזָּה עִם אֶתָּה - הַסְתַּפַּל אִם יֵשׁ לְךָ זְכוּת אַבּוֹת שֶׁתִּגַּן עֲלֶיךָ.

הַתְּבוּנָה בַּדְּבָרִים הַלְלוּ וְשׁוּב לְאַדוֹנָךְ. מַה מְלַאכְתְּךָ - שְׂאֵתָה עֲסַקְתָּ בָּהּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְהוֹדָה עֲלֶיהָ לְפָנַי רְבוּנְךָ. וּמַאֲיָן תְּבוּאָה - הַסְתַּפַּל מֵאִין בְּאַתָּה, מִטְּפָה סְרוּחָה, וְאַל תִּתְגָּאָה לְפָנָיו. מַה אַרְצֶךָ - הַסְתַּפַּל שֶׁהָרִי מֵהָאָרֶץ נִבְרָאת וְלֵאמֹר תְּשׁוּבָה. וְאֵי מַזָּה עִם אֶתָּה, אֲסַתְּפַל אִי אִיתְּ לְךָ זְכוּת דְּאַבְהוֹן, דִּיגִיג עֲלֶיךָ.

כִּינּוּן שְׂמַעְלִים אוֹתוֹ לְדִין בְּבֵית דִין שֶׁל מַעְלָה

כִּינּוּן שְׂמַעְלִים אוֹתוֹ לְדִין בְּבֵית דִין שֶׁל מַעְלָה, אוֹתָהּ סְעָרָה, שְׁהִיא גְזֵרַת הַדִּין שְׂסוּעֵרַת עַל הָאָדָם, מִבְּקִשְׁתָּ מֵהַמְּלָךְ לְדוֹן אוֹתָם הַתְּפוּסִים שֶׁל הַמְּלָךְ, וְכָלֵם בְּאִים אֶחָד

כִּינּוּן דְּסַלְקוּן לִיָּה לְדִינָא, בְּבֵי דִינָא דְלַעִילָא, הֵהִיא סְעָרָה, דְּאִיְהִי גְזֵרַת דִּינָא, דְּסְעִיר עֲלֶיהָ דְּבֵר נֶשׁ, תְּבַעַת מִן מַלְכָּא לְמִידָן אִינוּן תְּפִיסִין דְּמַלְכָּא, וְכִלְהוּ אֲתִיגִין חַד חַד קָמִיָּה.

אָחַד לְפָנָיו. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה מִתְקַרְבִּים
בֵּית הַדִּין. יֵשׁ מֵהֶם שְׁפוֹתָחִים בְּזָכוֹת,
וְיֵשׁ מֵהֶם שְׁפוֹתָחִים בַּחוּבָה, וְגִזְרַת
הַדִּין תּוֹבַעַת דִּין.

בִּיה שְׁעָתָא אֲתַקְרִיבוּ בֵּי דִינָא. אֵית
מִנְהוֹן דְּפִתְחֵי בְּזָכוֹת, וְאֵית מִנְהוֹן
דְּפִתְחֵי בַּחוּבָה. וְגִזְרַת דִּינָא תַבְּעַת
דִּינָא.

וְאִם אוֹתוֹ אָדָם לֹא זֹכֵה בְּדִין, מַה פְּתוּבֵי?

וְאִם אוֹתוֹ אָדָם לֹא זֹכֵה בְּדִין, מַה
פְּתוּבֵי? וַיַּחֲתְרוּ הָאֲנָשִׁים
לְהִשִּׁיב אֶל הַיִּבְשָׁה וְלֹא יָכְלוּ. הֵם
מִשְׁתַּדְּלִים אוֹתָם שְׁמוּרִים זְכוּתוֹ
לְהִשִּׁיבוֹ אֶל הָעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא יָכְלוּ.
מָה הִטְעַם? כִּי הֵימָּה הוֹלֵךְ וְסוֹעֵר
עֲלֵיהֶם. גִּזְרַת הַדִּין הוֹלֶכֶת וְסוֹעֵרַת
בַּחֲטָאֵי הָאָדָם וּמִתְגַּבֶּרֶת עֲלֵיהֶם.

וְאִי הֵהוּא בְּרֵשׁ לֹא זָכִי בְּדִינָא, מַה
פְּתִיב. וַיַּחֲתְרוּ הָאֲנָשִׁים לְהִשִּׁיב
אֶל הַיִּבְשָׁה וְלֹא יָכְלוּ. מִשְׁתַּדְּלִין אֵינּוּן
דְּאִוְרוֹ זְכוּתֵיהּ לְאַתְבָּא לִיה לְהֵאֵי
עֲלָמָא, וְלֹא יָכְלוּ. מַאי טַעְמָא. כִּי
הֵימָּה הוֹלֵךְ וְסוֹעֵר עֲלֵיהֶם, גִּזְרַת
דִּינָא, אֲזִיל וְסוֹעֵר בַּחוּבֵי דְבֵר נֶשׁ,
וְאַתְגַּבֵּר עֲלֵיהוּ.

וַיִּשְׂאוּ אֶת יוֹנָה

אֲזַי יוֹרְדִים וּבָאִים אֵלָיו ג' שְׁלוּחִים
מִמְּנִים, אָחַד שְׁפוֹתָב כָּל הַזְּכִיּוֹת
וְכָל הַחֲטָאִים שְׁעוֹשָׂה הָאָדָם בְּעוֹלָם
הַזֶּה. וְאַחַד שְׁעוֹשָׂה חֲשָׁבוֹן יָמָיו.
וְאַחַד שְׁהֵיָה הוֹלֵךְ עִמּוֹ כְּשֵׁהֵיָה בְּמַעֵי
אָמוֹ, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ שְׁגִזְרַת הַדִּין לֹא
שׁוֹכֶכֶת עַד לְאוֹתוֹ זְמוֹן, שְׁפִתוּב
וַיִּשְׂאוּ אֶת יוֹנָה. וַיִּשְׂאוּ, כְּשִׁנּוּטִלִים
אוֹתוֹ מִבֵּיתוֹ לְבֵית הַקְּבָרוֹת.

בְּדִין נַחֲתִין עֲלֵיהּ תַּלְתָּ שְׁלִיחֵן מִמְּנָן,
חַד, דְּכַתִּיב כָּל זְכוּוֹן, וְכָל
חוּבִין, דְּעַבְד בְּרֵשׁ בְּהֵאֵי עֲלָמָא.
וְחַד דְּעַבִּיד חוּשְׁבֵן יוֹמוֹי. וְחַד דְּהָוָה
אֲזִיל עִמֵּיהּ, כַּד הָוָה בְּמַעֵי אֲמִיָּה.
וְהָא אוֹקִימָנָא דְּגִזְרַת דִּינָא לֹא שְׁכִיבָה,
עַד הֵהוּא זְמָנָא דְּכַתִּיב, וַיִּשְׂאוּ אֶת
יוֹנָה. וַיִּשְׂאוּ: כַּד נִטְלִי לִיה מִבֵּיתֵיהּ,
לְבֵי קַבְרֵי.

וְהָלַךְ לְפָנֶיהָ צְדָקָה כְּבוֹד ה' וְאַסְפָּד

וְאֲזַי מְכַרְזִים עֲלוּי. אִם הוּא צְדִיק -
מְכַרְזִים עֲלוּי וְאוֹמְרִים: תְּנֵנו
כְּבוֹד לְדַמּוֹת הַמְּלָךְ, (ישעיהו) יְבוֹא

בְּדִין מְכַרְזֵי עֲלוּי. אִי אִיהוּ וּזְכָאָה,
מְכַרְזֵי עֲלוּי וְאַמְרֵי, הָבֵנו יָקָר
לְדִיוֹקְנָא דְּמִלְכָּא, (ישעיהו נו) יְבֹא שְׁלוֹם

זוהר
שמות
(פרשת
ויקהל
דף
קצ"ט
ע"ב)

שְׁלוֹם יְנוּחוּ עַל מִשְׁכַּבְוֹתֵם הַלֶּךְ נִכְחוּ. מִנָּה לָנוּ? שְׁכַתוֹב (שם נח) וְהַלֶּךְ לְפָנֶיךָ צִדְקָה כְּבוֹד יי' יִאֲסַפֶּה. וְאִי חַיִּיבָא אִיהֵי, מִכְרִיזֵי עָלֶיהָ וְאָמְרוּ, וְוִי לִיהֵי לְפָלְגֵינָא. טַב לִיהֵי דְלֵא יִתְבָּרִי. כְּדִין מַה כְּתִיב, וְיִטְלְהוּ אֶל הַיָּם וְיַעֲמֹד הַיָּם מִזְעָפוֹ. כְּדִין גְּזֵרַת דִּינָא דְהָהוּ סְעִיר, שְׂכִיךְ מִזְעָפִיהּ. וְנוֹנָא דְכַלְע לִיהֵי, דָּא אִיהוּ קְבָרָא.

שְׁלוֹם יְנוּחוּ עַל מִשְׁכַּבְוֹתֵם הַלֶּךְ נִכְחוּ. מִנָּה לָנוּ? שְׁכַתוֹב (שם נח) וְהַלֶּךְ לְפָנֶיךָ צִדְקָה כְּבוֹד יי' יִאֲסַפֶּה. וְאִי חַיִּיבָא אִיהֵי, מִכְרִיזֵי עָלֶיהָ וְאָמְרוּ, וְוִי לִיהֵי לְפָלְגֵינָא. טַב לִיהֵי דְלֵא יִתְבָּרִי. כְּדִין מַה כְּתִיב, וְיִטְלְהוּ אֶל הַיָּם וְיַעֲמֹד הַיָּם מִזְעָפוֹ. כְּדִין גְּזֵרַת דִּינָא דְהָהוּ סְעִיר, שְׂכִיךְ מִזְעָפִיהּ. וְנוֹנָא דְכַלְע לִיהֵי, דָּא אִיהוּ קְבָרָא.

מַעֲי הַדְּגָ זְהוּ בְּטָן שְׂאוּל. מִנָּה לָנוּ? שְׁכַתוֹב מִבְּטָן שְׂאוּל שְׁוַעֲתִי. וְהוּא הִיָּה בְּמַעֲי הַדְּגָ, וְקוֹרָא לוֹ בְּטָן שְׂאוּל

מַה כְּתִיב, וְיִהִי יוֹנָה בְּמַעֲי הַדְּגָ. מַעֲוִי דְדָג, דָּא אִיהוּ בְּטָן שְׂאוּל. מִנָּה לָנוּ? שְׁכַתוֹב מִבְּטָן שְׂאוּל שְׁוַעֲתִי. וְהוּא הִיָּה בְּמַעֲי הַדְּגָ, וְקוֹרָא לוֹ בְּטָן שְׂאוּל, שְׁלִשָּׁה יָמִים וְשִׁלְשָׁה לַיְלוֹת. אֱלוֹ שְׁלִשָּׁה יָמִים שְׂאָדָם בְּקָבֵר וְנִבְקָעִים מַעֲוִי.

מַה כְּתִיב, וְיִהִי יוֹנָה בְּמַעֲי הַדְּגָ. מַעֲוִי דְדָג, דָּא אִיהוּ בְּטָן שְׂאוּל. מִנָּה לָנוּ? שְׁכַתוֹב מִבְּטָן שְׂאוּל שְׁוַעֲתִי. וְהוּא הִיָּה בְּמַעֲי הַדְּגָ, וְקוֹרָא לוֹ בְּטָן שְׂאוּל, שְׁלִשָּׁה יָמִים וְשִׁלְשָׁה לַיְלוֹת, אֱלוֹ תֵּלַת יוֹמִין, דְּבַר גֵּשׁ בְּקָבֵרָא, וְאִתְבְּקָעוּ מַעֲוִי.

הַעֲנִיִּים הָיוּ רַעֲבִים, שְׂלֵא אֲכָלוּ עֵמֶף. טַל מַה שְׁנַתָּ בִי

לְבַתֵּר תֵּלְתָא יוֹמִין, הַהוּא טַנּוּפָא אִתְהַפֵּךְ עַל אַנְפוּי, וְאוֹמֵר לוֹ טוֹל מַה דִּיהֵבַת בִּי. אֲכַלְתָּ וְשִׁתִּית כָּל יוֹמָא, וְלֹא יִהְיֶה לְמַסְכְּנִי, וְכָל יוֹמָךְ הוּוּ כְּחִגִּין וְכְמוֹעֲדִין, וְמַסְכְּנִי הוּוּ כְּפָנִין, דְּלֵא אֲכָלוּ בַּהֲדָדָה, טוֹל מַה דִּיהֵבַת בִּי. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (מלאכי ב) וְזִרְתִּי פָּרֵשׁ עַל פְּנִיכֶם וְגו', וְהָא אוֹקִימָנָא.

לְבַתֵּר תֵּלְתָא יוֹמִין, הַהוּא טַנּוּפָא אִתְהַפֵּךְ עַל אַנְפוּי, וְאוֹמֵר לוֹ טוֹל מַה דִּיהֵבַת בִּי. אֲכַלְתָּ וְשִׁתִּית כָּל יוֹמָא, וְלֹא יִהְיֶה לְמַסְכְּנִי, וְכָל יוֹמָךְ הוּוּ כְּחִגִּין וְכְמוֹעֲדִין, וְמַסְכְּנִי הוּוּ כְּפָנִין, דְּלֵא אֲכָלוּ בַּהֲדָדָה, טוֹל מַה דִּיהֵבַת בִּי. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (מלאכי ב) וְזִרְתִּי פָּרֵשׁ עַל פְּנִיכֶם וְגו', וְהָא אוֹקִימָנָא.

עד אותו זמן שיעיר הקדוש ברוך הוא את המתים

לְבַתֵּר דָּא, מִתְּלַתָּא יוֹמִין וְלַהֲלָאָה, מִתְּלַתָּא יוֹמִין וְלַהֲלָאָה, לְאַחַר זֶה, מִשְׁלָשָׁה יָמִים וְהַלְאָה, כְּדִין אֲתֵדָן בַּר נֶשׁ מְעִינִי, אַז נִדּוֹן הָאָדָם מְעִינִי, מִיְדוּי, וּמְרַגְלוּי, וְאוּקְמוּהָ עַד תְּלַתִּין יוֹמִין, כֹּל אֵינּוֹן תְּלַתִּין יוֹמִין, אֲתֵדְנּוּ נֶפֶשׂא וְגוּפָא כְּחֵדָא. וְכַגִּינִי כְּךָ אֲשַׁתְּכַח נִשְׁמַתָּא לְתַתָּא בְּאַרְעָא, דְּלֹא סִלְקַת לְאַתְרָהּ. כְּאַתְתָּא דִּיתְבַּת לְבַר, כֹּל יוֹמִי מְסֻאֲבוּתָא. לְבַתֵּר, נִשְׁמַתָּא סִלְקָא, וְגוּפָא אֲתַבְּלִי בְּאַרְעָא. עַד הֵהוּא זְמַנָּא דִּיתְעַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִיתֵיִיא.

לְאַחַר זֶה, מִשְׁלָשָׁה יָמִים וְהַלְאָה, אַז נִדּוֹן הָאָדָם מְעִינִי, מִיְדוּי, מְרַגְלוּי, וְאוּקְמוּהָ עַד תְּלַתִּין יוֹמִין. כֹּל אֵתְמַם שְׁלֹשִׁים יָמִים נְדוּנִים הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף כְּאַחַד, וּמִשׁוּם כְּךָ הַנִּשְׁמָה נִמְצָאָת בְּאַרְץ לְמַטָּה, שְׂאִינָה עוֹלָה לְמִקּוּמָה, כְּאַשָּׁה שְׂיוֹשְׁבַת בְּחוּץ כֹּל יְמֵי הַטְּמֵאָה. אַחַר כְּךָ הַנִּשְׁמָה עוֹלָה, וְהַגּוּף נִרְקַב בְּאַרְץ, עַד אֲתוֹ זְמַן שְׂעִיר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַמֵּתִים.

הַקִּיצוּ וְרַנְנוּ שְׂכַנֵּי עֶפְרַיִם כִּי טַל אִוְרַת טַלְף וְאַרְץ רְפָאִים תְּפִיל. אֵימַתִּי זֶה יְהִי? בְּזִמְן שְׂעִיבַר מְלֵאךְ הַמּוֹת מִן הָעוֹלָם, שְׂפַתּוֹב בְּלַע הַמּוֹת לְנִצְחָ וְגו' וְזְמַנָּא קְלָא חֵדָא לְאַתְעָרָא בְּבִי קַבְרֵי, וְיִימָא, (ישעיה כו) הַקִּיצוּ וְרַנְנוּ שְׂכַנֵּי עֶפְרַיִם כִּי טַל אִוְרַת טַלְף וְאַרְץ רְפָאִים תְּפִיל. אֵימַתִּי זֶה יְהִי? בְּזִמְן שְׂעִיבַר מְלֵאךְ הַמּוֹת מִן הָעוֹלָם, שְׂפַתּוֹב (שם כה) בְּלַע הַמּוֹת לְנִצְחָ וְגו'. כִּיּוֹן דְּבַלַּע הַמּוֹת לְנִצְחָ, אַחַר כְּךָ, וּמַחָה ה' אֱלֹהִים דְּמַעָה מַעַל כֹּל פְּנִים וְחִרְפַת עֲמוּ יִסִּיר מַעַל כֹּל הָאָרְץ. אַז כְּתוּב, וְיִאמֹר ה' לְדָג וְזְמַנָּא קְלָא חֵדָא לְאַתְעָרָא בְּבִי קַבְרֵי, וְיִימָר יי' לְדָג וְיִקָּא אֶת יוֹנָה אֶל הַיַּבְשָׁה.

כֹּל הַקְּבָרִים יִקְיֵאוּ אֶת אֲוֹתָם הַמֵּתִים שְׂבָהֵם הַחוּצָה

כִּיּוֹן דְּאַתְעָר הֵהוּא קְלָא בִּינֵי קַבְרֵי, אַזִּי כֹּל הַקְּבָרִים יִקְיֵאוּ אֶת אֲוֹתָם

הַמְתִּיבִים שְׂבָהֶם הַחוּצָה. זֶהוּ שְׂכָתוֹב
וְאַרְצֵי רְפָאִים תְּפִיל. מֵה זֶה תְּפִיל?
שְׂתַקִּיא אוֹתָם הַחוּצָה. רְפָאִים, מֵה זֶה
רְפָאִים? שְׂקָבְלוּ רְפוּאָה כְּמַקְדָּם,
וְנִרְפְּאוּ עֲצָמוֹת בְּעֲצָמוֹת, וְאַלֵּה
נִקְרְאִים רְפָאִים.

מְתִיב דְּבַהוֹן לְבַר. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב
וְאַרְצֵי רְפָאִים תְּפִיל. מֵאי תְּפִיל. דִּיקִיא
לוֹן לְבַר. רְפָאִים, מֵהוּ רְפָאִים.
דְּקָבִילוּ. אֲסוּוֹתָא כְּמַלְקְדָּמִין,
וְאַתְסִיאוּ גְרָמִין בְּגְרָמִין. וְאַלִין אַקְרוֹן
רְפָאִים.

אֲשֶׁרֵי חֵלְקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל

וְאִם תֹּאמֹר, הֲרֵי כְּתוּב (בְּשֵׁאר עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
וּמְזֻלוֹת) (יִשְׁעִיה כו) רְפָאִים בַּל יְקוּמוּ?
אֵלֹא וְדָאֵי כָּל הָעוֹלָם יִתְרַפְּאוּ עֲצָמוֹתָם
בְּבֵית הַקְּבָרוֹת, אֲבָל מֵהֶם יְקוּמוּ וּמֵהֶם
לֹא יְקוּמוּ. וְעַל זֶה כְּתוּב רְפָאִים בַּל
יְקוּמוּ. אֲשֶׁרֵי חֵלְקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
שְׂכָתוֹב בְּהֶם נְבִלְתֵי יְקוּמוּן. וּבְדָג הִזָּה
מִצְאָנוּ דְּבָרִים לְרְפוּאָה שֶׁל כָּל הָעוֹלָם.

וְאִי תִימָא, הֲאֵה כְּתִיב (בְּשֵׁאר עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
וּמְזֻלוֹת) (יִשְׁעִיה כו) רְפָאִים בַּל יְקוּמוּ.
אֵלֹא וְדָאֵי כָּל עֲלָמָא יִתְסוּן גְּרָמִין בְּבֵי
קְבָרֵי, אֲבָל מְנַהוֹן יְקוּמוּן, וּמְנַהוֹן לֹא
יְקוּמוּן. וְעַל דָּא כְּתִיב רְפָאִים בַּל יְקוּמוּ.
זְכָאָה חוּלְקִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל, דְּכְּתִיב בְּהוּ
נְבִלְתֵי יְקוּמוּן. וּבְהָאֵי גוּנָא, אֲשִׁכְחָנָא
מַלְיִן לְאֲסוּוֹתָא, דְּכָל עֲלָמָא.

הֲדָג הִזָּה, כִּיּוֹן שְׂבַלְע אֶת יוֹנָה, הוּא מֵת, וּבּוּ הִיָּה יוֹנָה שְׁלִשָּׁה יָמִים,
וְאַחַר כֵּךְ חִזַּר לְחַיִּים כְּמַקְדָּם וְהִקִּיא אֶת יוֹנָה הַחוּצָה

הֲדָג הִזָּה, כִּיּוֹן שְׂבַלְע אֶת יוֹנָה, הוּא
מֵת, וּבּוּ הִיָּה יוֹנָה שְׁלִשָּׁה יָמִים,
וְאַחַר כֵּךְ חִזַּר לְחַיִּים כְּמַקְדָּם וְהִקִּיא
אֶת יוֹנָה הַחוּצָה, וְהֲרֵי פְרִשׁוּהָ,
שְׂכָתוֹב וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל ה' אֱלֹהָיו
מִמְעֵי הַדָּגָה. כְּתוּב כָּאֵן הַדָּגָה, וְכְּתוּב
שָׁם (שְׁמוֹת ז) וְהַדָּגָה אֲשֶׁר בִּיָּאֹר מֵתָה,
וְהֲרֵי פְרִשׁוּהָ. כְּמוֹ זֶה עֲתִידָה אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל לְהִתְעוֹרֵר בְּרֵאשׁוֹנָה, וְאַחַר
כֵּךְ - וְאַרְצֵי רְפָאִים תְּפִיל.

הֲאִי גוּנָא כִּיּוֹן דְּבַלְע לְיוֹנָה מֵיֵת.
וּבִיָּה הוּא יוֹנָה תִּלְתָּא יוּמִין,
לְבַתֵּר אֲתַקִּיִּים כְּמַלְקְדָּמִין, וְאַקִּי
לְיוֹנָה לְבַר, וְהָא אֻקְמוּהָ, דְּכְּתִיב
וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל ה' אֱלֹהָיו מִמְעֵי
הַדָּגָה. כְּתִיב הָא הַדָּגָה, וְכְּתִיב
הֵתָם (שְׁמוֹת ז) וְהַדָּגָה אֲשֶׁר בִּיָּאֹר מֵתָה,
וְהָא אֻקְמוּהָ. כְּגוּנָא דָּא, זְמִינַת אֶרְעָא
דִּישְׂרָאֵל לְאַתְעָרָא בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר
וְאַרְצֵי רְפָאִים תְּפִיל.

מִשׁוּם זֶה צָרִיךְ אָדָם לְהִתְבּוֹנֵן תָּמִיד בְּמַעֲשָׂיו וּיְשׁוּב לְפָנָיו אֲדוֹנוּ

וְהָיָה אֲוִקִימָנָא, דְּשִׁבְעָה דִּינֵין יַחְלִפוּן
עַל הָאָדָם כְּשִׁיזְצָא מִן הָעוֹלָם
הַזֶּה. אַחַד - אוֹתוֹ דִּין עֲלוּן
כְּשִׁיזְצָאת הָרוּחַ מִן הַגּוּף. ב' -
כְּשִׁמְעִישׁוּ וּדְבָרָיו הוֹלְכִים לְפָנָיו
וּמְכַרְזִים עֲלוּיוֹ. ג' - כְּשִׁנְכַסֵּס לְקַבֵּר.
ד' - דִּין הַקְּבָרָה. ה' - דִּין הַתּוֹלַעַת. ו'
- דִּין הַגִּיהֶנָּם. ז' - דִּין הָרוּחַ שֶׁהוֹלֶכֶת
וּמְשׁוֹטְטֶת בְּעוֹלָם וְלֹא מוֹצֵאת מְקוֹם
מְנוּחָה עַד שִׁישְׁלָמוּ מַעֲשָׂיו. מִשׁוּם
זֶה צָרִיךְ אָדָם לְהִתְבּוֹנֵן תָּמִיד
בְּמַעֲשָׂיו וּיְשׁוּב לְפָנָיו אֲדוֹנוּ.

וְהָיָה אֲוִקִימָנָא, דְּשִׁבְעָה דִּינֵין יַחְלִפוּן
עַלֵיהָ דְּבַר נֶשֶׁךְ, כִּד נְפִיק מִהָאִי
עֲלָמָא. חַד, הַהוּא דִּינָא עֲלָאָה, כִּד
נְפִיק רוּחָא מִן גּוּפָא. ב', כִּד עוֹבְדוּי
וּמְלוּי אֲזֵלוּן קַמֵיהָ וּמְכַרְזוּ עֲלוּי. ג', כִּד
עֵייל לְקַבְרָא. ד', דִּינָא דְקַבְרָא. ה',
דִּינָא דְתוֹלְעָתָא. ו', דִּינָא דְגִיהֶנָּם. ז',
דִּינָא דְרוּחָא דְאֲזֵלָא וְשִׁאֲמַת בְּעֲלָמָא,
וְלֹא אֲשַׁכַּחַת אַתְרַ גַּיְיחָא, עַד
דִּישְׁתַּלִּים עוֹבְדוּי. בְּגִין דָּא, בְּעֵי בַר
נֶשֶׁךְ לְאִסְתַּכְלָא תְדִיר בְּעוֹבְדוּי, וְיִתּוּב
קַמֵי מַרְיָה.

וְעַל זֶה אָמַר בְּרַכֵי נַפְשֵׁי אֶת ה' הַלְלוּיָהּ. בָּאוּ אוֹתָם הַחֲבֵרִים וּנְשָׁקוּ אֶת רֵאשׁוֹ

וְכַשֶּׁהֲתַבּוֹנֵן דְּדוּד הַמֶּלֶךְ בְּדִינֵי
הָאָדָם הַלְלוּ,
הַקְּדִים וְאָמַר, (תְּהִלִּים קֹד) בְּרַכֵי נַפְשֵׁי
אֶת ה', בְּטָרְם תִּצָּא מִן הָעוֹלָם, בְּעוֹד
שִׁאֲתָ נִמְצָאת עִם הַגּוּף. וְכָל קִרְבֵי
אֶת שֵׁם קְדָשׁוֹ - הֵם אֲבָרֵי הַגּוּף
שֶׁמְשַׁתְּתַפְּסִים כְּאֶחָד עִם הָרוּחַ. עַכְשָׁו
כְּשִׁתְּמַצְאוּ עִמָּהּ, הַקְּדִימוּ לְבַרֵךְ אֶת
הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ טָרַם שֶׁיָּבֵא זְמַן שְׁלֵא
תוֹכְלוּ לְבַרֵךְ וּלְחַזֵּר בְּתַשׁוּבָה. וְעַל זֶה
אָמַר בְּרַכֵי נַפְשֵׁי אֶת ה' הַלְלוּיָהּ. בָּאוּ
אוֹתָם הַחֲבֵרִים וּנְשָׁקוּ אֶת רֵאשׁוֹ.

וְכַד אִסְתַּכַּל דְּדוּד מַלְכָא בְּדִינֵין אֵלִין
דְּבַר נֶשֶׁךְ, אַקְדִים וְאָמַר (תְּהִלִּים
קֹד) בְּרַכֵי נַפְשֵׁי אֶת יי', עַד לֹא תַפּוּק
מִן עֲלָמָא, בְּעוֹד דְּאֵנְתָ אֲשַׁתְּכַחַת עִם
גּוּפָא. וְכָל קִרְבֵי אֶת שֵׁם קְדָשׁוֹ, אֵינּוּן
שׁוּיְפֵי גּוּפָא, דְּמִשְׁתַּתְּפִי כַּחְדָא בְּרוּחָא.
הַשְׁתָּא דְתַשְׁתַּכְחוּן עִמָּהּ, אַקְדִימוּ
לְבַרְכָא שְׁמָא קְדִישָׁא, עַד לֹא יִמְטִי
זְמַנָּא דְלֹא תִיכְלוּן לְבַרְכָא, וְלֹא תִכְתַּב
בְּתִיבְתָא, וְעַל דָּא אָמַר בְּרַכֵי נַפְשֵׁי
אֶת יי' הַלְלוּיָהּ. אֶתּוּ אֵינּוּן חֲבֵרִיָא
וּנְשָׁקוּ רֵישִׁיָהּ.

בורח מן הסטרא אחרא, וינצל מחבלי משיח, והאמת כי ספר הזהר נשאר אחריו (אחרי רשב"י) זי"ע, שכל מי שיתדבק בו נקרא שבורח מן הסטרא אחרא, עד שלא יצטרף לו (באחרית הימים) אלא יציאה, ואודיעך מה תועלת נמצא בזה, והאמת כי תועלת גדול הוא, כי הוא הצלה מחבלי משיח. (ראה באורך באור הזוהר).

פולגנו יודעים את המצב שבו אנו נמצאים! ומי יודע מה ילד יום!!! - משה רבינו, אליהו הנביא, ורבי שמעון בן יוחאי עליהם השלום, מגלים לנו, שרק בספר הזוהר יפקון מן גלותא ברחמי, כי הזוהר הקדוש הוא כמו תיבת נח* ורק אלו שילמדו זוהר הקדוש ינצלו בתבת נח שהוא הזוהר הקדוש, וינצלו מחבלי משיח, ובזה תלוי סוד הצלת עם ישראל בדור האחרון וגאולתו, בכח וסגלת למוד הזוהר הקדוש.

כתב השל"ה הקדוש: "הנה מבאר מכאן שחבור הזהר היה עתיד להיות גנוז וכו' עד שיבוא הדור האחרון בסוף הימים, שאז יתגלה לתחתונים. ובזכות העוסקים יבוא משיח, כי אז תמלא הארץ דעה בסבתו אשר זה תהיה סבה קרובה לביאתו, וזה שאמר ובגינה ושבחתם איש אל אחזתו" וכו', כדי שבזכות זה יגאלו ישראל, כשם שלא נגאלו ישראל ממצרים עד שהצריך הקדוש ברוך הוא לקדשם בדם הפסח ובדם המילה, כן הגאלה העתידה לא

הקב"ה הקדים לנו רפואה למכה ושלח לנו תיבת נח של הרשב"י שהוא "הזוהר הקדוש" להצילנו מהמבול הנורא!

והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע. אלץ אינון דקא משתדלין בזהר דא, דאקרי ספר הזהר, דאיהו כתיבת נח, דמתכנסין בה שנים מעיר, ושבע ממלכותא. ולזמנין אחד מעיר, ושנים ממשפחה. דבהון יתקיים (שמות א) כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו. ודא אורה דספרא דא. (זהר חלק ג' דף קנ"ג: ברעיא מהימנא), (ועיי"ע תקוני זהר חדש דף ע"ב עמוד ד', הקדמת המוציא לאור תקוני זהר מהגר"א, רבינו הרמ"ק הרב משה קורדובירו, דע את אלקי אביך, י"א).

הרמח"ל זי"ע לא מצא עצה לבטל גזרות מעם ישראל, אלא בלמוד "הזהר הקדוש" ברצף ללא הפסק, שבכח "הזהר הקדוש" לבטל כל גזרות ולקרב הגאלה ברחמים. וז"ל: בריחת רבי שמעון בר יוחאי עשתה ענין התבה, וכלנו נברח להתבה הזאת וננצל ונמצא שבבריחת רבי שמעון בר יוחאי עשתה ענין התבה, שבסודה נעשה הזהר, אשר בו נכללו כל הששים רבוא נשמתין, כמזכר בתקונים, ואז נחשב זה לבריחה כללית לכל ישראל, עד שבסוף הימים לא יצטרף אלא יציאה, וזהו שנאמר (ישעיה נב, יב): "כי לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא תלכוני כי הלה לפניכם ה' ומאספכם אלקי ישראל"... כל מי שיתדבק בזהר הקדוש

---

* ספר הזהר הוא כתבת נח שנתכנסו בה שנים מעיר ושבע ממלכותא. והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע. אלץ אינון דקא משתדלין בזהר דא, דאקרי ספר הזהר, דאיהו כתיבת נח, דמתכנסין בה שנים מעיר, ושבע ממלכותא. ולזמנין אחד מעיר, ושנים ממשפחה. דבהון יתקיים (שמות א) כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו. ודא אורה דספרא דא. (זהר חלק ג' דף קנ"ג: ברעיא מהימנא).

מִצָּא עֲצָה לְבַטֵּל גְּזֵרוֹת מֵעַם יִשְׂרָאֵל אֲלָא
 אֵת הָעֲצָה הַזֹּה, לְמוֹד בְּסִפְר הַזֹּהר בְּרִצְפָּה
 לְלֹא הַפְּסֵק, שְׁבַכְח הַקְּדוּשָׁה הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁל
 סִפְר הַזֹּהר הַקְּדוּשׁ לְבַטֵּל כָּל גְּזֵרוֹת
 וְלִקְרַב הַגְּאֻלָּה בְּרַחֲמִים. (אגרת הרמח"ל -
 מאורות הוזהר).

לְמִזְהִיר וְלִנְזֹהֵר שְׁלוֹמִים תֵּן כְּמִי נְהַר!
 הַיִּצְרֵר הָרַע יוֹדֵעַ בּוֹדְדָאוֹת, שְׁעַל
 יָדֵי לְמוֹד הַזֹּהר הַקְּדוּשׁ, הוּא נִדְחָה מִן
 הָעוֹלָם וּמִתְבַּטֵּל שְׁלִטוֹנוֹ, וְזוֹהִי
 הַמְּלַחְמָה הָאֲחֵרוֹנָה שְׁלוֹ. עַל כֵּן הוּא
 מִתְאַמֵּץ לְהַחֲדִיר מַחְשְׁבוֹת שֶׁל שְׁטוֹת
 וְהַבֵּל, הַפֶּה הָאֵמֶת מִמֶּשׁ.

עַל כֵּן זְהִירוֹת סִפְנָה! לֹא לְפוֹל בְּרִשְׁת
 הַיִּצְרֵר! כִּדְאָמַר רַבִּי שְׁמוּאֵל בֶּר
 נַחֲמָנִי אָמַר רַבִּי יוֹנְתָן יִצְרֵר הָרַע מִסִּיתוֹ
 לְאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּמַעֲיֵד עָלָיו לְעוֹלָם
 הַבָּא, מֵהַ יַעֲשֶׂה וַיִּנְצַל: תִּנְאֵן דְּבֵי רַבִּי
 יִשְׁמַעְיָא אִם פִּגְעַת בְּךָ מִנְּגוּל זֶה מִשְׁכְּחוּ
 לְבֵית הַמְּדַרְשׁ, וְכוּ'... (סְפָה דֵף נב:).

וּבְזִכְוֹתְכֶם יִתְקִים בְּנֵי הַכְּתוּב: (שְׁמוֹת
 פֶּרֶק טו' טז-יח) תִּפְלַע עֲלֵיהֶם
 אִימְתָהּ וּפְחָד בְּגִדְל זְרוּעָה יִדְמוּ כַּאֲבָן עַד
 יַעֲבֹר עִמָּךְ ה' עַד יַעֲבֹר עִם זֹו קִנִּיתָ,
 תִּבְאָמוּ וְתִטְעֲמוּ בְּהַר נַחֲלֶתְךָ מִכּוֹן
 לְשַׁבְתֶּךָ פְּעֻלַּת ה' מִקְּדֹשׁ אֲדֹנֵי כוֹנְנֵו
 יִדִּיךָ, ה' יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעַד, בְּב"א.

**סִפְר הַזֹּהר הוּא כְּמוֹ תַבַּת נַח - וְאַפְּסֹו
 אִם יִהְיֶה רִשְׁעֵי אִין הַשֵּׁשׁ אִם יִכְנֵם**

כִּי חֲבוּר זֶה שְׁנִקְרָא סִפְר הַזֹּהר הוּא כְּמוֹ
 תַבַּת נַח, שְׁבוּ הָיוּ מֵיָנִים הַרְבֵּה וְלֹא
 הָיָה קִיוֹם לְאוֹתָן הַמֵּינִים וְהַמְשַׁפְּחוֹת
 כָּלֵם אֲלָא עַל יָדֵי כְּנִיסְתָם לְהַתְּבָה כֵּן הוּא
 מִמֶּשׁ... כֵּן יִכְנִסוּ הַצְּדִיקִים אֶל סוּד אוֹר
 חֲבוּר הַזֶּה לְהַתְּקִים, וְכַךְ סִגְלַת הַחֲבוּר

יִהְיֶה הַגְּאֻלָּה עַד שְׁיִזְכּוּ לְתוֹסַפַּת הַקְּדוּשָׁה
 הַזֹּה, וְהוּא רִצּוֹן הָאֵל יִתְבַּרְךָ, וְאֲשֶׁרִי
 הַזֹּכֶה בָּהּ" (עֲשֶׂרָה מֵאֲמָרוֹת מֵאֲמַר רַאשׁוֹן, שְׁנֵי
 לַחֲחוֹת הַבְּרִית).

הַרְמַח"ל זִי"ע לֹא מִצָּא עֲצָה לְבַטֵּל
 גְּזֵרוֹת מֵעַם יִשְׂרָאֵל, אֲלָא
 בְּלְמוֹד "הַזֹּהר הַקְּדוּשׁ" בְּרִצְפָּה לְלֹא
 הַפְּסֵק, שְׁבַכְח "הַזֹּהר הַקְּדוּשׁ" לְבַטֵּל כָּל
 גְּזֵרוֹת וְלִקְרַב הַגְּאֻלָּה בְּרַחֲמִים: כְּמוֹ כֵּן,
 בְּנוֹסָף לְמַעֲלָה הַנִּפְלְאָה שֶׁל קְרוֹב הַגְּאֻלָּה
 בְּרַחֲמִים, מְסֻגְלִים הַלְמוּד וְהַקְּרִיָּאָה
 בְּסִפְר הַזֹּהר הַקְּדוּשׁ לְבַטֵּל כָּל גְּזֵרוֹת
 קְשׁוֹת וְלִהְיוֹת כְּחוּמָה בְּצוּרָה מִפְּנֵי כָּל
 צָרָה רַחֲמָנָא לִיִּצְלֵן.

רַבִּינוּ הַקְּדוּשׁ הַרְמַח"ל, רַבְּנוּ מִשְׁה
 חַיִּים לוֹצְאָטוּ זִכְר צְדִיק וְקְדוּשׁ
 לְבִרְכָה זִי"ע, בַּעַל הַ"מְסַלַּת יִשְׂרָיִם"
 וְעוֹד, תִּקֵּן בִּישִׁיבְתוֹ סֹדֵר לְמוֹד מִיַּחַד
 שֶׁל גִּיּוֹסָא בְּסִפְר הַזֹּהר הַקְּדוּשׁ
 בְּמִשְׁמְרוֹת לְלֹא הַפְּסֵק כָּלֵל מַעַת לַעַת,
 וְקִבַּע דְּבָר זֶה כְּתִקְנָה הַרְאִשׁוֹנָה
 בִּישִׁיבְתוֹ, וְכוּתֵב עַל מַעַלַּת הַדְּבָר
 בְּאַגְרַת לְחַכְמֵי יִשְׂרָאֵל בְּזֶה הַלְשׁוֹן:
 "זֹאת הָעֲצָה הַיְעוּצָה לְכָל קְהֵלוֹת קְדֹשׁ
 לְהַנְצִיל מִרְשַׁת זוֹ טְמִנוּ שׁוֹנְאִיָּהֶם, וּבּוֹדְאֵי
 הִיָּה לְהֵם לְפַקֵּחַ עַל זֹאת וְלֹא יַחֲדִלוּ, כִּי
 רַב הַדְּבָר וְעֲצוּם מְאֹד..."

וַעֲתָה אֵל יִשְׁלִיכּוּ חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל אֵת
 הַדְּבָר הַזֶּה אַחֲרֵי גּוֹם, כִּי אֲנִי
 אֲלַמְּלָא נְתִישֵׁר חִלִּי הַיִּיתִי קוֹבַע דְּבָר זֶה
 בְּכָל מְקוֹם וּמְקוֹם, אֲבָל כְּבוֹד תּוֹרַתְכֶם
 יִקַּח אֵת הָעֲצָה הַזֹּאת וְיִהְיֶה לוֹ לְזִכְוֹת, כִּי
 אִין כְּמוֹהַ לְטוֹבָה לְכָל יִשְׂרָאֵל, וְכָל אֶחָד
 בְּמִקּוּמוֹ יִכּוֹל לַעֲשׂוֹתוֹ כִּי לֹא דְבָר קֶשֶׁה
 הוּא כָּלֵל".

וּמִי לָנוּ גְדוֹל כְּהַרְמַח"ל זִי"ע אֲשֶׁר הִיָּה
 בְּקֵי עֲצוּם בְּכָל מְכַמְנֵי הַתּוֹרָה וְלֹא

בהון בנים אתם להשם אלהיכם. והאי חבורא הוא כגונא דתבת נח דאתכנש בה כל מין ומין, הכי מתכנשין בהאי חבורא כל נשמתין צדיקיא ואנשי מדות, דאתמר בהון (תהלים קיח) זה השער לה' צדיקים יבאו בו, ואחרנין דלא צדיקים, אתדחין מתמן. וכד אתגליא האי חבורא בעלמא, סגי אין מתכנשין לגבה דאתמר בהון (דברים כט) כי את אשר ישנו פה וגו', ואת אשר איננו פה בהאי חבורא עמנו היום. ועלהו אתמר (דניאל יב) ומצדיקי הרבים כפוכים לעולם ועד, כאנון כוכביא דיהון קימין לעלם ולעלמי עלמאי, ואתמר בהון ויהי זרעך ככוכבי השמים. (תקוני זהר חדש דף ע"ב עמוד ד').

דלמד תקוני זהר ארבעים יום מראש חדש אלול עד יום הכפורים

יעין בסוף הקדמת בעל כסא מלך ועוד בכמה ספרים קדושים שהלהיבו מאד ללמד התקוני זהר בארבעים יום שמראש חדש אלול עד יום הכפורים (ואולי יש להסמך זה ממה שכתב בתקון ו' ויפתח נח את חלון התבה אשר עשה ודא יום הכפורים דתבת נח היא אמא עלאה חלון דילי הוא עמודא דאמצעייתא דביה אור יתירה אור וכתב בבאור הגר"א שביים הכפורים חלונות התבה והוא תשובה אמא עלאה פתוחים וזהו שכתוב מקץ ארבעים יום שהם ארבעים יום הידועים מראש חדש אלול ורעיא מהימנא איתא על התקוני זהר דאיהי כגונא דתבת נח וכו' פידוע). (הקדמת המוציא לאור תקוני זהר מהגר"א).

בזהר מכנסים נשמות הצדיקים ואנשי מדות, והאחרים נדחים ממנו

והאי חבורא הוא כגונא דתבת נח דאתכנש בה כל מין ומין, הכי

שמיד שעוסק בחשקו אהבת השם ישאבנו כשאיבת האבן השואבת את הברזל ויכנס אליו להצלת נפשו ורוחו ונשמתו ותקונו, ואפלו אם יהיה רשע אין חשש אם יכנס. (אור יקר, שער א' סימן ה')

ספר הזוהר הוא מגן לישראל בתבת נח
האי חבורא איהו כגונא דתבת נח (תקוני זהר חדש דף ע"ב עמוד ד'), פרוש, כי חבור זה שנקרא ספר הזוהר הוא כמו תבת נח, שבה היו מינים הרבה ולא היה קיום לאותם המינים והמשפחות כלם אלא על ידי כניסתם להתבה, כן הוא ממש, כי על ידי סוד הגלות וכו' ומגיע פגם לצדיקים כלם והחשכת מאורי אורם כמעט טועמת מר ממורת, ולזה לקיומם שלא ישלט הגלות בהם היה להם סוד החבור הזה כענין תבת נח ממש, לתקן מחץ מפת הגלות ומי מבול החיצונים המחשיכים וכו', אלא תהיה אור שכינה מאירה קצת ומלבשת הצדיקים, כן יכנסו הצדיקים אל סוד אור חבור הזה להתקים.

וכך סגלת החבור שמיד שעוסק בחשקו אהבת השם ישאבנו כשאיבת האבן השואבה את הברזל, ויכנס אליו להצלת נפשו ורוחו ונשמתו ותקונו. ואפלו אם יהיה רשע, אין חשש אם יכנס, מפני שאין כניסתו כניסה, אלא יהיה לו אחת מהשתים, או יחזירנו בתשובה ויהיה צדיק ויכנס בו, או ידחנו דחה גמורה ויפרש עצמו, כענין תבת נח שהיה דוחה הרשעים ואותם שחטאו מן התיה והבהמה (אור יקר, שער א' סימן ה').

דבגין האי חבורא והאם רבצת על האפרוחים או על הביצים לא תקח האם על הבנים, אלין אנון דאתמר

פְּרִיחַת רַבִּי שְׁמֵעוֹן בַּר יוֹחָאי עֲשֵׂתָה
עֲנִין הַתְּבָה, וּבִלְגוֹ נִבְרַח לְהַתְּבָה
הַזֹּאת וְנִנְצַל

וְנִמְצָא שְׁפָרִיחַת רַבִּי שְׁמֵעוֹן בַּר יוֹחָאי
עֲשֵׂתָה עֲנִין הַתְּבָה, שְׁבִסוּדָה
נַעֲשֶׂה הַזֹּהַר, אֲשֶׁר בּוֹ נִכְלְלוּ כָּל
הַשָּׁשִׁים רְבּוּא נִשְׁמָתִין, כְּמִזְכָּר
בְּתַקּוּנִים, וְאִזְ נַחֲשֵׁב זֶה לְבְרִיחָה כְּלָלִית
לְכָל יִשְׂרָאֵל, עַד שְׁבִסוּף הַיָּמִים לֹא
יִצְטָרֵף אֵלָא יְצִיאָה, וְזֶהוּ שְׁנֵאמַר (ישעיה
נב, יב): "כִּי לֹא בַחֲפוּזוֹן תִּצְאוּ וּבִמְנוּסָה
לֹא תִלְכוּן כִּי הִלֵּךְ לִפְנֵיכֶם ה' וּמֵאִסְפָּכֶם
אֵלָקִי יִשְׂרָאֵל"...

כֵּל מִי שִׁיתַּדְבֵּק בּוֹהַר הַקְּדוּשׁ בּוֹרַח מִן
הַסְטֵרָא אַחֲרָא, וְיִנְצַל מִחֲבַלֵי מְשִׁיחַ

וְהַאֲמַת, כִּי סֵפֶר הַזֹּהַר נִשְׂאָר אַחֲרָיו
(אַחֲרֵי רִשְׁב"י) לְבִרְכָה, שְׁכַל מִי
שִׁיתַּדְבֵּק בּוֹ נִקְרָא שְׁבוּרַח מִן הַסְטֵרָא
אַחֲרָא, עַד שְׁלֹא יִצְטָרֵף לוֹ (בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים)
אֵלָא יְצִיאָה, וְאוֹדִיעֵךְ מֵהַ תּוֹעֵלַת נִמְצָא
בְּזֶה, וְהַאֲמַת כִּי תּוֹעֵלַת גְּדוּל הוּא, כִּי
הוּא הַצְּלָה מִחֲבַלֵי מְשִׁיחַ.

מִתְכַּנְּשִׁין בְּהַאי חֲבוּרָא כָּל נִשְׁמָתִין
דְּצַדִּיקָיָא וְאַנְשֵׁי מִדּוֹת, דְּאִתְמַר בְּהוֹן
(תהלים קיח) זֶה הַשַּׁעַר לַה' צַדִּיקִים יִבְאוּ
בוֹ, וְאַחֲרָנִין דְּלֹא צַדִּיקִים, אִתְדַּחֲזִין
מִתְמָן. וְכֵד אִתְגַּלְיָא הַאי חֲבוּרָא בְּעִלְמָא,
סְגִיאיִן מִתְכַּנְּשִׁין לְגַבְהָ, דְּאִתְמַר בְּהוֹן
(דְּבָרִים כט) כִּי אֵת אֲשֶׁר יִשְׁנוּ פֶה וְגו', וְאֵת
אֲשֶׁר אֵינְנוּ פֶה בְּהַאי חֲבוּרָא עֲמָנוּ הַיּוֹם.
וְעִלְהוּ אִתְמַר (דְּנִינְאֵל יב) וּמִצַּדִּיקֵי הַרְבִּים
כְּכּוֹכְבִים לְעוֹלָם וָעֶד, כְּאֲנוּן כּוֹכְבֵי
דִּיהוֹן קִימִין לְעֵלָם וּלְעִלְמֵי עִלְמֵיָא. (תְּקוּנֵי
זֶהר חֲדָשׁ דְּף ע"ב עֲמִיד ד')

אִין חֲשֵׁשׁ בְּכַתִּיבַת חֲכֻמַּת הַאֲמַת,
אֲדַרְבָּה הוּא כְּמוֹ תַבַּת נַח שְׂאוּסָף
וְשׂוֹאֵב אוֹתוֹ אֵלָיו בְּשַׁעַר לְהֵשֶׁם
הַחֲבוּר הַזֶּה לֹא יַעֲדֵר וְלֹא יַעֲלֵם אֵלָא
יִתְחַבֵּר וְיִכְתֹּב וְיִסְדֹר, כִּי אִין
חֲשֵׁשׁ בְּכַתִּיבַתוֹ מִשּׁוּם דְּלֹא יִמְנַע הַבָּא
לְעַסֵּק בּוֹ הוּא צַדִּיק אוֹ רִשָּׁע, אִם הוּא
צַדִּיק, אֲדַרְבָּה, הַחֲבוּר הַזֶּה הוּא כְּמוֹ תַבַּת
נַח שְׂאוּסָף וְשׂוֹאֵב אוֹתוֹ אֵלָיו בְּשַׁעַר
לְהֵשֶׁם שְׂאוּסָף הַצַּדִּיקִים אֵל תּוֹף הַהִיכָל
פְּנִימָה. (רַבִּינוּ הַרְמ"ק הַרְבַּ מִשָּׁה קוֹרְדוּבִירוֹ, דַּע
אֵת אֵלָקִי אֲבִיךָ, י"א).

ספר

זוהר יום הכיפורים

חלק ב'

ספר ב':

הכולל בתוכו

מאמרי הזוהר להושענא רבה

יִשְׁאָלוּ אוֹתִי בְּבֵית דִּין שֶׁל מַעֲלָה, "שְׁלוֹם יְהוּדָה! הֲאִם יִדְעַתְּ שֶׁאֶפְשֵׁר לְהַצִּיל אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מִפְּצַצַת אָטוֹם?" אֲשִׁיב, "כֵּן."

יִשְׁאָלוּ, "וַיְמָה עֲשִׂית לָזֶה?"

אֲשִׁיב, "הַדְּפַסְתִּי מִלִּיּוֹנֵי סְפָרִים עַל הַזֹּהַר, וְאִמַּרְתִּי בְּדַרְשׁוֹת אֶת הָאֲמַת שֶׁכָּל הָרַבָּנִים וְהָרִאשִׁי יְשִׁיבוֹת שֶׁלֹּא אוֹמְרִים לְקַהֵל שְׁלֵהֶם לְלַמֵּד זֹהוּר הַקְּדוֹשׁ הֵם רִאשֵׁי הָעָרַב רַב [כֹּל זֶה כְּתוּב בַּזֹּהַר"ק 172 פְּעָמִים - וְגַם מוּבָאִים בְּ-140 סְפָרֵי תַלְמִידֵי בְּעַל שֵׁם טוֹב זִ"ע - סֵף הַכֹּל 310 מְרָאֵי מְקוּמוֹת, וְהַדְּפַסְתִּי הַכֹּל בְּ-17 סְפָרִים וְכָל אֶחָד יְכוּל לְרְאוֹת אֶת זֶה]. וְהֵם אֲשֵׁמִים עַל כָּל הָאֲסוּנוֹת שֶׁמְגִיעִים לְכָל־ל יִשְׂרָאֵל מִיַּדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ. זֶה הִיא הָאֲמַת הַיְחִידָה שֶׁתִּתְקַבֵּל בְּבֵית דִּין שֶׁל מַעֲלָה."

ספר זוהר הקדוש להושענא רבה

מבוא

שולחן ערוך אורח חיים
סדר יום הושענא רבה
סימן תרס"ד, סעיף א':

א. מחבר: ביום שביעי שהוא הושענא {א} רבה נוהגים להרבות במזמורים {ב} כמו ביום טוב, ומרבים קצת בנרות {ז} כמו ביום הכיפורים לפי שבחג נידונים על המים ונוהגים להתיר בו אגודו של לולב ומקיפים שבע פעמים ומרבים תחנונים על המים

רמ"א: ... ואומרים קדיש שלאחר תפילת מוסף בניגון יום טוב, ואין רגילין לעשות מלאכה {ה} של חול עד אחר יציאה מבית הכנסת. ... כתבו הראשונים ז"ל שיש סימן בצל {ג} הלכנה בליל הושענא רבה שיקרה לו או לקרוביו באותה שנה, ויש מי שכתב שאין לדקדק בזה, כדי שלא לתרע מזליה, גם כי רבים אינם מבינים הענין על בוריו, ויותר טוב להיות תמים ולא לחקור עתידות*, כן נראה לי.

והמדקדקים נוהגים לטבול {ד} עצמם קודם עלות השחר כמו בערב יום הכיפורים (מנהגים), ויש נוהגים ללבוש הקיטל כמו ביום כיפור.

באר היטב: {ג} עיין פלאים מזה בכוננת האר"י. {ד} ונכון לטבול מבערב ללמוד כל הלילה בקדושה (עיין שלה).

משנה ברורה: {א} נוהגים ישראל להיות נעורים בליל ערבה, וכבר נדפס הסדר. {ב} לפי שבחג נידונים על המים והוא גמר חתימה, ואומרים למנצח מזמור השמים מספרים ושאר מזמורים וקדושת מוסף, נעריצך, כמו ביום טוב.

{ה} ויש מסירין מעצמן אפילו הכים של מעות, ומה שגובין מעות אתרוג, מפני שרוב הקהל מתאספין בהושענא רבה ויש רויח לצדקה מזה. (פרי מגדים). {ז} כמו ביום הכיפורים: לפי שבחג נידונים על המים, וכל חיי האדם תלוין במים, והכל הולך אחר החיתום (ט"ז).

ביום הקדוש הושענא רבה שהוא יום החיתום אנו צריכים לסננוור גדול ומליין יושר אמיתי, ואין לנו עצה אלא להידבק ברשב"י שהבטיח יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין, ומי שזוכה להשתתף בלימוד של הזוהר הקדוש יחד שבטי ישראל כל אחד במקומו, ידע שהרשב"י זי"ע יושב אִתְּנוּ בְּלוֹמְדֵינוּ תוֹרָתוֹ כְּמוֹ שֶׁפָּתַח הַמַּקְבֵּל הַקָּדוֹשׁ רַבִּי אֲבָרְהָם אֲזוּלָאֵי זִיע"א זְקֵנוּ שְׁל הַחֵיד"א, בְּשֵׁם הַמַּקְבֵּל הַרַב אֲבָרְהָם גְּלָאֲנֵטִי זי"ע, בְּסִפְרוֹ "אוֹר הַחַמְהָ" עַל ה"אֲדָרָא דְּמִשְׁבְּנָא" (דף ס"ג ע"ב), וְזֶה לְשׁוֹן קְרִישׁוֹ: אֲפִילוּ עוֹד הַיּוֹם, אַחַר שֶׁנִּפְטַר רִשְׁב"י מִבִּינֵינוּ, כֵּל זְמַן שְׁאֵנוּ עוֹסְקִים בְּדַבְרֵי הָאֲדָרָא, "אֲתַעְטֵר" - בָּא רַבִּי שְׁמַעוֹן מְעַטֵּר בְּמַלְךְ בַּעֲטוּרֹתָיו בְּרֵאשׁ, וְיֹשֵׁב בְּגוֹן, עַכ"ל.ק. וּבְיָדָאֵי כְּאֲשֶׁר יִבְקֶשׁ וְיִתְפַּלֵּל בְּזִכּוֹת הַרִשְׁב"י תִּתְקַבֵּל תְּפִלָּתוֹ וְתַעֲשֶׂה בְּקִשְׁתּוֹ.

בואו וראו איך שנרמז בנימטריה ענינים נשגבים:

$$586 = \text{כחא דשמעון בן יוחאי} =$$

$$586 = \text{שופר} =$$

$$586 = \text{חסד גבורה רחמים} =$$

[חסד - אברהם, גבורה - יצחק, רחמים - יעקב]

ביאור: כוחו של הרשב"י הוא כמו כח השופר, שיש בו כוח שלש האבות הקדושים, שתקיעות השופר מרמזות על זה, תקיעה ראשונה אברהם אבינו, ותקיעה אחרונה יעקב אבינו, ובתווך שברים תרועה יצחק אבינו, ואז אברהם ויעקב ממתקים את הגבורות של יצחק אבינו ע"ה.

וכאן רואים כמה כוחו גדול של הרשב"י, וראה מה שאמרו בזוהר חדש (פרשת נח כ"ז ע"א):

הקדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, נָתַן עֵצָה לְהַנְצִל מִכָּל הַמְּקַטְרָגִים שְׁלֹמֵעֵלָה, בַּיּוֹם הַזֶּה מִזְדְּמָנִים יִשְׂרָאֵל לְעוֹדֵר עֲלֵיהֶם רַחֲמִים, וּבְמַה? בְּשׁוֹפֵר

תָּא חַוִּי, בְּיוֹמָא דְּרֵאשׁ הַשְּׁנָה, קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא יְתִיב בְּדִינָא עַל עֲלָמָא, וְכָל בְּנֵי עֲלָמָא עָאֲלִין לְחוּשְׁבְּנָא, וְלֹא אִית מָאן דְּלֹא עָאֵל בְּחוּשְׁבְּנָא. וְסִפְרִין דְּחַוִּין וְגַתִּין פְּתִיחֵן בְּהוּא יוֹמָא.

לשון הקודש: בא וראה, ביום של ראש השנה הקדוש ברוך הוא יושב בדין על העולם, וכל בני העולם נכנסים בתשובה, ואין מי שלא נכנס בתשובה, וספרי חיים ומתים נפתחים ביום ההוא.

וקודשא בריך הוא בגין דאתרעי בהו, יהב לון עיטא לאשתובא מכל מקטרגין דלעילא, דאינון אתמנן בכל זמנא דדינא שריא על עלמא. בהאי יומא אודמנן ישראל לאתערא רחמי עליהו. ובמה. בשופר.

לשון הקודש: והקדוש ברוך הוא, משום שרצה בהם, נתן להם עצה להנצל מכל המקטרגים שלמעלה שמתמנים בכל זמן שהדין שורה בעולם. ביום הזה מזדמנים ישראל לעורר עליהם רחמים, ובמה? בשופר.

דְּהָא קְלָא דְנַפְיָק, סְלִיק לְעִילָא, וְאַתְעַר שׁוֹפֵר דְלְעִילָא. בְּדִין אַתְעָרוּ רַחְמֵי מְאֻתְרִיָּהוּ. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָם מְבּוֹרְסִיָּא דְדִינָא וְיָתִיב בְּבוֹרְסִיָּא דְרַחְמֵי, וְחַיִּים עֲלִיָּהוּ דִישְׂרָאֵל, וְלֹא אַתְיָיְהִיב רְשׁוֹ לְמַקְטָרְגָא עֲלִיהוּן.

לשון הקודש: שהקול הזה שיוצא עולה למעלה ומעורר את השופר שלמעלה. אז מתעוררים רחמים ממקומם, והקדוש ברוך הוא קם מכסא הדין ויושב בכסא רחמים, וחס על ישראל, ולא נתנת רשות למקטרג עליהם.

וְיִשְׂרָאֵל תִּיבִי בְּתִיבְתָא קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְתַקְעֵי שׁוֹפֵר, וְאַתְעָרוּ רַחְמֵי. דְּהָא הוּא קְלָא דְנַפְיָק, אַתְעָרוּתָא דְרַחְמֵי אִיהוּ. וּבְדִין, דְלְטוּרָא לֹא יָכִיל לְקַיְיֵמָא קַמִּי בּוֹרְסִיָּא דְרַחְמֵי. דְּהָא לֹא אֲתִי מִהֵהוּא סְטָרָא, וְלֹא אַשְׁתַּבַּח קְטִיגוּרָא.

לשון הקודש: וישראל שבים בתשובה לפני הקדוש ברוך הוא, ותוקעים שופר ומעוררים רחמים, שהרי הקול הוא שיוצא הוא התעוררות של רחמים, ואז המלשין לא יכול לעמד לפני פסא הרחמים, שהרי לא בא מן אותו הצד, ולא נמצא קטגור.

בְּיוֹמָא דְכַפּוּרֵי, דְאִיהוּ חֲתִימָא דְדִינָא, וְקַיְיֵמֵי יִשְׂרָאֵל בְּקַדוּשְׁתָּא דְמְאֻרִיָּהוּן. בְּהוּא יוֹמָא, בְּגִין דְלֹא יִקְרַב דְלְטוּרָא לְמַקְדָּשָׁא, וְיִתְבִּין לִיה שְׁעִיר, דְאֲתִי מִסְטָרָא דְרוּחָא מְסֻאָבָא, וְהוּא מְסֻאָבָא, וְרוּחָא מְסֻאָבָא אֲתַהֲנֵי מִינֵיה, וְהוּא אֲתַעַסֵּק בֵּיה, וְלֹא קָרִיב לְמַקְדָּשָׁא לְסֻאָבָא. וּבְדִין אַנְפִּין נְהִירִין, וְיִשְׂרָאֵל אַשְׁתִּיבֵי מִנֵּיה.

לשון הקודש: ביום הכּפּוּרִים, שהוא חתימת הדין, ועומדים ישראל בקדשת רבונם ביום ההוא כדי שלא יקרב המלשין למקדש, נותנים לו שעיר שבא מצד של רוח הטמאה, והוא טמא, ורוח הטמאה נהנית ממנו, והוא מתעסק בו, ולא קרב למקדש לטמא. ואז הפנים מאירות, וישראל נצולים ממנו.

וכמה הפליגו בכוחו של הרשב"י עם בנו רבי אלעזר ע"ה, בזוהר חדש (פרשת נח

אמר לו: רבי שמעון לרבי אלעזר: אני ואתה מלאכי עליון להשתעשע עם המלך המשיח של דוד

אמר ליה [שאל רבי אלעזר מאביו רבי שמעון] מה אנן תמן. אמר ליה, אנא ואת מלאכי עילאה, לאשתעשעא במשיחא מלכא דדוד. קם, עד דתהו קם, תמא תמוהי דאנפוי נהירין כשמשא.

לשון הקודש: אמר לו: מה אנו שם? [מה אנו חשובים בעולם העליון] אמר לו: אני ואתה מלאכי עליון להשתעשע עם המלך המשיח של דוד. קם. בעוד שקם, ראה חמיו שפניו מאירים כמו השמש.

אמר ליה חמוי, מלה חדתא שמעת, או בנהירו יקרא זיוא דמשה אסתכלת. אמר ליה לא. אלא זכאין איננו צדיקיא, דנמרון להון משרייתי קדישי עילאי, שנאמר (תהלים צא) כ"י מלאכיו יצוה ל"ך לשמרך בכל דרכיך.

לשון הקודש: אמר לו חמיו: דבר חדש שמעת, או שבאור כבוד הזיו של משה הסתכלת? אמר לו: לא, אלא אשרי הם הצדיקים ששומרים אותם מחנות קדושים עליונים, שנאמר (תהלים צא) כ"י מלאכיו יצוה ל"ך לשמרך בכל דרכיך.

זוהר בראשית (פרשת ויחי דף רב ע"א):

שמור הוא האדם, וגופו בקיום, ורוח שרויה בתוכו

תא חזי, האי צלם קדישא, בד אזיל בר נש ואתרבי, ואתעביד מהאי פרצופא דיוקנא דיליה. אתעביד צולמא אחרא, ומתחברן כחדא. ודא נטיל לדא, בשעתא דאשתכחו תרון צולמין, נטיר הוא בר נש, וגופא דיליה בקיומא, ורוחיה שריא בגויה. בשעתא דקריבו יומוי, מתעברן מגיה, ודא סליק לדא, ואשתאר בר נש בלא נטירו. בדין, (שיר השירים ב) עד שיפוח היום ונסו הצללים, תרי.

לשון הקודש: בא ראה, הצלם הקדוש הזה, כשהולך אדם ומתגדל ונעשית מהפרצוף הזה הדמות שלו, נעשה צלם אחר, ומתחברים כאחד, וזה נוטל את זה. בשעה שנמצאים שני צלמים שמור הוא האדם, וגופו בקיום, ורוח שרויה בתוכו. בשעה שקרבים ימיו, הם עוברים ממנו, וזה עולה לזה, ונשארו אדם בלי שמירה, אז (שיר ב) עד שיפוח היום ונסו הצללים, שנים.

צריך אדם לעורר תשובה שישוב מהרשע, שהרי אותו יום נכתבים פתקים, וכלם נמצאים בתיק תנבים. אם זכה אדם שישוב לפני רבונו, קורעים את הפתקים שעליו

תא חזי, בד אתער דינא בעלמא, דקודשא בריך הוא יתיב על פרסי דדינא למידן עלמא, בעי בר נש לאתערא (בדינא) תשובה, דייטוב מחיובא (כ"א מחובי). דהא

ההוא יומא, פתקין בתיבו, ומשתבחי בלהו באחמתא הא בתיבין. אי זכי בר נש דיייתוב קמי מאריה, קרעין פתקין דעליה.

לשון הקודש: בא ראה, כשמתעורר דין בעולם, כשהקדוש ברוך הוא יושב על פסא דין לדון את העולם, צריך אדם לעורר [בדין] תשובה שישוב מהרשע [מחטאין], שהרי אותו יום נכתבים פתקים, וכלם נמצאים בתיק כתובים. אם זכה אדם שישוב לפני רבונו, קורעים את הפתקים שעליו.

אחר כך הקדוש ברוך הוא מזמין לפני האדם את יום הכפורים, יום התשובה לבתר קודשא בריך הוא זמין קמיה דבר נש, יומא דכפורי יומא דתשובה. אי תב מחטאוי טב. ואי לא, פקיד מלפא למחתם פתקין. ווי, דהא תשובה בעיא לאסתלקא מניה.

לשון הקודש: אחר כך הקדוש ברוך הוא מזמין לפני האדם את יום הכפורים, יום התשובה. אם שוב מחטאוי - טוב. אם לא - מצנה המלך לחתם פתקים. אוי כי התשובה רוצה להסתלק ממנו.

אם עשה תשובה שלמה לפני רבונו

אי זכי בתשובה, ולא שלימתא כדקא יאות, תליין ליה עד ההוא יומא בתראה דעצרת, דהוא תמינאה לחג. ואי עבר תשובה שלימתא לקמי מאריה, אתקרעו. ואי לא זכי, אינון פתקין נפקין מבי מלפא, ואתמפרן בידוי דסנטירא, ודינא מתעביד, ופתקין לא מהדרן תו לבי מלפא.

לשון הקודש: אם זכה בתשובה ולא שלמה פראוי - תולים לו עד אותו יום אחרון של עצרת, שהוא שמיני לחג. אם עשה תשובה שלמה לפני רבונו - נקרעים. ואם לא זכה - אותם פתקים יוצאים מבית המלך ונמסרים בידי מלאך הדין, והדין נעשה, ופתקים יותר לא חוזרים עוד לבית המלך.

אז מעברים הצלמים ממנו ולא נמצאים עמו

כדין צולמין אתעברו מניה, ולא משתבחי עמיה. כיון דמתעברן מניה, הא ודאי טופסקא דמלפא יעבר עליה, ויטעום פסא דמותא. ובההוא ליליא דהנא בתראה, סנטירוי זמינו, ופתקין נטלין, פתר דנטלי לון, צולמין מתעברן, ולא משתבחי (גא ואי משתבחי גרעין יעבר עלוי מרעין וכו') בהו ידי. ואי משתבחי בהו ידי (עדי), דינא גריעא, או יעבר עלוי דינא מרעין בישין, בגריעותא דלהון, והא אוקימנא להא.

לשון הקודש: אז מעברים הצלמים ממנו ולא נמצאים עמו. כיון שעברו ממנו, הרי ודאי שענש המלך יעבר עליו ויטעם מכוס המות. ובאותו

לילה של חג האחרון, המלאכים המענישים מזמנים, ונוטלים את הפתקים. ואחר שנטלו אותם, מעברים הצלמים, ולא נמצאים [ואם נמצאים פגומים, יעבר עליו מחלות וכו'] בהם ידים. ואם נמצאים בהם ידים - דין גרוע, או יעבר עליו דין של מחלות רעות בפגם שלהם, והרי בארנו את זה.

ובספרי הקדמונים אומרים יותר

ובספרי קדמאי אמרי יתיר, בד רישא אנרע, וישתפח גופא. בריה, או אנתתיה ושתפחו והוא יסתלק. והני מילי, בד לא אהדר כל ההוא זמנא בתיובתא.

אבל אי אהדר, טעמא דמותא יטעם, ויתסי.

לשון הקודש: ובספרי הקדמונים אומרים יותר, כשהראש נגרע וימצא הגוף - בנו או אשתו ימצאו, והוא יסתלק. וזה מדבר כשלא חזר כל אותו זמן בתשובה. אבל אם חזר, טעם המות יטעם ויתרפא.

וזה כשהלבנה מאירה והלילה מתקן באור

ואי גופא לא אתחזי, וישתפח רישא. אינון סלקין והוא אתקני. והני מילי, בד בריה זעירא ברשותיה. ואי ידוי פנימו, עבידתא דידוי פנימו. רגלוי, מרעין רדפין עליה. ערק צולמא ואהדר, ערק ואהדר. עליה כתיב, (דברים כח) בבקר תאמר מי יתן ערב, והאי בד נהרא סיהרא, וליליא אתתקן בנהורא.

לשון הקודש: ואם הגוף לא נראה וימצא הראש - הם מסתלקים והוא מתקנים, וזה מדבר כשבנו הקטן ברשותו. ואם ידוי פגומים, מעשה ידוי פגומים, רגלוי - מחלות רודפות אותו. בורח הצלם וחוזר, בורח וחוזר, עליו כתוב (דברים כח) בבקר תאמר מי יתן ערב. וזה כשהלבנה מאירה והלילה מתקן באור.

עושים תשובה שלמה לפני רבונם, ולא יצטרכו לדבר אחר. אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא

אבל זכאי חסידי, בכל יומא ויומא מסתבלי בלבייהו, באלו ההוא יומא מסתלקי מעלמא, ועבדין תיובתא שלימתא קמי מאריהון, ולא יצטרכו למלה אחרא. זכאה חולקתון בעלמא דין ובעלמא דאתי.

לשון הקודש: אבל צדיקים חסידים, כל יום ויום מסתכלים בלבם כאלו אותו יום מסתלקים מהעולם, ועושים תשובה שלמה לפני רבונם, ולא יצטרכו לדבר אחר. אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא.

זוהר שמות (פרשת תרומה דף קמ"ב ע"א ע"ב):

ביום ראש השנה, כשהעולם נדון וכסא הדין עומד למלך העליון לדון את העולם

ביומא דראש השנה, דעלמא אתדון, וברסא דדינא קיימא. לגבי מלכא עלאה, למידון עלמא. כל נפש ונפש משטטון, ובעאן רחמי על חיי. בליליא הנפקא

יִמָּא דְדִינָא, אַזְלִין וְקָא מְשַׁטְטִין לְמִשְׁמַע וְלְמַנְדַּע מֵאֵן הוּא דִּינָא דְאִתְדָן עַל עֲלָמָא, וְלִמְנִין דְקָא מוֹדִיעִין בְּחֻוּוּא לְחַיָּא, בְּמַה דְאִתְ אָמַר (איוב ג) בְּחֻלּוּם חַיּוּן לִילָה בְּנִפּוּל תַּרְדֵּמָה עַל אַנְשִׁים וְגו', אִז יִגְלָה אֲזָן אַנְשִׁים וּבְמִסְרָם יַחְתּוּם. מֵאִי מוֹסְרָם. דָּא נִפְּשׁ, דְאִיהִי קַיִימָא וְחַתִּים לְבַנֵּי נֶשְׂא מַלְיָן, לְקַבְּלָא מוֹסְרָ. (יחי רב"א)

לשון הקודש: ביום ראש השנה, כשהעולם נדון וכסא הדין עומד למלך העליון לדון את העולם, כל נפש ונפש משוטטות ומבקשות רחמים על החיים. בלילה שיוצא יום הדין, הולכות ומשוטטות לשמע ולדעת מהו הדין שגדון על העולם, ולפעמים שמוזיעות במראה לחיים, כמו שצאמר (איוב ג) בחלום חזיון לילה בנפל תרדמה על אנשים וגו', אז יגלה און אנשים ובמסרם יחתם. מה זה מסרם? זו הנפש, שעומדת וחותמת לאנשים דברים לקבל מוסר.

בלילה האחרון של החג, שיוצאים הפתקים מבית המלך

בְּלִילָא בְּתַרְאָה דְחַנּוּא, דְקָא נִפְקֵן פִּתְקִין מִבֵּי מַלְכָא, וְהָהוּא צַל אַעֲדִיאוּ מִבְּנֵי גִרְעֵי דְהָאֵי עֲלָמָא, הָהוּא נִפְּשׁ דְקַאמְרוּן, אֲזֵלָא (דף קמ"ב ע"ב) וּמִשְׁטָטָא, (קב"ט ע"א) וְחַד מְמַנָּא סְרָבָא, בְּרֻזָּא גְלִיפָא בְּעוֹקָא בְּכַתֵּב מִפְּרֵשׁ, יְדוּמִיעִים, דְפִקִּיד בְּכַתֵּב דְזוּיָא גְלִיפָא, וּבְנֵי חוּוּן עֲלָאִין. בְּהָהוּא לִילָא נְחִית, וּבְמַה אֶלְפִין אֶלְפִין וְרַבּוּא רַבּוּן עֵמִיָּה, וְנִטְלִין לְהָהוּא צַל מִכַּל חַד וְחַד, וְסִלְקִין, לִיה לְעִילָא.

לשון הקודש: בלילה האחרון של החג, שיוצאים הפתקים מבית המלך, ואותו צל מוסר מבני הנגרעים של העולם הזה אותה נפש שאמרנו הולכת ומשוטטת, וממנה אחד שוטר, בסוד חקוק בטבעת בכתב מפרש, ידומיעים, שפוקד בכתב של זיו החקוק ובתוף מראות עליונים יורד באותו לילה, וכמה אלף אלפים ורבוא רבבות עמו, ונוטלים אותו צל מכל אחד ואחד ומעלים אותו למעלה.

ואותה נפש שאמרנו הולכת ומשוטטת ורואה את אותו צל

וְהָהוּא נִפְּשׁ דְקַאמְרוּן, אֲזֵלָא וּמִשְׁטָטָא וְחַמָּאת לְהָהוּא צַל, וְתַב לְאַתְרֵיהּ גּוּ קַבְּרָא, וְקָא מִכְרֻזַּת לְשָׂאָר מִתְּיָא, פְּלוּנֵי אֶתִי לְגַבֵּי, פְּלוּנֵי אֶתִי לְגַבֵּי. אִי וּבָאָה טָבָא אִיהוּ, בְּלַהוּ חַדְרָאן, וְאִי לֹא, בְּלַהוּ אִמְרֵי ווִי. בַּד סִלְקִין הָהוּא צַל, סִלְקִין לִיה לְגַבֵּי הָהוּא עֲבָד מְהִימָן, דְשְׂמִיָּה מְטַטְרוּן, וְנִטְלִין הָהוּא צַל לְגַבֵּיָּה, וְסִלִּיק לִיה לְאַתְרֵיהּ, בְּמַה דְאִתְ אָמַר, (איוב ז) בְּעֶבֶד יִשְׂאָף צַל, יִשְׂאָף צַל וְדָאִי.

לשון הקודש: ואותה נפש שאמרנו הולכת ומשוטטת ורואה את אותו צל, ושבה למקומה לתוף הקבר, ומכריזה לשאר המתים: פלוני יבא אלינו, פלוני יבא אלינו. אם צדיק טוב הוא - כלם שמחים. ואם לא - כלם אומרים אוי. כשמעלים אותו צל, מעלים אותו לאותו עבד נאמן ששמו מטטרוון, ונוטל

אָלוּ אוֹתוֹ הַצַּל וּמַעֲלֵה אוֹתוֹ לְמִקּוּמוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (איוב ז) כְּעַבְדְּ יִשְׂאֵף צַל. יִשְׂאֵף צַל וְדָאֵי.

וּמִקּוּם לְנַפֵּשׁ לְמִנוּחָה וְלַהֲנָאָה בְּשָׁעָה שְׁמִשׁוּטְטַת וְהוֹלְכַת מִתְּהִיָּא שְׁעֵתָא וְאֵילָף, מִתְּתַקְנָא דְּיֻכְתָּא לְהִיָּא נְשָׁמָה דְּתַהוּא בַּר נֶשׁ, וְדוּכְתָּא לְרוּחַ בְּגִנְתָּא דְּעָדָן. וְדוּכְתָּא לְנַפֵּשׁ לְנִיחָא וְלֵאֲתַהֲנָאָה, בְּשְׁעֵתָא דְּמִשְׁמָטָא וְאֵזְלָא.

לשון הקודש: מאותה שעה ואילף מתקן מקום לאותה נשמה של אותו איש, ומקום לרוח בגן עדן, ומקום לנפש למנוחה ולהנאה בשעה שמשוטטת והולכת.

כל הלומדים זוהר הקדוש יזכו לכל הברכות שבירך הקב"ה לאברהם אבינו ע"ה, 'מלא ה' משאלות לבכם לטובה ולברכה, בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות, חני אריכי ומזוני רוחי וסיעתא דשמיא, זרעא חי'א וקמיא זרעא די לא יפסוק ודי לא יבטול מפתגמי אורייתא. מתוך בריאות ושמחה ונחת, יוסף ה' עליכם ככם אלף פעמים, ותזכו לשמוע ממלך המשיח בזכותך היגעת, כמו שהתבטא פעם צדיק ואמר: בבוא מלך המשיח, עם ישראל נקבצו ובאו לך, ופליטת העם ששים ושמחים, בעת הזאת יתבונן מלך המשיח בעיניו הטהורות יבחן כל אחד ואחד לפי מעשיו, לפתע ירים ידו ויראה באצבעו, כולם ירימו עיניהם בפליאה ויביטו במחזה, אז ישמיע מלך המשיח את קולו ויאמר, בהפנותו אצבע על יהודי מסויים: "בזכותך הגעת, לך יש חלק בנאולת העם!". כך יראה על כל יהודי ויהודי שפעל למען ביאתו.

הלואי שנזכה להיות מן הזוכים המאושרים, שהמשיח בכבודו ובעצמו יעיד עלינו - "בזכותך הגעת".

על כן, יהודים יקרים, תנו לימוד לשם שמים, הקריבו מדקותיכם למען השכינה הקדושה, לעשות נחת רוח ליוצרינו, לגרום לפדות נפשנו, ונגלך כולנו כאחד יחד לקבל את אור פני מלך המשיח בב"א.

